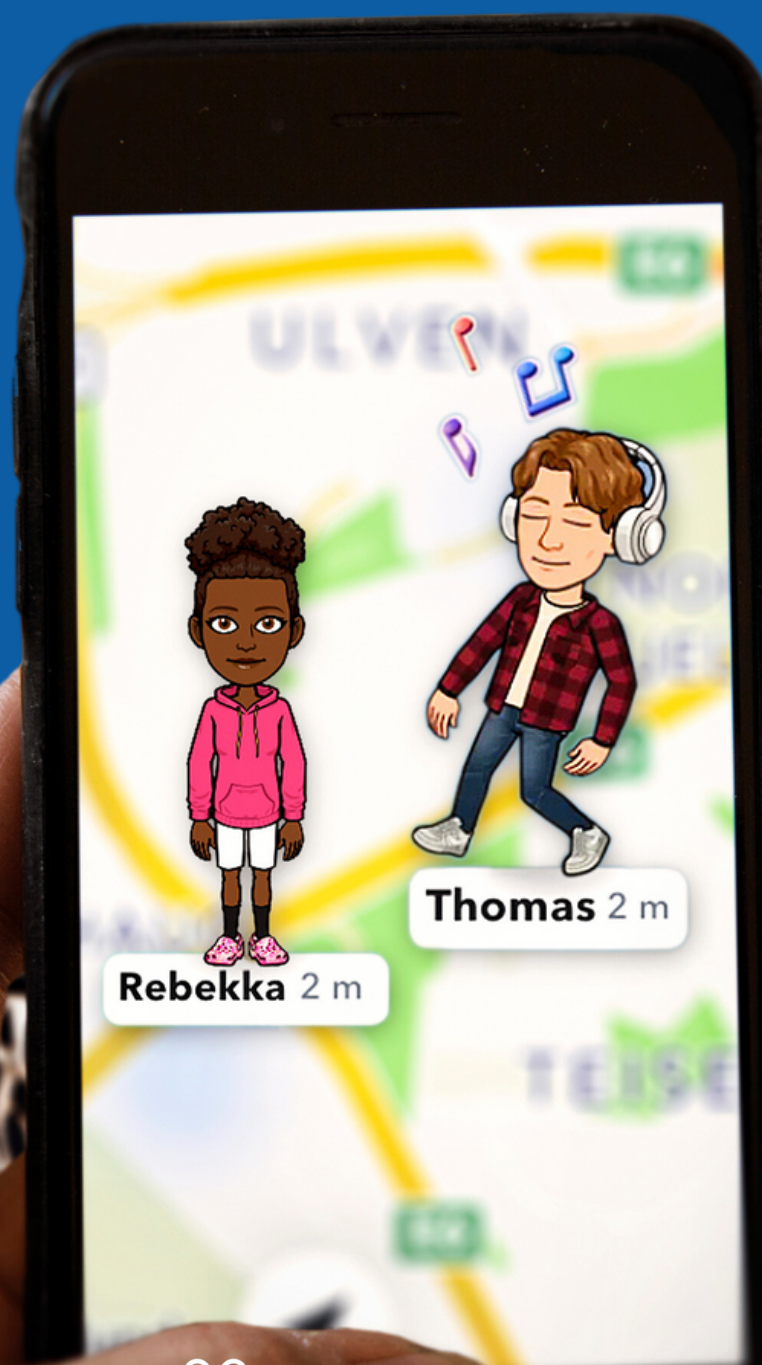

Foreldre og medier 2022

– en undersøkelse om foreldres erfaringer med 1–17-åringers medievaner

Innhold

Om undersøkelsen	3
Sammendrag	4
Foreldre om barns mediebruk	9
Tilgang til utstyr og teknologi	11
Medievaner	16
Hva bruker barn mobilen / nettbrettet til?	16
Hvilke medier bruker barn?	19
Hvor ofte gjør barn ulike medieaktiviteter?	21
Hva slags innhold ser barnet ditt på YouTube?	25
Hvilke nettsider eller apper bruker barn mest?	27
Foreldre og deling av bilder	28
Hvor ofte deler foreldre bilde(r) eller video av barnet på sosiale medier?	29
Spør foreldre om tillatelse før de deler bilder eller video?	29
Hvem kan se bildene / videoene som deles?	31
I hvilke anledninger deles bilder eller video av barnet i sosiale medier?	32
Ber barn foreldrene om å slette bilder eller video?	33
Spill og gaming	33
Hvor stor andel spiller dataspill?	33
Hvilke spill spiller barn?	34
Bruker barn og unge for mye tid på dataspill?	37
Kjennskap til aldersgrenser i sosiale medier	39
Nyheter	42
Hvor får barn med seg nyheter fra?	42
Har barnet ditt fått med seg nyheter fra krigen i Ukraina?	45
Regulering av mediebruk	49
Pleier foreldre å sjekke barnets profil / bruker på sosiale medier.....	49
Er foreldrene «venner» med sitt barn på sosiale medier?	51
Uenighet om tidsbruk på medieaktiviteter	53
Kontroll/sjekk av barnets nettbruk	56
Reklamefilter i spill/apper	59
Foreldrekontroll	60
Foreldres sporing av barn	62
Er det enkelt for foreldre å ha oversikten over sitt barns nettbruk?	64
Barns bruk av PC og nettbrett på skolen	67

Om undersøkelsen

Foreldre og medier er en undersøkelse om barn og unges digitale medievaner. Formålet med undersøkelsen er å gi en samlet fremstilling av 1–17-åringers mediebruk og innsikt i foreldres regulering av barn og unges mediehverdag. Bruk av sosiale medier, spill, nyhetsvaner, aldersgrenser og foreldrekontroll er blant temaene som kartlegges.

Medietilsynet er faglig ansvarlig både når det gjelder spørsmål og spørsmålsutforming, metode og gjennomføring. Datainnsamling og rapportering er gjennomført av Kantar Public i samarbeid med Medietilsynet.

Undersøkelsen bygger på tilsvarende undersøkelser gjennomført av Medietilsynet i årene 2003, 2006, 2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2018, 2020 og 2022.

- 2165 foreldre med barn i alderen 1–17 år har besvart undersøkelsen.
- Datainnsamlingen til undersøkelsen ble gjennomført i perioden 22. juni til og med 14. august 2022.
- Foreldre med flere barn ble bedt om å besvare spørsmålene med utgangspunkt i det barnet som sist hadde bursdag.
- Respondentene har svart på undersøkelsen via et nettbasert spørreskjema.
- Svarprosenten er 37 prosent.
- Resultatene er vektet på barnas alder mot aldersfordelingen blant barn i befolkningen.

Sammendrag

Tilgang til utstyr og teknologi

- 60 prosent av foreldrene oppgir at barn i alderen 1–17 år har tilgang til mobil. Når barnet er 9–10 år har 85 prosent mobil. Fra 11-årsalderen har «alle» mobil.
- Til sammen 66 prosent av foreldrene oppgir at barn i alderen 1–17 år har tilgang til nettbrett. Andelen av barn som har tilgang til nettbrett, er økende frem til barnet er 10 år (83 prosent har da nettbrett), deretter er andelen fallende. Blant 17-åringene er det 59 prosent som har tilgang til nettbrett.
- 74 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang til tv.
- 55 prosent oppgir at barnet har tilgang til spillkonsoll. Andelen som har tilgang til spillkonsoll, er høyest blant 11–12-åringene (rundt åtte av ti). 90 prosent av guttene har tilgang mot 65 prosent av jentene.
- 54 prosent oppgir at barnet har tilgang til skole-pc eller skole-nettbrett. Fra 11-årsalder har rundt åtte av ti tilgang til skole-pc eller -nettbrett.
- 40 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang til hjemme-pc. Andelen som har tilgang til hjemme-pc er økende med alderen. Tre av ti har tilgang i 9–10-årsalderen. Ni av ti har tilgang når de er 17 år.
- Henholdsvis 17 og 10 prosent av foreldre oppgir at barnet har tilgang til smartklokke og VR-briller. Det er flest som har tilgang til klokke man kan ringe med / smartklokke i alderen fem–åtte år, over tre av ti barn har smartklokke i denne alderen. Det er flest som har tilgang til VR-briller i alderen 15–16-år (rundt to av ti).

Medievaner

- Til sammen 93 prosent av barna ser på film, serier eller tv-program. 85 prosent av gjør det hver dag eller hver uke.
- 86 prosent av barna bruker nettet til skolearbeid/lekser. 76 prosent gjør dette ukentlig eller daglig.
- 82 prosent av barna ser på YouTube eller YouTube Kids. 72 prosent gjør dette ukentlig eller daglig.
- Halvparten av barna bruker sosiale medier, ifølge foreldrene. 39 prosent gjør det ukentlig eller daglig. Her er det imidlertid store aldersforskjeller. Blant barn i alderen 13–17 år er andelen som bruker sosiale medier ukentlig eller oftere, 92 prosent.

- De fem mest brukte mediene som foreldrene oppgir at barna deres bruker, er: YouTube (63 prosent), Netflix (60 prosent), NRK Super (52 prosent), Disney + (43 prosent) og NRK TV (36 prosent).
- Snapchat er det mest brukte sosiale mediet (33 prosent av foreldrene oppgir at barna deres bruker dette), etterfulgt av TikTok (29 prosent).

Foreldre og deling av bilder

- 54 prosent av foreldre til 1–17-åringer har delt bilder eller videoer av barnet sitt på sosiale medier som Instagram, Facebook eller Snapchat de siste tolv månedene.
- 2 prosent av foreldrene som har delt bilder eller video de siste tolv månedene, oppgir at de deler bilder eller videoer av barnet hver dag. I underkant av fire av ti foreldre deler bilder eller videoer av barnet sitt månedlig eller oftere.
- Over halvparten av foreldrene som har delt bilder eller videoer av barnet sitt siste tolv måneder, oppgir at de spurte om tillatelse først.
- Flere mødre enn fedre spør barnet sitt om tillatelse til å dele bilder. Nesten seks av ti mødre spurte barnet sitt om lov «siste gang» de delte et bilde eller en video på sosiale medier (58 prosent). Under halvparten av fedrene gjorde det samme (46 prosent).
- Det er vanligst å dele bilder eller videoer på en slik måte at bare venner og følgere kan se bildene eller videoene av barnet (58 prosent av foreldrene har delt bilder eller video på denne måten). 35 prosent har delt bilder av barnet sitt i lukkede familie- eller vennegrupper. 6 prosent har delt via åpen profil, der «alle» kan se.
- De vanligste anledningene der foreldrene deler bilder eller videoer av barnet sitt, er i forbindelse med hverdagsøyeblikk (56 prosent), bursdager (53 prosent), høytider (46 prosent) og ferier (42 prosent).
- 6 prosent av foreldrene som har delt bilder eller videoer av barnet sitt de siste tolv månedene, oppgir at barnet har bedt dem om å slette bilder eller videoer. 3 prosent av foreldrene har blitt bedt om å slette informasjon.

Spill og gaming

- 81 prosent av 9–17-åringene spiller spill på pc, Playstation, mobil, nettbrett eller lignende, ifølge foreldrene. De fleste oppgir at barnet spiller spill hver dag (36 prosent), mens 29 prosent oppgir at barnet spiller ukentlig.

- En litt høyere andel gutter enn jenter spiller dataspill. 83 prosent av guttene i alderen 1–17 år spiller daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere. Tilsvarende tall for jenter er 78 prosent.
- Gutter spiller dataspill hyppigere enn jenter. Nesten halvparten av guttene «gamer» daglig, mens bare en fjerdedel av jentene gjør det samme . 73 prosent av guttene gamer ukentlig, mot 56 prosent av jentene.
- Det er i gruppen 9–12 år at vi finner den høyeste andelen som spiller daglig eller ukentlig (over 90 prosent). Den høyeste andelen av de som ikke spiller dataspill, finner vi blant den yngste gruppen (1–4 år), hvor 63 prosent aldri spiller dataspill.
- Fra og med 13-årsalderen fortsetter andelen som «gamer» å være høy hos gutter, men andelen er tydelig dalende for jenter. I alderen 13–17 år har jenter en langt høyere bruk av andre medieplattformer, som sosiale medier og strømmetjenester for film og tv, sammenlignet med gutter.
- Fantorangen er det klart mest populære spillet for barn i alderen 1–4 år. Dette gjelder både gutter og jenter. For 5–8-åringene er Minecraft det mest populære spillet for gutter og Roblox det mest populære for jenter.
- Over to av ti foreldre mener deres barn bruker for mye tid på dataspill. Andelen som mener dette, er dobbelt så høy hos gutteforeldre som hos jenteforeldre (henholdsvis 30 prosent mot 15 prosent).
- Nesten halvparten av foreldrene til barn i alderen 1–17 år svarer at de «ofte» eller «av og til» har vært i situasjoner hvor de er uenige med barna om tidsbruken på dataspill (46 prosent).
- En gjennomgående høyere andel av gutteforeldre oppgir uenighet om tidsbruk på dataspill, sammenlignet med jenteforeldre. 54 prosent av gutteforeldrene og 38 prosent av jenteforeldrene er ofte eller av og til uenige med barnet om tidsbruk på dataspill.

Kjennskap til aldersgrenser i sosiale medier

- Når vi ber foreldrene oppgi hvilken aldersgrense som gjelder for å opprette egen profil på de ulike sosiale mediene, ser vi at en høy andel av foreldrene er usikre og svarer «vet ikke».
- Blant de som *ikke* svarer «vet ikke», oppgir den største andelen 13 år som aldersgrense for å opprette egen profil. 44 prosent oppgir denne alderen for SnapChat og 35 prosent oppgir 13 år for TikTok. For YouTube er det kun 25 prosent som oppgir 13 år som aldersgrense for å opprette egen profil/bruker.

Nyheter

- Tv er den vanligste kanalen barna bruker for å få med seg nyheter, ifølge foreldrene. Nesten åtte av ti barn i alderen 6–17 år får med seg nyheter fra tv «ofte» eller «av og til».
- Halvparten av barna i alderen 6–17 år får med seg nyheter fra sosiale medier, ifølge foreldrene. 15 prosent får med seg nyheter «ofte», 34 prosent får med seg nyheter «av og til».
- 46 prosent får med seg nyheter fra YouTube, 40 prosent fra nettaviser, 39 prosent fra podkaster og 26 prosent fra papiraviser, ifølge foreldrene.
- Ifølge foreldrene har 92 prosent av barna i alderen 6–17 år har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina.
- Den vanligste kilden til nyheter om krigen i Ukraina for barn i alderen 6–17 år er samtaler med familien (81 prosent) og skolen / i undervisningen (78 prosent), ifølge foreldrene.

Regulering av mediebruk

- Zoomerang og Facebook er de sosiale mediene hvor flest foreldre sjekker profilen/brukeren til barna sine. Rundt seks av ti av foreldrene til barn som har brukere på disse tjenestene, sjekker profilene «ofte» eller «noen ganger». Færrest foreldre sjekker brukeren/profilen til barna på YouTube (37 prosent) og TikTok (44 prosent).
- De fleste foreldrene som selv bruker Snapchat, er venn med barnet sitt på Snapchat (74 prosent). Halvparten av foreldrene som selv bruker Facebook, er venn med barnet på Facebook.
- 44 prosent av foreldrene som selv er på Instagram, er venn med barnet på Instagram. Kun to av ti av foreldrene som selv er på TikTok, er venn med barnet på TikTok.
- Mens rundt halvparten av foreldrene er «ofte» eller «av og til» uenige med barnet sitt om tiden de bruker på dataspill, YouTube og strømmetjenester for film og TV, er noen færre (i overkant av fire av ti) uenige om tidsbruken på sosiale medier.
- Andelen foreldre som «ofte» er uenige med barnet sitt om bruken av tid på de ulike medieaktivitetene, er økende frem til barnet er 9–10 år, deretter er andelen dalende.
- Flest foreldre til barn i alderen 9–10 år er uenige med barnet sitt om tiden de bruker på dataspill.

- I underkant av fire av ti foreldre til barn under 12 år sjekker innholdet barnet har sett på nett, «ofte» eller «noen ganger».
- I overkant av tre av ti av foreldrene til 1–12-åringene sjekker apper barnet har lastet ned og hvor lenge barnet har vært på nettet. 26 prosent sjekker meldinger og/eller e-post. 19 prosent sjekker bilder og videoer barnet har delt.
- 12 prosent av foreldrene til barn i alderen 1–17 år betaler for reklamefilter, slik at barnet slipper å få reklame i spill/apper. Andelen foreldre som betaler for reklamefilter, er høyest for barn i alderen 5–8 år. Da er det nesten to av ti foreldre som betaler (18 prosent).

Foreldrekontroll

- Rundt en tredjedel av foreldrene til 1–17-åringene har tatt i bruk sporingsteknologi for å vite hvor barnet deres er.
- Andelen foreldre som har tatt i bruk sporingsteknologi, er høyest når barnet er i tidlig skolealder. Høyest er andelen når barnet er i alderen 9–10 år, da har over halvparten av foreldrene tatt i bruk slik teknologi.
- SnapMap (27 prosent), «hvor er»-funksjonen på iPhone (17 prosent) og Xplora (smartklokke) (16 prosent) er de mest brukte teknologiene for å spore barnet.
- Rundt halvparten av foreldrene mener at de har tilstrekkelig informasjon til å veilede barnet sitt om nettbruk.
- 32 prosent av foreldrene mener det er vanskelig å holde oversikt over hva barnet deres gjør på nett.

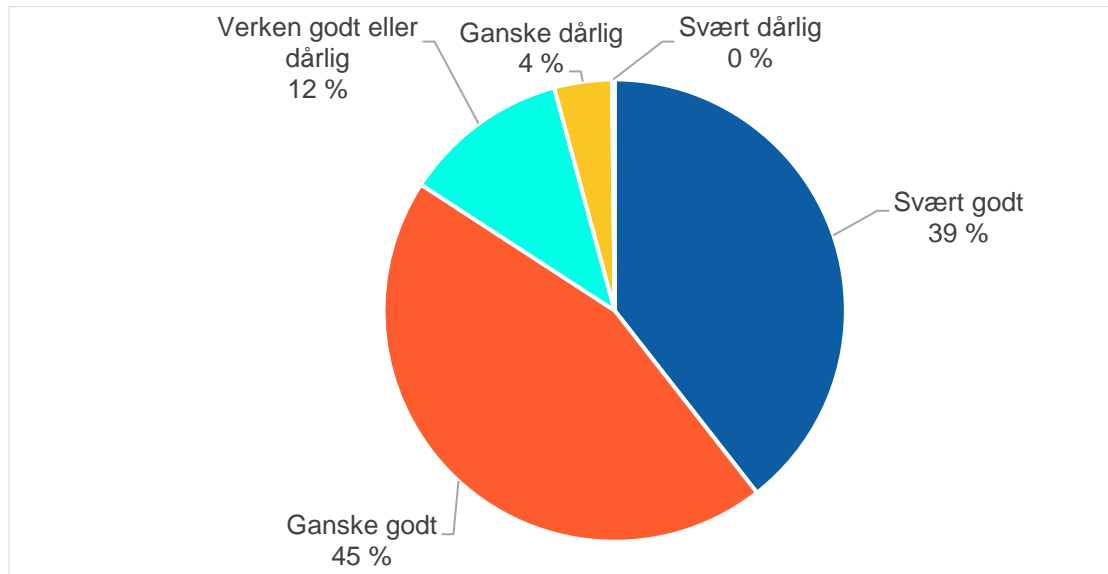
Barns bruk av PC og nettbrett på skolen

- I underkant av halvparten av foreldrene synes at barnet bør få nettbrett fra skolen, og seks av ti synes at de bør få PC fra skolen.
- Andelen foreldre som mener barnet bør få nettbrett fra skolen, er stabilt eller svakt dalende med alderen på barnet. Andelen foreldre som mener barnet bør få PC fra skolen, er derimot sterkt økende med alder.
- Foreldre som mente at barnet deres bør få nettbrett og PC på skolen, ble spurt om i hvilket klassetrinn de mener at barnet bør få dette. Over fire av ti blant foreldrene som synes barn bør få nettbrett/PC fra skolen, mener at barnet bør få nettbrett allerede ved skolestart i 1. klasse.
- I overkant av to av ti av foreldrene til skolebarn mener at barnet deres bruker for mye nettbrett/PC i skolesammenheng.

Foreldre om barns mediebruk

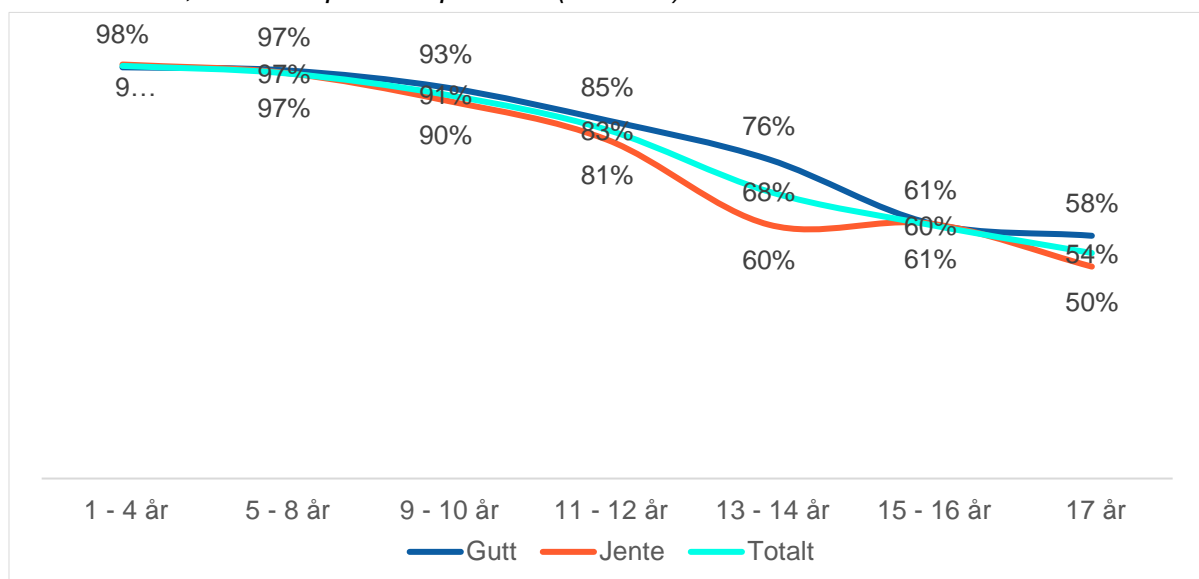
Foreldrene fikk innledningsvis et spørsmål om «alt i alt, hvor godt eller dårlig kjenner du til ditt barns mediebruk?». Like under fire av ti foreldre svarer at de kjenner mediebruken «svært godt», og like over fire av ti kjenner mediebruken «ganske godt». Kun 4 prosent svarer at de kjenner mediebruken «ganske dårlig». Ingen foreldre svarer at de kjenner mediebruken «svært dårlig».

Figur 1: Andel foreldre med kjennskap til mediebruken hos sine barn. (n= 2165)

Kjennskapen til barnas mediebruk er høyere hos foreldre til små barn enn hos foreldre til tenåringer.

Figur 2: Andel av foreldre med «svært god» eller «ganske god» kjennskap til mediebruken hos sine barn, brutt ned på alder på barn. (n= 2165)

Vi ser at blant foreldre til barn i alderen 1–8 år, kjenner nesten alle godt til barnas mediebruk. En svært høy andel av foreldrene til 9–10-åringene (91 prosent) svarer at de har god kjennskap til barnets mediebruk. Fra og med 13-årsalderen ser vi at andelen som ikke har god kjennskap, øker. Andelen foreldre som oppgir at de ikke har god kjennskap til barnets mediebruk, fortsetter å falle ved økt alder. Ved 17-årsalderen oppgir rundt halvparten av foreldrene at de har god kjennskap til mediebruken.

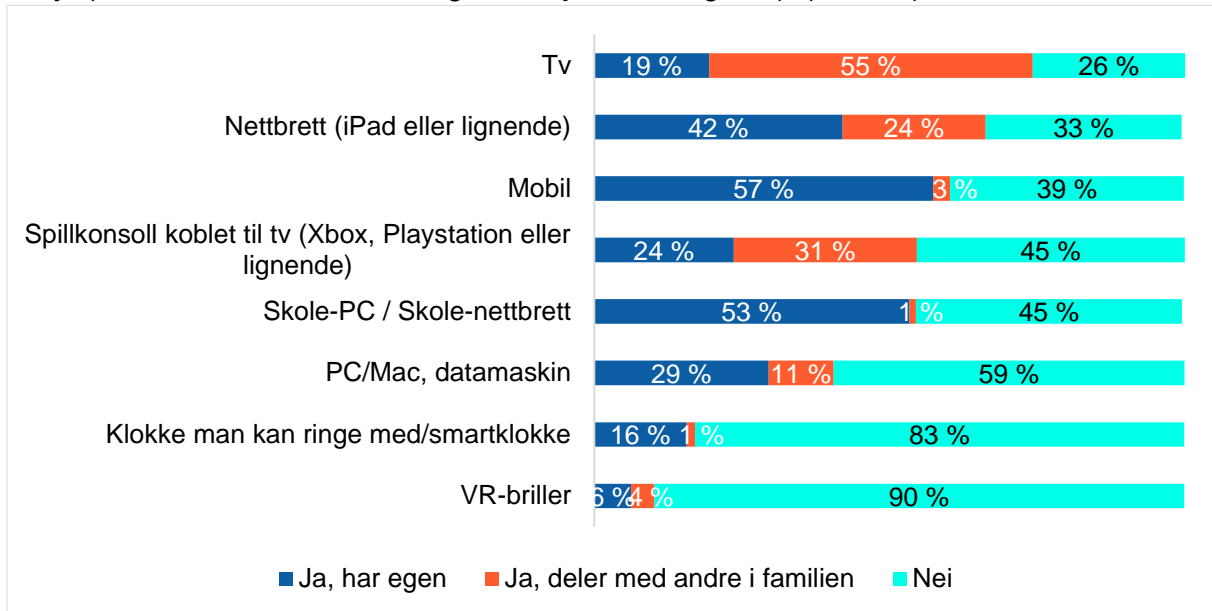
Det er ikke store kjønnsforskjeller, men en noe høyere andel gutteforeldre vurderer at de har god kjennskap, sammenlignet med jenteforeldre (86 prosent mot 83 prosent på totalnivå).

Kjennskapen til barnets mediebruk er en viktig bakenforliggende faktor når vi i det følgende skal redegjøre for foreldrenes forhold til sine barns mediebruk. Undersøkelsen viser at de fleste foreldre har god nok innsikt til å redegjøre for barnas mediebruk, særlig blant foreldre til barn under 10 år.

Tilgang til utstyr og teknologi

Foreldrene fikk innledningsvis spørsmål om barnets tilgang på utstyr og teknologi. Figur 3 viser hvor stor andel 1–17-åringer som har eget utstyr eller deler med andre i familien, og de som ikke har tilgang.

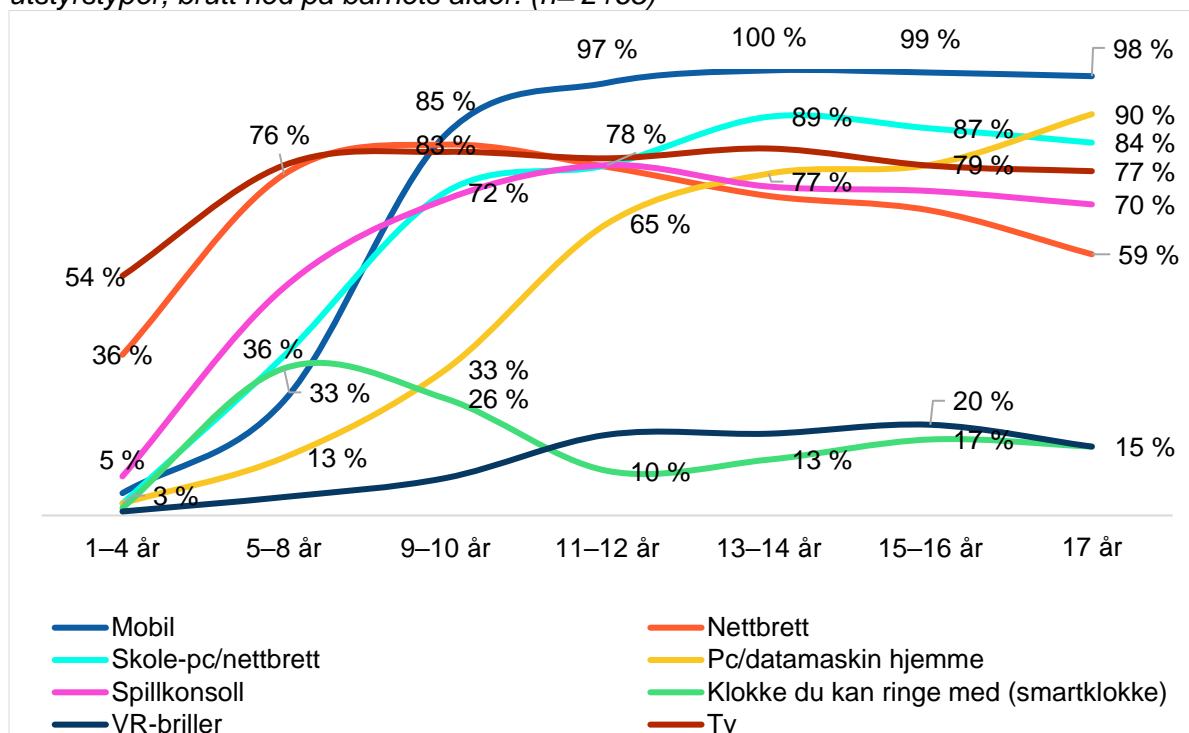
Figur 3: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 1–17 år som svarer at barnet har tilgang til utstyr («vet ikke»-andelen er lav og derfor fjernet fra figuren). (n=2165)

Flest barn og unge i alderen 1–17 år har tilgang til TV (74 prosent). Deretter følger tilgang til nettbrett (66 prosent). 60 prosent har tilgang til mobil, 55 prosent har tilgang til spillkonsoll, 54 prosent til skole-pc eller skole-nettbrett, 40 prosent til pc/Mac, 17 prosent til klokke man kan ringe med / smartklokke og 10 prosent har tilgang til VR-briller.

Imidlertid er den store forskjeller mellom kjønn og alder, se figur 4.

Figur 4: Andel av barn som har tilgang (har egen eller deler med andre i familien) til ulike utstyrstyper, brutt ned på barnets alder. (n= 2165)

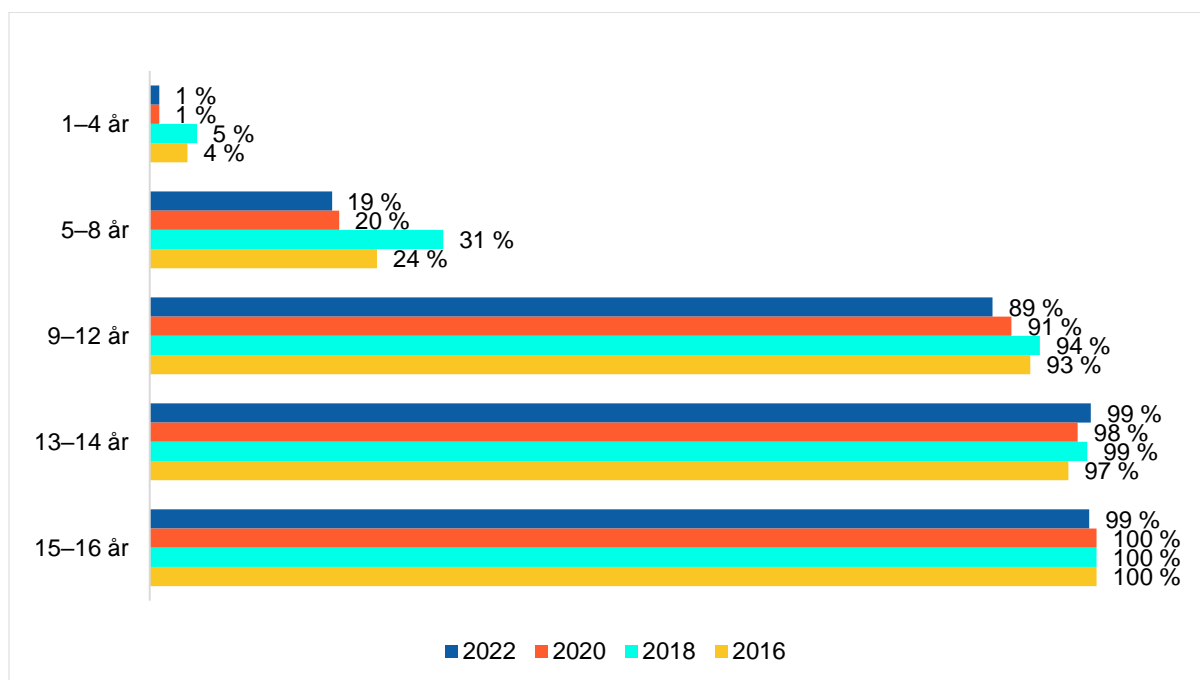
Når barnet får tilgang til de ulike utstyrstypene, varierer med alder, og for enkelte utstyrstyper varierer det også med barnets kjønn.

Mobil

Svært få har tilgang til mobil i aldersgruppen 1–4 år (3 prosent). Andelen med tilgang til mobil øker med alder. De fleste har egen mobil fra man er i 9–10 år (85 prosent).

Sammenlignet med undersøkelsen fra 2018 viser tallene at det er en liten nedgang i andelen med egen mobil blant de yngste barna i alderen 1–8 år. Ellers er nivået høyt og svært likt, når vi sammenligner de fire siste årgangene av undersøkelsen.

Figur 5: Tidsserie, barn med egen mobiltelefon, prosentandel. N 2022 = 2165, N 2020=2014, N 2018=2171, N 2016=2007

Nettbrett

66 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang til nettbrett (iPad eller lignende). Tilsvarende tall i 2020-undersøkelsen var 70 prosent. 42 prosent oppgir at barnet har eget nettbrett, mens 24 prosent oppgir at barnet deler med andre i familien. 33 prosent oppgir at barnet ikke har tilgang på nettbrett.

- Tilsammen 41 prosent av 1–4 åringene har tilgang til nettbrett.
- Fra man er 5–8 år har 73 prosent tilgang til nettbrett i hjemmet. Høyest andel med tilgang til nettbrett har barna i alderen 9–10 år (83 prosent), se figur 4.
- Deretter synker andelene med tilgang til nettbrett med alderen. Blant 17-åringene har 59 prosent tilgang.
- Det er nesten ingen kjønnsforskjeller i tilgangen til nettbrett (66 prosent av gutter, 67 prosent av jenter har tilgang).

Pc/datamaskin

- Til sammen 40 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang til pc/Mac. Dette er en nedgang på 6 prosentpoeng, sammenlignet mot 2020-undersøkelsen. 29 prosent svarer at barnet har egen pc, mens 11 prosent svarer at barnet deler med andre i familien. 59 prosent har ikke tilgang til pc/datamaskin.
- Tilgangen til pc/Mac øker med alderen.
- Fra 11–12-årsalderen har 65 prosent tilgang til pc/Mac, mens i 17-årsalderen har 90 prosent tilgang, ifølge foreldrene.

- Andelen med tilgang til pc/Mac er høyere blant gutter enn jenter (45 prosent hos gutter, mot 36 prosent hos jenter).

Tv

74 prosent av foreldrene rapporterer om at barnet har tilgang til tv i hjemmet (mot 70 prosent i 2020-undersøkelsen). Flest deler med andre i familien (55 prosent), mens 19 prosent har egen tv. 26 prosent av barna har ikke tilgang til tv i hjemmet, ifølge foreldrene.

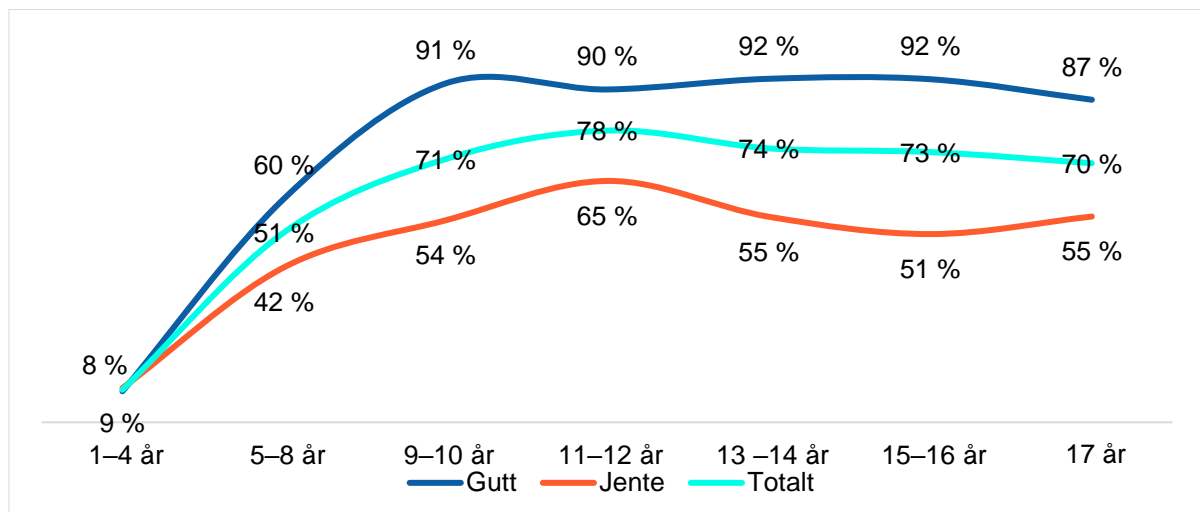
- Tilgangen til tv øker med barnets alder; blant 1–4-åringene er det 54 prosent som har tilgang til tv, mens blant 17-åringene er andelen 77 prosent.
- Det er omtrent like stor andel gutter som jenter som både har tilgang til tv og har egen tv.

Spillkonsoll koblet til tv (Xbox, Playstation eller lignende)

Til sammen 55 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang på spillkonsoll i hjemmet (samme resultat som i 2020-undersøkelsen). 24 prosent svarer at barnet har egen spillkonsoll, 31 prosent deler med andre i familien og 45 prosent svarer at barnet ikke har tilgang til spillkonsoll.

- Her er det store forskjeller mellom kjønnene. Totalt blant 1–17-åringene har 66 prosent av guttene og 43 prosent av jentene tilgang til spillkonsoll. Figur 6 viser hvordan forskjellen i tilgang mellom gutter og jenter øker med alderen.

Figur 6: Andelen av gutter og jenter som har tilgang til spillkonsoll, brutt ned på alder. (n=2165)

- Blant 1–4-åringene er det 9 prosent som har tilgang til spillkonsoll.
- Fra man er 9–10 år har de fleste guttene tilgang til spillkonsoll, men bare 54 prosent av jentene, ifølge foreldrene.
- I alderen 11–12 år er det flest som har tilgang til spillkonsoll (78 prosent).

Skole-pc eller -nettbrett

54 prosent av foreldrene oppgir at barnet deres har tilgang til skole-pc eller -nettbrett. 53 prosent har egen skole-pc, 1 prosent deler med andre i familien.

- Fra 11-årsalderen har rundt åtte av ti tilgang til skole-pc eller -nettbrett.
- I 13–14-årsalderen er det flest som har skole-pc (ni av ti).
- Det er så å si ingen forskjell i tilgang mellom gutter og jenter.

Klokke man kan ringe med / smartklokke

17 prosent har tilgang til smartklokke, ifølge foreldrene. Dette er en oppgang på 7 prosentpoeng sammenlignet med 2020-undersøkelsen. 16 prosent oppgir at de har egen smartklokke, 1 prosent deler med andre i familien og 83 prosent oppgir at de ikke har smartklokke.

- Andelen med tilgang til smartklokke er klart høyest i alderen 5–10 år, hvor rundt tre av ti har tilgang. Det er også i denne aldersgruppen vi ser at økningen er høyest, sammenlignet med 2020-undersøkelsen.
- Det er svært lite kjønnsforskjeller i tilgangen hos de ulike aldersgruppene. Unntaket er de unge i 15–16-årsalderen hvor det er 13 prosent av jentene som har tilgang, og 20 prosent av guttene.

VR-briller

10 prosent av foreldrene oppgir at barnet har tilgang til VR-briller (tilsvarende tall i 2020-undersøkelsen var 9 prosent). 6 prosent har egne VR-briller, 4 prosent deler med andre i familien, mens 90 prosent ikke har VR-briller.

- 14 prosent av guttene og 6 prosent av jentene har tilgang til VR-briller, ifølge foreldrene.
- Tilgangen til VR-briller er høyest blant barn i alderen 15–16 år (20 prosent), ifølge foreldrene.

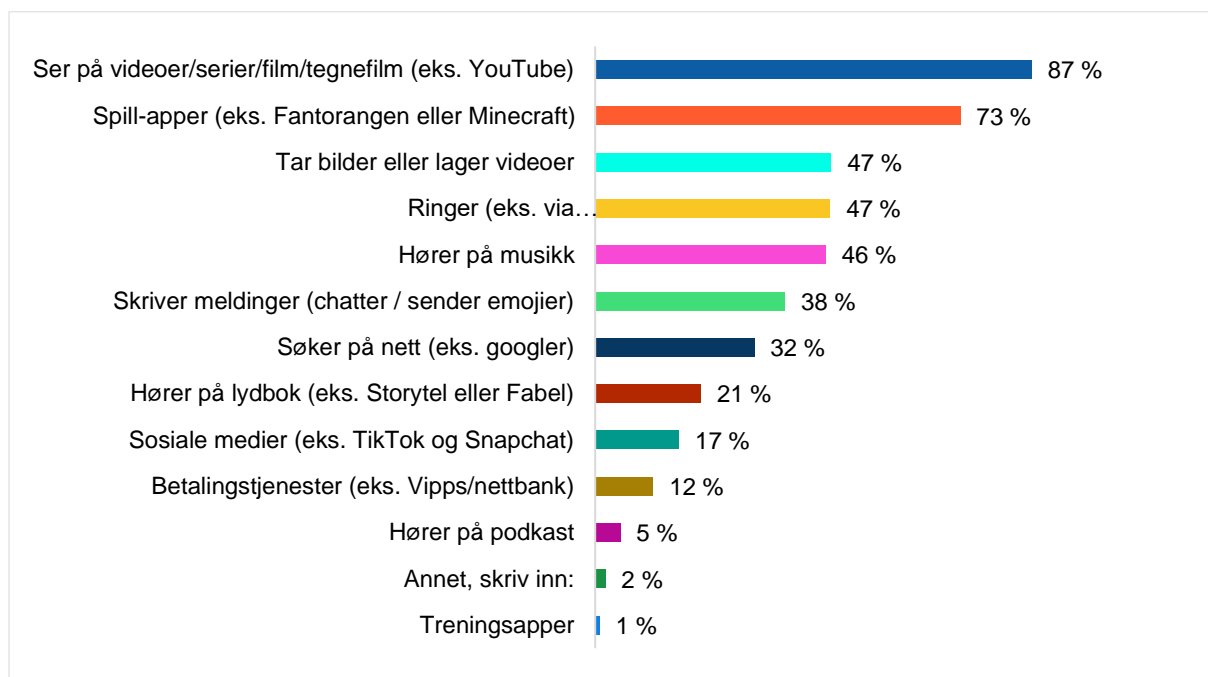
Medievaner

Foreldrene ble spurt om hvilke medier barna deres bruker, og hvor ofte barnet bruker de ulike mediene.

Hva bruker barn mobilen/nettbrettet til?

Foreldrene til barna som har mobil eller nettbrett (i alderen 1–12 år), ble spurt om hva deres barn bruker mobilen eller nettbrettet til. Foreldrene svarer at den klart vanligste aktiviteten på mobilen eller nettbrettet, er å se på videoer, serier eller filmer. Nesten ni av ti gjør dette. Syv av ti spiller på spillapper. I underkant av halvparten tar bilder, lager videoer, ringer eller hører på musikk. I underkant av fire av ti skriver meldinger. I overkant av tre av ti søker på nett. Rundt to av ti hører på lydbok eller bruker sosiale medier. I overkant av én av ti bruker betalingstjenester, som Vipps eller nettbank. 5 prosent hører på podkast, og 2 prosent bruker mobilen eller nettbrettet til andre ting. 1 prosent bruker treningsapper.

Figur 7: Hva gjør barnet ditt på nettbrett/mobil? Andel av 1–12-åringene som har tilgang til mobil/nettbrett, og som gjør ulike aktiviteter på mobilen/nettbrettet, ifølge foreldrene. (n=1117)

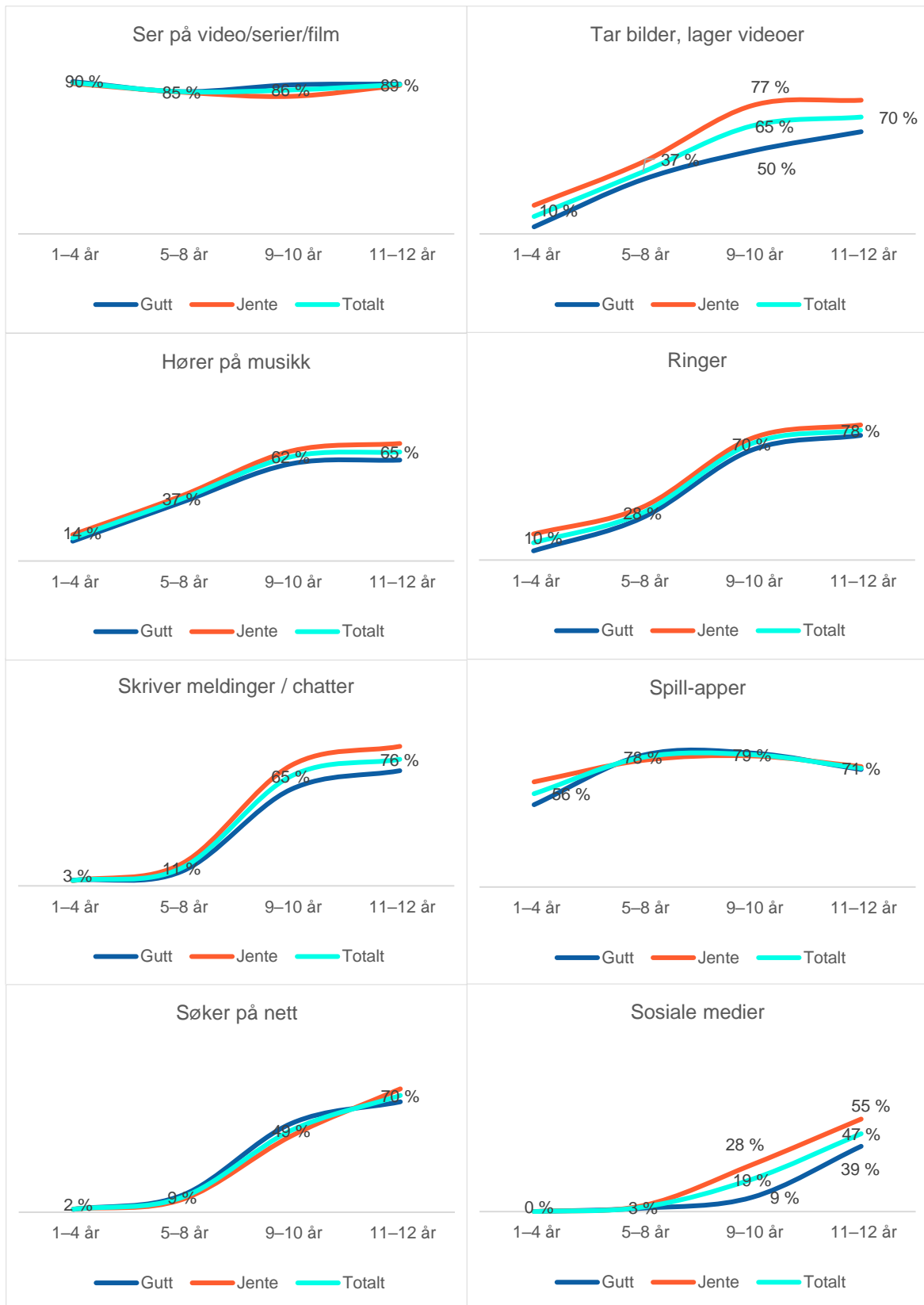

Vi finner en del variasjon i bruken av mobil/nettbrett, særlig etter alder, men også noen forskjeller mellom gutter og jenter, se figur 8.

- Andelene som ser på video, serier eller film, er lik på tvers av aldersgrupper og kjønn.
- Bruken av spillapper er høyest i alderen 5–10 år (i underkant av åtte av ti) og daler noe mot 12-årsalderen. Det er ingen forskjell i bruken mellom gutter og jenter.

- Andelen som tar bilder eller lager videoer, øker sterkt med alderen. Vi ser også at andelen som tar bilder og lager videoer, er høyere blant jenter enn gutter, særlig i alderen 9–10 år (77 prosent av jentene, 50 prosent av guttene).
- Å bruke sosiale medier på mobilen/nettbrettet er også langt mer vanlig hos jenter enn hos gutter. Nesten ingen barn under 9 år gjør dette. Imidlertid øker bruken kraftig fra og med 9-årsalderen.
- 28 prosent av jentene i 9–10-årsalderen bruker mobil/nettbrett til sosiale medier, mot kun 9 prosent av guttene. I 11–12-årsalderen er det 55 prosent av jentene som bruker mobilen/nettbrettet til sosiale medier, mot 39 prosent av guttene.

Figur 8: Hva gjør barnet ditt på nettbrett/mobil? Andel av 1–12-åringene som har tilgang til mobil/nettbrett, og som gjør ulike aktiviteter på mobilen/nettbrettet, ifølge foreldrene, brutt ned på alder og kjønn. (n=1117)

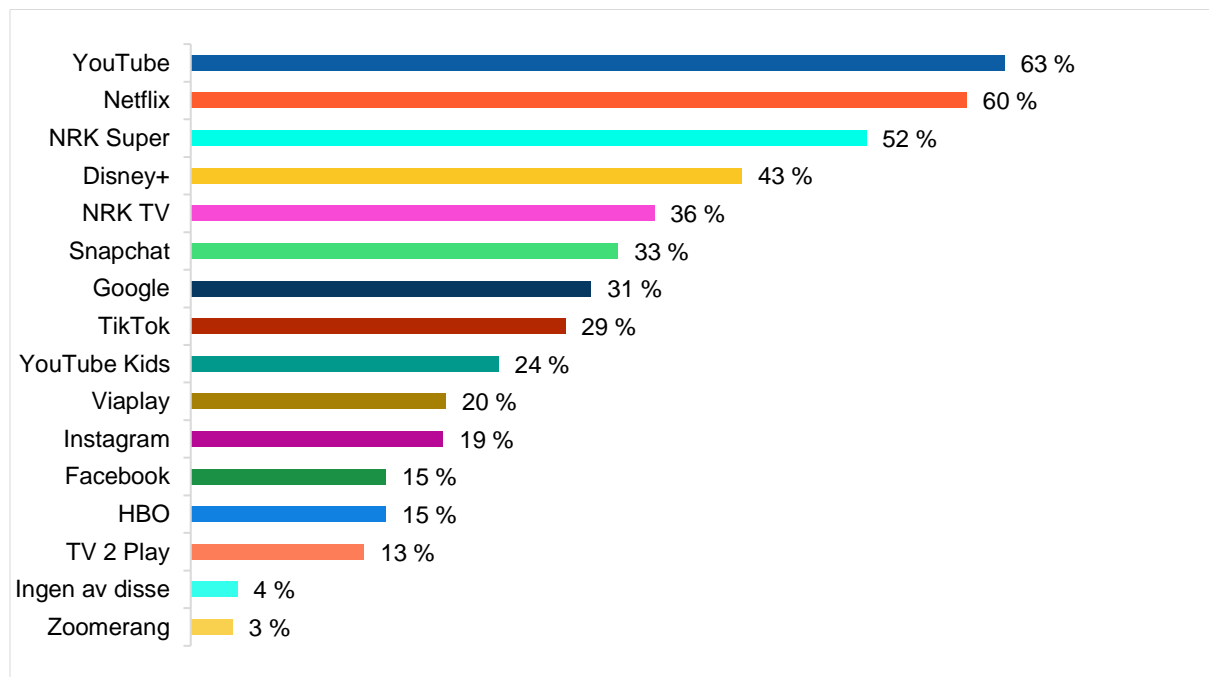

- Å bruke mobil/nettbrett til å høre på musikk er også sterkt økende med alderen. Mens omtrent fire av ti bruker mobil/nettbrett til musikklytting i 5–8-årsalderen, er det 65 prosent som gjør dette når de er 11–12 år.
- Å skrive meldinger/chatte er noe mer vanlig blant jenter enn blant gutter. Aktiviteten blir først vanlig i 9–10-årsalderen. I 11–12-årsalderen gjør nesten åtte av ti dette.
- Å bruke mobilen/nettbrettet til å ringe med blir også mest vanlig først i 9–10-årsalderen. I 11–12-årsalderen er det nesten åtte av ti som gjør dette. Det er en litt høyere andel jenter enn gutter som gjør dette.
- Å søke på nettet blir også først vanlig i 9–10-årsalderen. Syv av ti gjør dette i alderen 11–12 år. Det er små forskjeller mellom gutter og jenter.

Hvilke medier bruker barn?

I denne delen skal vi se nærmere på hvilke medier 1–17-åringer bruker. Vi tar for oss strømmetjenester, sosiale medier og videodelingstjenester.

Figur 9: Bruker barnet ditt noe av dette? Andel av 1–17-åringer som bruker ulike medier, ifølge foreldrene. (n=2165)

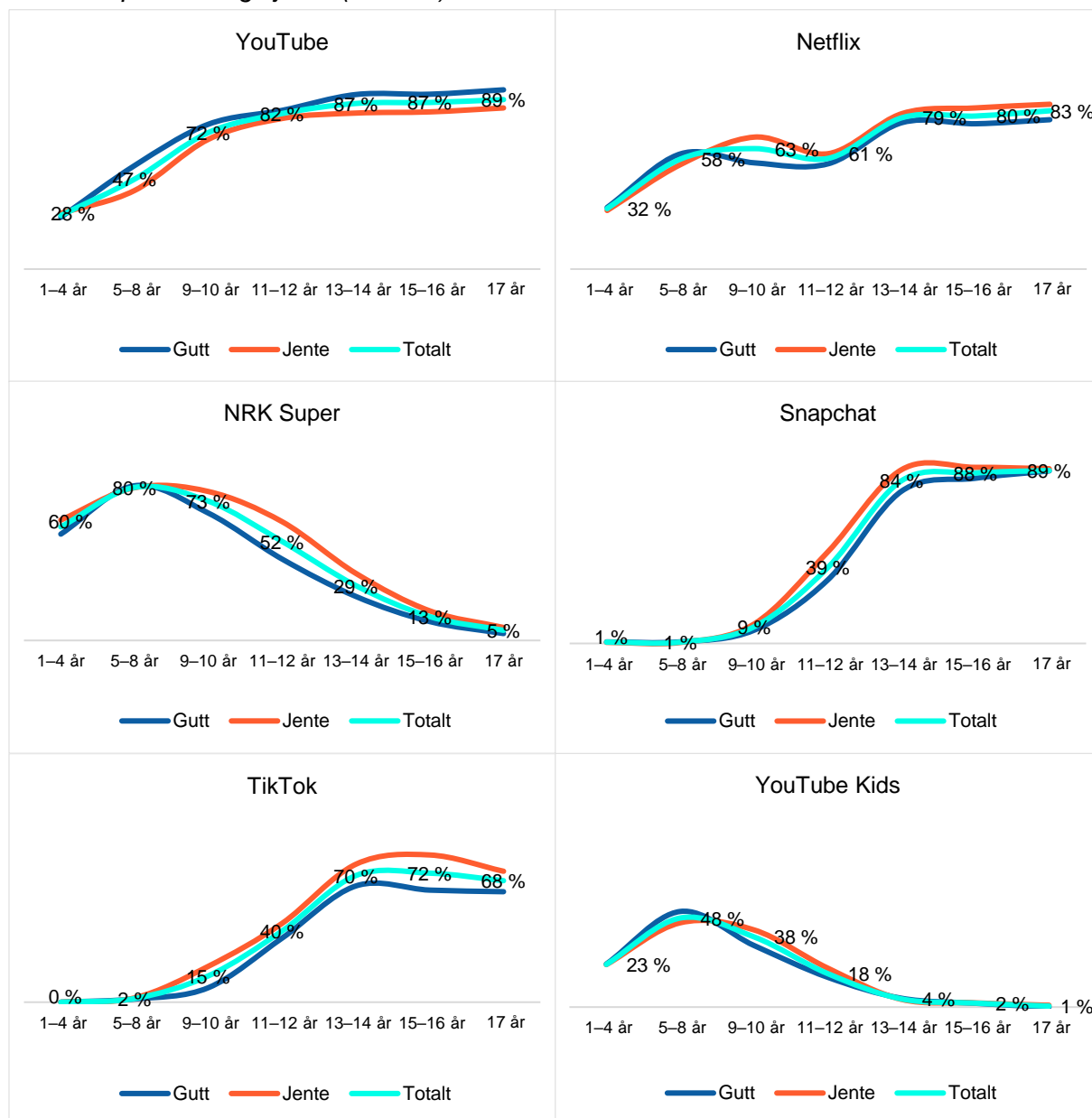
YouTube og Netflix er de mest brukte tjenestene for barn og unge når vi ser hele aldersgruppen 1–17 år under ett. Rundt seks av ti bruker disse tjenestene. I overkant av halvparten bruker NRK Super og i overkant av fire av ti bruker Disney+¹. I underkant av fire av ti bruker NRK TV. Rundt tre av ti bruker Snapchat, TikTok og Google. Rundt to av ti bruker YouTube Kids, Viaplay og Instagram. 15 prosent bruker Facebook og HBO.

¹ Spørsmålet refererer til strømmekanalene Disney+. Her er det mulig at enkelte av respondentene forveksler strømmekanalene med TV-kanalen Disney Channel.

13 prosent bruker TV 2 Play. 4 prosent bruker ingen av disse tjenestene, og 3 prosent bruker Zoomerang.

Det er store forskjeller i bruken av tjenestene, både når vi ser på alder og til dels kjønn. Vi ser nærmere på forskjellene i alder og kjønn hos noen av de mest brukte tjenestene i figur 10.

Figur 10: Bruker barnet ditt noe av dette? Andel som bruker ulike medier, ifølge foreldrene, brutt ned på alder og kjønn. (n=2165)

- Bruken av YouTube øker med alder, allerede i alderen 1–4 år er det rundt tre av ti som bruker tjenesten, ifølge foreldrene. Blant 17-åring er det nesten ni av ti. Det er en noe høyere andel gutter enn jenter som bruker tjenesten.
- YouTube Kids brukes i størst grad av barn under 9 år. I alderen 5–8 år bruker nesten halvparten av barna tjenesten. Vi finner små kjønnsforskjeller i bruken.

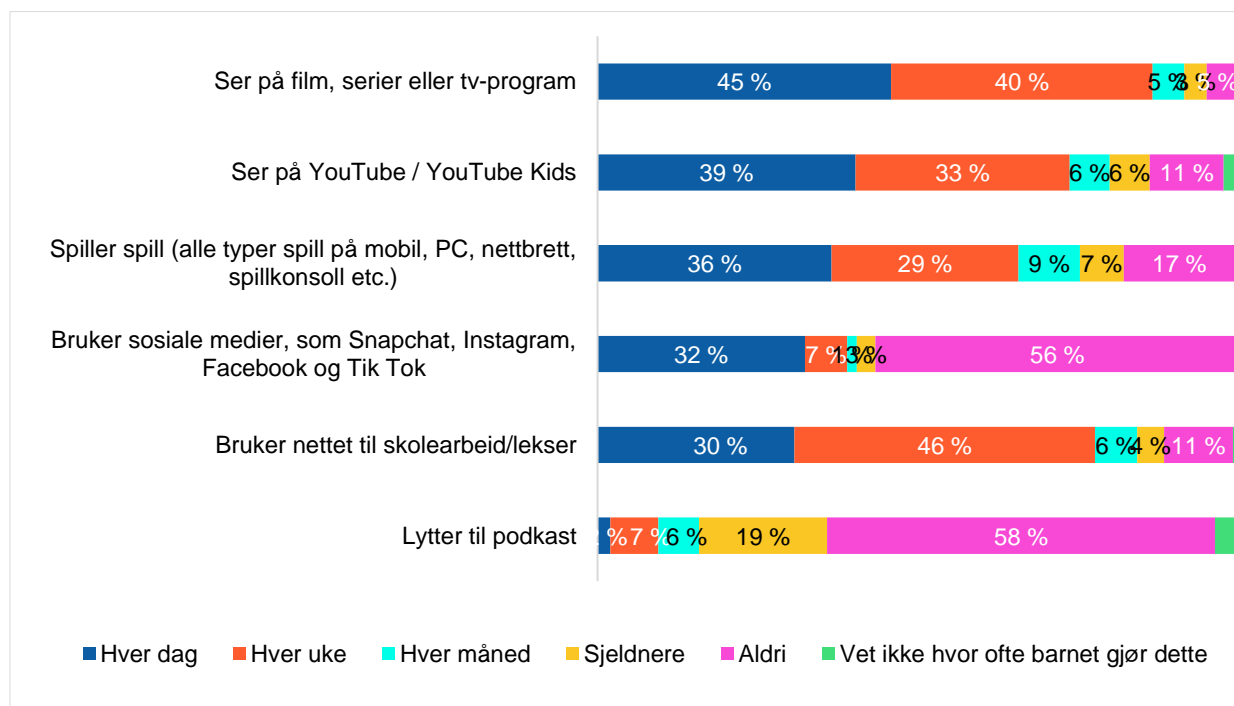
- NRK Super brukes i størst grad blant de under 11 år. I alderen 5–8 år er det åtte av ti som bruker NRK Super. Det er en litt høyere andel jenter som bruker NRK Super, særlig i alderen 9–14 år (totalt 56 prosent mot 48 prosent).
- Snapchat brukes av fire av ti allerede i 11–12-årsalderen. Andelen som bruker Snapchat, er litt høyere hos jenter enn gutter (totalt 35 prosent mot 31 prosent).
- TikTok brukes også av fire av ti i aldersgruppen 11–12 år. Tjenesten brukes i litt større grad av jenter enn av gutter (totalt 32 prosent mot 26 prosent).
- Bruken av Netflix er økende med alderen, men allerede i 5–8-årsalderen bruker over halvparten av barna strømmetjenesten. I 17-årsalderen er det over åtte av ti som bruker Netflix. Det er små forskjeller i bruken mellom jenter og gutter.

Hvor ofte gjør barn ulike medieaktiviteter?

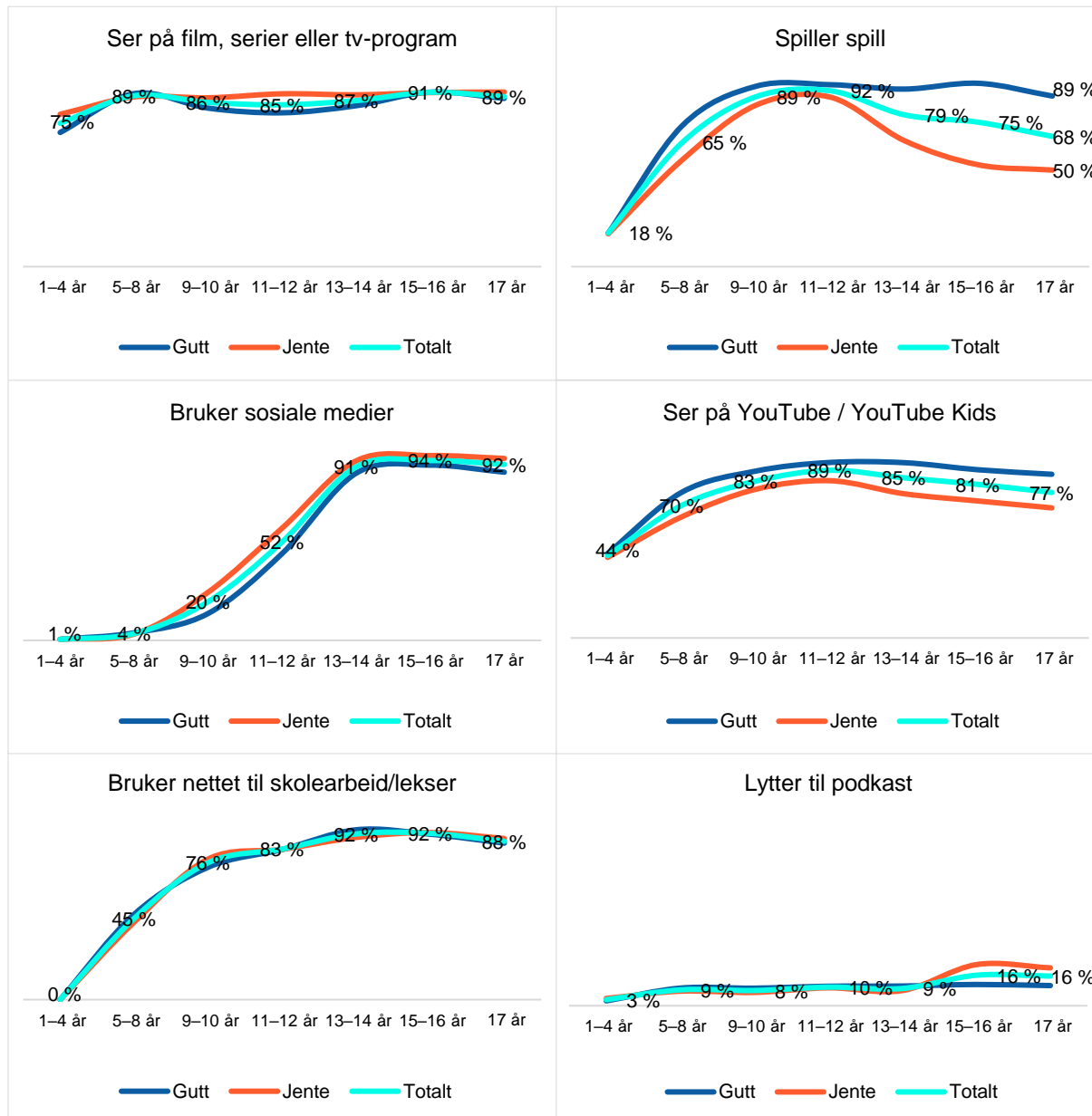
Alle foreldre fikk spørsmål om hvor ofte barn gjør følgende aktiviteter på nettet: «game», se på film/serier, bruke sosiale medier, se på YouTube, lytte til podkast, og hvor ofte de bruker nettet til skolearbeid/lekser.

Den aktiviteten som gjøres hyppigst i aldersgruppen 1–17 år, er «å se på film, serier eller tv-program» 45 prosent gjør det daglig, 85 prosent minst ukentlig. I overkant av syv av ti ser på YouTube eller YouTube Kids ukentlig eller oftere. 65 prosent spiller spill, og rundt fire av ti bruker sosiale medier ukentlig eller oftere. 76 prosent bruker nettet til skolearbeid ukentlig eller oftere. Rundt én av ti lytter til podkast ukentlig eller oftere.

Figur 11: Hvor ofte gjør barnet ditt dette? Foreldre til barn i alderen 1–17 år, prosentandeler. (n=2165)

Figur 12: Hvor ofte gjør barnet ditt dette? Ukentlig bruk, brutt ned på alder og kjønn. (n=2165)

Spiller spill

Inkluderer vi de som svarer «månedlig» og «sjeldnere», er det totalt 82 prosent av barna som spiller spill (tilsvarende tall i 2020 var 83 prosent). De fleste oppgir at barnet spiller spill hver dag (39 prosent), mens 28 prosent spiller ukentlig, 9 prosent spiller månedlig og 7 prosent spiller sjeldnere enn dette. 17 prosent svarer at barnet aldri spiller spill.

- Det er en tydelig kjønnsforskjell når det kommer til hvor ofte man spiller. 47 prosent av guttene spiller daglig, mens tilsvarende andel for jentene er 25 prosent.
- Andelen jenter som spiller spill, avtar noe fra og med 13-årsalderen, noe som ikke er tilfellet hos guttene. 21 prosent av jentene på 17 år spiller daglig, mot 63 prosent av guttene på samme alder. Ifølge foreldrene er det mest vanlig å spille daglig i alderen

13–14 år (68 prosent).

Ser på film, serier eller tv-program

Det er vanligst å se på film, serier eller tv-program daglig, noe 45 prosent gjør (tilsvarende tall i 2020 var 58 prosent), 40 prosent ser ukentlig, 5 prosent ser månedlig og 3 prosent ser sjeldnere enn dette. 5 prosent ser aldri på film, serier eller tv-program.

- Andelen som ser film, serier eller tv-program, er jevnt fordelt mellom kjønnene, men det er noe mer vanlig blant jenter å se film, serier eller tv-program daglig (50 prosent) enn det er blant guttene (40 prosent).

Bruker sosiale medier

32 prosent svarer at barnet bruker sosiale medier daglig, 7 prosent ukentlig, 1 prosent månedlig og 3 prosent sjeldnere enn dette. 56 prosent av foreldrene sier at barnet ikke bruker sosiale medier.

- Bruken av sosiale medier øker med alderen. Svært få (1–4 %) bruker sosiale medier før fylte 9 år, ifølge foreldrene. Blant 9–10 åringene er det 29 prosent som bruker sosiale medier (36 prosent i 2020). Over halvparten (58 prosent) i alderen 11–12 år benytter sosiale medier daglig, og blant 17-åringene bruker nesten alle (95 prosent) sosiale medier daglig, ifølge foreldrene.
- Det er en større andel jenter som benytter sosiale medier daglig enn gutter (35 mot 28 prosent). Jentene begynner også tidligere å bruke sosiale medier. 34 prosent av jentene i 9–10-årsalderen bruker sosiale medier mot 23 prosent av guttene.

Ser på YouTube / YouTube Kids

De aller fleste foreldrene (84 prosent) svarer at barna ser på YouTube / YouTube Kids (88 prosent i 2020). 39 prosent sier barnet ser på YouTube daglig, 33 prosent ser ukentlig, 6 prosent ser månedlig og 6 prosent ser sjeldnere enn dette. 11 prosent av barna ser aldri på YouTube, ifølge foreldrene.

- Barn begynner å bruke YouTube tidlig. 64 prosent av barna i 1–4-årsalderen bruker YouTube ukentlig eller oftere. I 11–12-årsalderen ser 89 prosent på YouTube ukentlig eller oftere, ifølge foreldrene.
- Andelene som bruker YouTube, er noe høyere hos gutter enn jenter (89 mot 80 prosent). Det er også mer vanlig blant guttene å se YouTube daglig (47 prosent) enn det er blant jentene (31 prosent).

Bruker nettet til skolearbeid/lekser

Totalt 87 prosent av barna i skolealder (6–17 år) bruker nettet til skolearbeid/lekser, ifølge foreldrene (tilsvarende andel var 89 prosent i 2020). 30 prosent bruker nettet til skolearbeid daglig, 46 prosent ukentlig, 6 prosent månedlig og 4 prosent bruker sjeldnere enn dette. 11 prosent bruker aldri nettet til skolearbeid. Fra 13–14-årsalderen bruker ni av ti nettet til

skolearbeid/lekser minst ukentlig, ifølge foreldrene.

Lytter til podkast

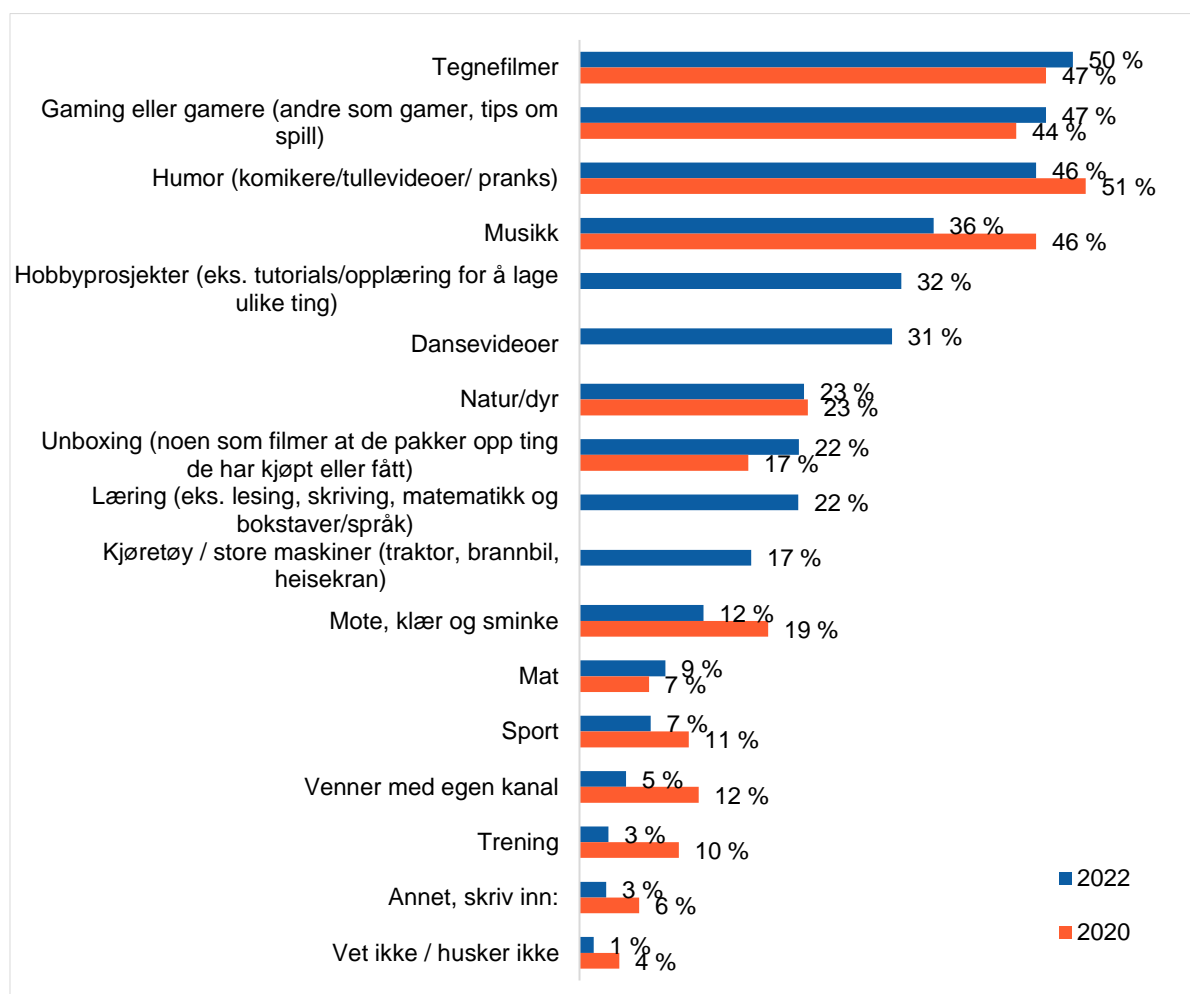
Totalt 34 prosent av barna og de unge lytter til podkast, ifølge foreldrene. 2 prosent lytter til podkast daglig, 7 prosent lytter ukentlig, 6 prosent lytter månedlig og 19 prosent lytter sjeldnere enn dette. 58 prosent lytter aldri på podkast.

- Blant de yngste (1–4 år) er det svært få som lytter til podkast: Kun 3 prosent bruker podkast minst ukentlig. Fra og med 11-årsalderen er det rundt én av ti som bruker podkast ukentlig. Blant 15–17-åringene er det 16 prosent som bruker podkast ukentlig.
- Det er små forskjeller mellom kjønn frem til barnet er 14 år. Men i alderen 15–17 år er det en dobbelt så høy andel jenter som lytter til podkast ukentlig, sammenlignet med gutter (21 prosent av jenter, mot 11 prosent av gutter).

Hva slags innhold ser barn på YouTube?

Foreldre som oppga at deres barn bruker YouTube / YouTube Kids, ble spurt om hvilket innhold barnet ser der. Kun foreldre med barn i 1–12-årsalderen fikk dette spørsmålet.

Figur 13: Hva slags innhold ser barnet ditt på YouTube? Foreldre til barn som bruker tjenesten og er i alderen 1–12 år. Flere svar mulig. (N=1038). Sammenligning med 2020-tall. NB! I 2020 fikk samtlige som svarte at de brukte YouTube / YouTube Kids, spørsmålet, uavhengig av alder.

- Blant 1–12-åringene som bruker YouTube eller YouTube Kids, er det mest vanlig å se på tegnefilmer (50 prosent), gaming eller gamere (47 prosent) og humor (46 prosent).
- Relativt store andeler ser også på musikk (36 prosent), hobbyprosjekter (32 prosent) og dansevideoer (31 prosent).
- Over to av ti ser på natur/dyr (23 prosent), unboxing-filmer (22 prosent) og læringsvideoer (22 prosent).
- Under to av ti ser på videoer om kjøretøy / store maskiner (17 prosent) og mote, klær og sminke (12 prosent).
- Under én av ti barn ser på videoer om mat (9 prosent), sport (7 prosent), venner med egen YouTube-kanal (5 prosent) og trening (3 prosent).
- 3 prosent ser videoer om andre ting.

Det er tydelige kjønnsforskjeller når det gjelder hvilket innhold barn ser på YouTube. Det er klart flere gutter enn jenter som ser på gaming/gamere, kjøretøy / store maskiner og sport. Blant jenter er det en større andel som ser på musikk, mote klær og sminke, trening, mat og kosthold, dansevideoer og hobbyprosjekter, enn det er blant gutter.

Det er også ulikheter mellom aldersgruppene. Det er mer vanlig blant de yngste barna (1–8 år) å se på tegnefilmer og kjøretøy / store maskiner sammenlignet med eldre barn (9–17 år). Det er en høyere andel barn i alderen 9–17 år som ser på de øvrige innholdstypene, med unntak av musikk og natur/dyr, som er forholdsvis likt på tvers av alle aldersgrupper.

Hvilke nettsider eller apper bruker barn mest?

Foreldrene fikk mulighet til å skrive inn inntil tre apper eller nettsider som de mener barna deres bruker mest. En rekke forskjellige spillapper, strømmetjenester, sosiale medier, musikkstrømmetjenester og lydbokstrømmetjenester ble skrevet inn.

45 prosent av foreldrene i undersøkelsen oppga minst én nettside eller app som barnet deres bruker mest. YouTube nevnes av over 53 prosent av foreldrene som oppga minst én app eller nettside. Nest størst er NRK Super, som 31 prosent av foreldrene nevner. Netflix nevnes av 23 prosent, Roblox av 15 prosent og YouTube Kids av 13 prosent.

Av sosiale medier nevnes TikTok oftest (10 prosent) og SnapChat nest mest (6 prosent). «NRK Super», «NRK TV» og «NRK» nevnes samlet av 40 prosent av foreldrene. Viaplay nevnes av 4 prosent og TV 2 Play av 2 prosent.

Ordskyen under viser hvilke medier som er nevnt minst tre ganger. Størrelsen på ordene angir hvor mange ganger mediet er nevnt i forhold til de andre mediene.

Figur 14: Hvilke apper/nettsider har du inntrykk av at barnet ditt bruker mest? Skriv inn maks tre svar. Ordsky basert på apper/nettsider som nevnes av foreldre til barn i alderen 1–17 år. Kun medier som er nevnt oftere enn tre ganger, er med i ordskyen. (n=939)

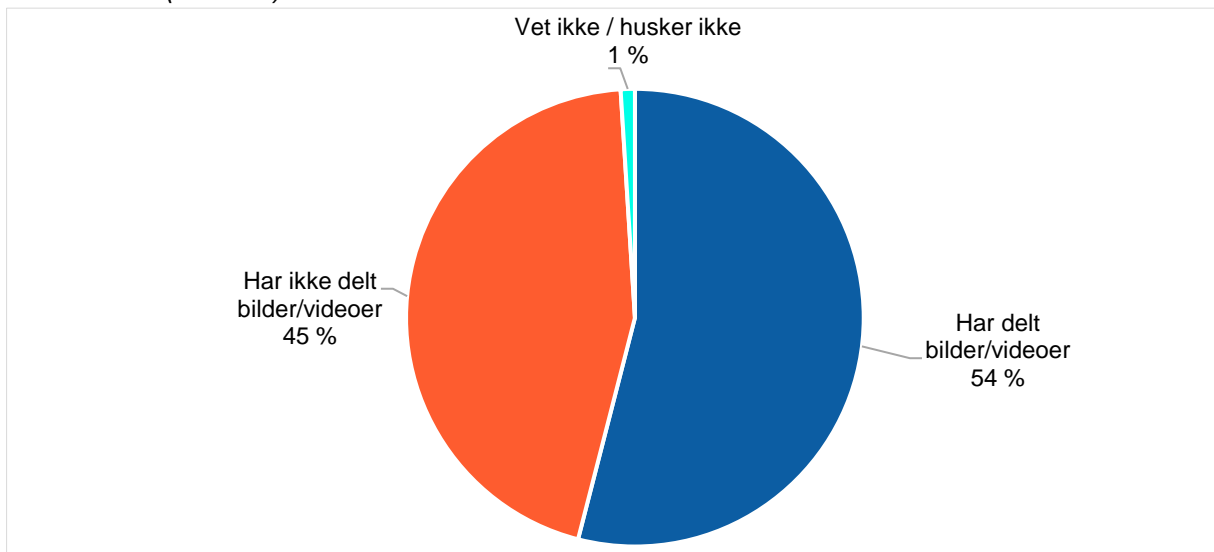

Foreldre og deling av bilder

Denne delen tar for seg hvor ofte foreldre deler bilder og videoer av barn på sosiale medier som Instagram, Facebook og SnapChat. Videre fikk de som oppga at de deler bilder og videoer, spørsmål om de spurte barnet om lov først, hvem som kunne se disse bildene, og i hvilke anledninger de har delt bildene. Foreldrene fikk også spørsmål om barnet har bedt forelderen om å slette bildet eller videoen i etterkant.

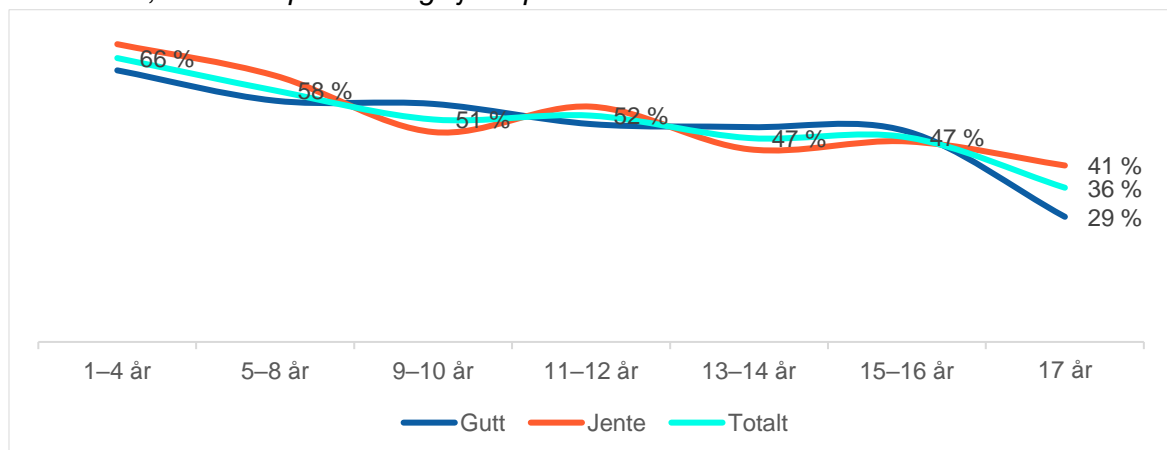
Over halvparten av foreldre til 1–17-åringene har delt bilder eller videoer av barnet sitt på sosiale medier som Instagram, Facebook eller Snapchat i løpet av de siste tolv månedene (54 prosent).

Figur 15: Prosentandel av foreldre som har delt bilder/videoer av barnet sitt, siste tolv månedene. (n=2165)

Andelen som har delt bilder de siste tolv månedene, er langt høyere blant foreldre med små barn sammenlignet med foreldre til tenåringer.

Figur 16: Prosentandel av foreldre som har delt bilder/videoer av barnet sitt, de siste tolv månedene, brutt ned på alder og kjønn på barnet.

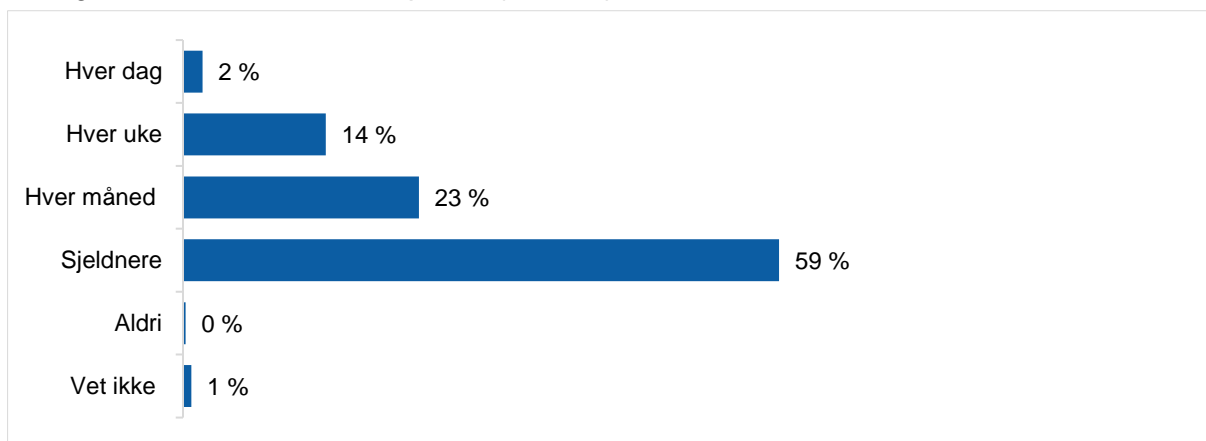

Vi ser lite kjønnsforskjeller, men en høyere andel av foreldre til 17-årige jenter har delt bilder/videoer av barnet sitt de siste tolv månedene, sammenlignet med foreldre til 17-årige gutter.

Hvor ofte deler foreldre bilder eller video av barnet på sosiale medier?

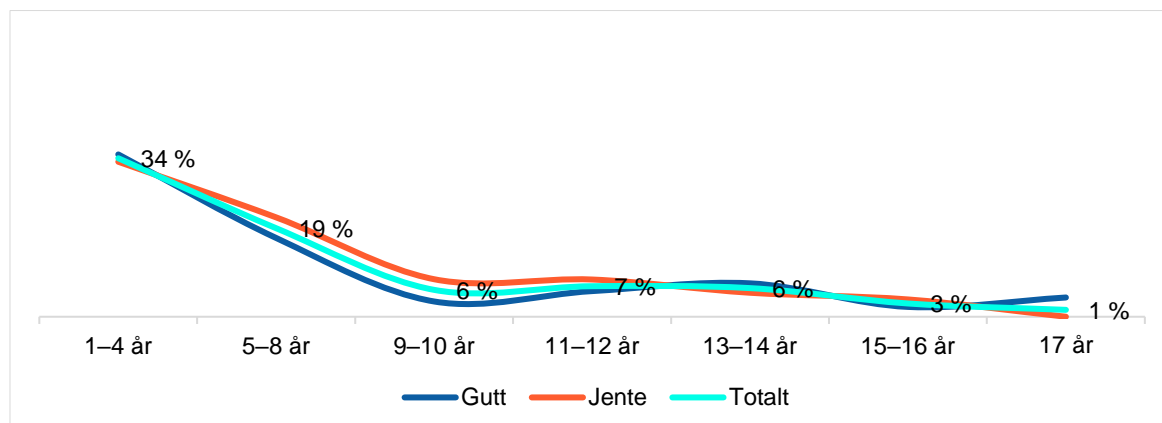
Kun 2 prosent av foreldrene deler bilder eller videoer av barnet hver dag. 14 prosent av foreldrene deler bilder eller videoer hver uke, og 23 prosent svarer at de deler hver måned. Med andre ord, i underkant av fire av ti foreldre deler bilder/videoer av barnet månedlig eller oftere. Over halvparten av foreldrene oppgir at de deler bilder eller videoer sjeldnere (59 prosent). Det er ingen foreldre som oppgir at de *aldri* deler bilder eller videoer av barnet sitt.

Figur 17: Prosentandel av foreldre som har delt bilder/videoer av deres barn i løpet av de siste tolv månedene, oppgir hvor ofte de deler bilder eller videoer av barnet deres på Instagram, Facebook eller Snapchat. (n=1127)

Andelen som deler bilder/videoer ukentlig eller oftere, er høyest blant de som har barn mellom 1 og 4 år (34 prosent). Andelen er noe høyere blant jenteforeldre enn blant gutteforeldre, men dette jevner seg ut når barnet er 13 år og eldre, se figur 18. Fra og med 9-årsalderen er det under én av ti som deler bilder/videoer av barn ukentlig eller oftere.

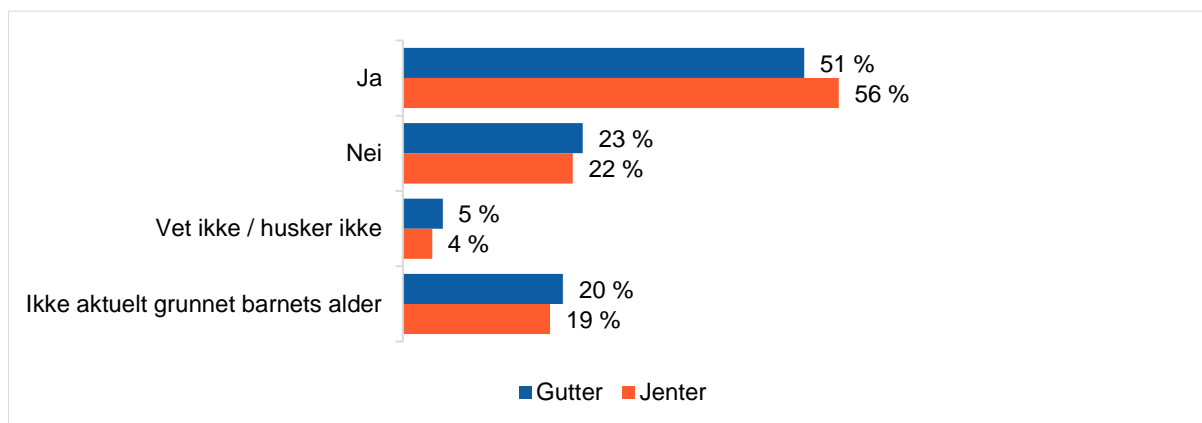
Figur 18: Prosentandel av foreldre som har delt bilder/videoer av deres barn hver dag eller hver uke, brutt ned på barnets kjønn og alder. (n=1127). Spør foreldre om tillatelse før de deler bilder eller video?

Foreldrene som oppga at de har delt bilder/videoer av barnet sitt i løpet av de siste tolv månedene, fikk spørsmål om hvorvidt de spurte om lov/tillatelse fra barnet før de sist delte et bilde eller en video. Over halvparten av foreldrene oppgir at de spurte om tillatelse først. 22 prosent av foreldrene spurte ikke om lov til å dele bildet/videoen, og 20 prosent spurte ikke fordi barnet er for ungt til å svare.

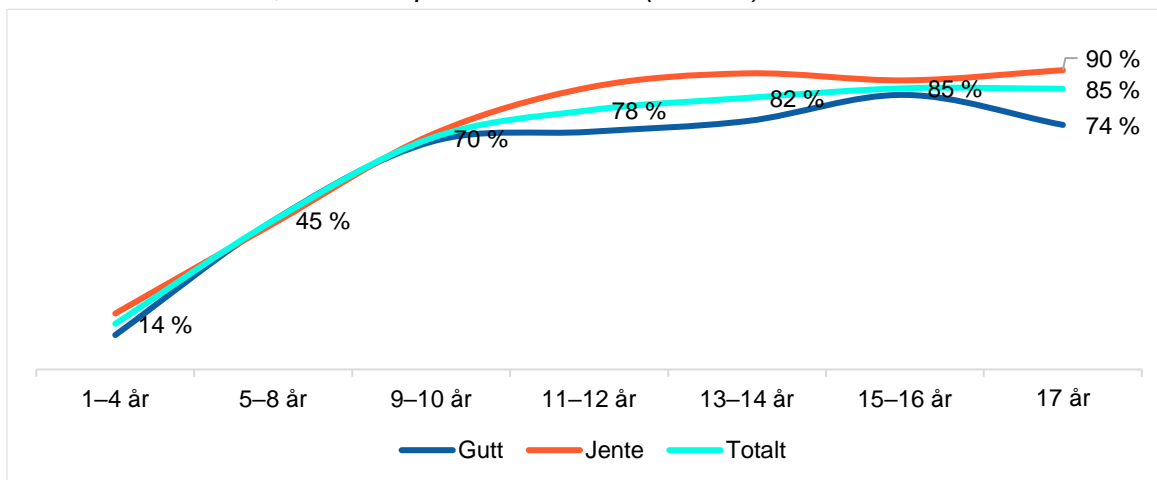
Flere mødre enn fedre spurte deres barn om lov til å dele. Nesten seks av ti mødre spurte barnet sitt om lov «sist gang» de delte et bilde eller en video på sosiale medier (58 prosent). Under halvparten av fedrene gjorde det samme (46 prosent).

Figur 19: Sist gang du delte et bilde eller en video av barnet ditt på nett, spurte du barnet om lov/tillatelse først? (n=1115)

Det blir vanligere for foreldrene å be om tillatelse til å legge ut bilder/videoer på sosiale medier når barnet blir eldre. Fra barnet er 15 år ber 85 prosent om tillatelse før de deler. Når barnet er 1–4 år, er det imidlertid bare 14 prosent av foreldrene som ber om tillatelse, og når barnet er i alderen 5–8 år, ber i underkant av halvparten om tillatelse (45 prosent).

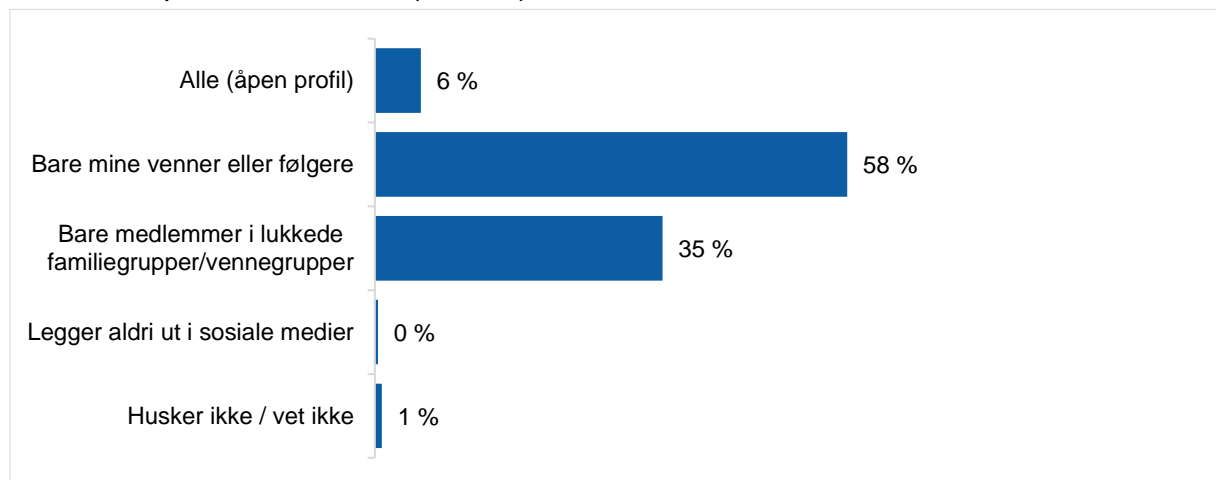
Figur 20: Prosentandel av foreldre som har delt bilder/videoer av deres barn og spurt barnet om lov/tillatelse først, brutt ned på barnets alder. (n=1115)

Hvem kan se bildene/videoene som deles?

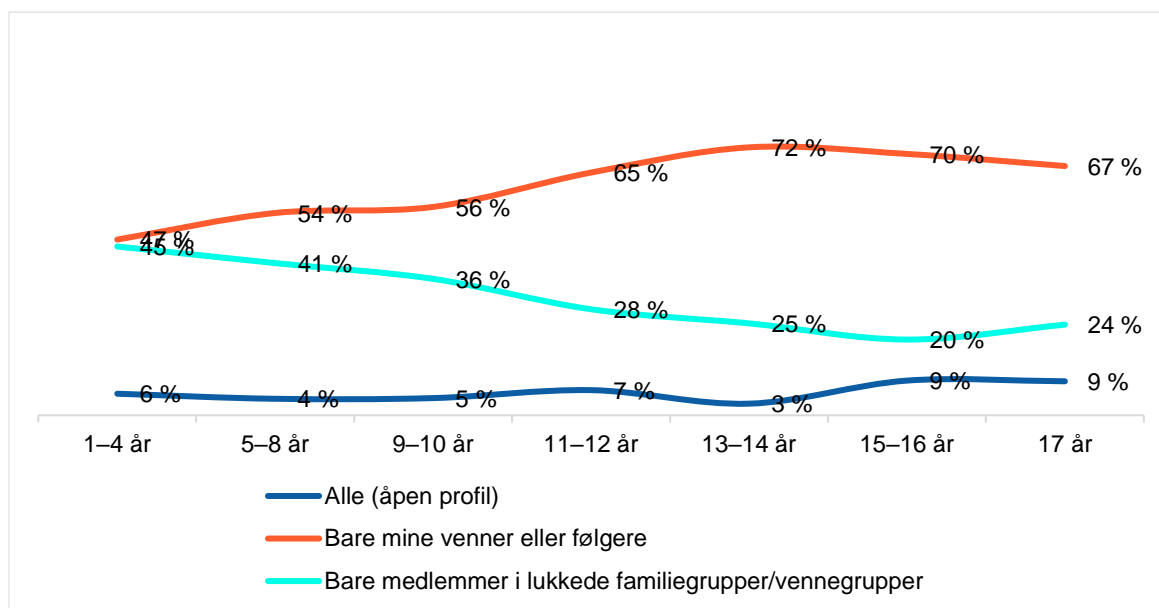
Foreldre som deler bilder og videoer av barnet sitt, ble også spurt om å spesifisere *hvem* som kan se bildene og videoene på sosiale medier som Instagram, Facebook og Snapchat. 6 prosent oppgir at de legger ut bildene på en åpen profil, hvor «alle» kan se dem. 58 prosent svarer at det kun er forelderens venner og følgere som kan se bildene/videoene. 35 prosent oppgir at det bare er medlemmer i lukkede familie- eller vennegrupper som kan se bildene/videoene.

Figur 21: Prosentandel av foreldre som oppgir hvem som kan se bildene/videoene de legger ut av barna på sosiale medier. (n=1115)

Når barnet blir eldre, er det noe mer vanlig å dele bilder/videoer på en slik måte at bare venner og følgere kan se. Rundt syv av ti foreldre deler bilder/videoer på denne måten fra barnet er 13 år. Til sammenligning er det rundt halvparten av foreldrene til barn i alderen 1–8 år som gjør det samme. Når barnet blir eldre, er det mindre vanlig å dele bilder/videoer av barnet i sosiale medier på en slik måte at kun medlemmer i familiegrupper/vennegrupper kan se: I overkant av fire av ti foreldre til barn i alderen 1–8 år deler på denne måten, mens i overkant av to av ti foreldre til barn i alderen 13–17 år gjør det samme. Andelen foreldre som deler bilder/videoer via åpen profil, er relativt lik, uavhengig av barnets alder (6–9 prosent).

Figur 22: Prosentandel av foreldre som oppgir hvem som kan se bildene/videoene de legger ut av barna på sosiale medier, brutt ned på alder. (n=1115)

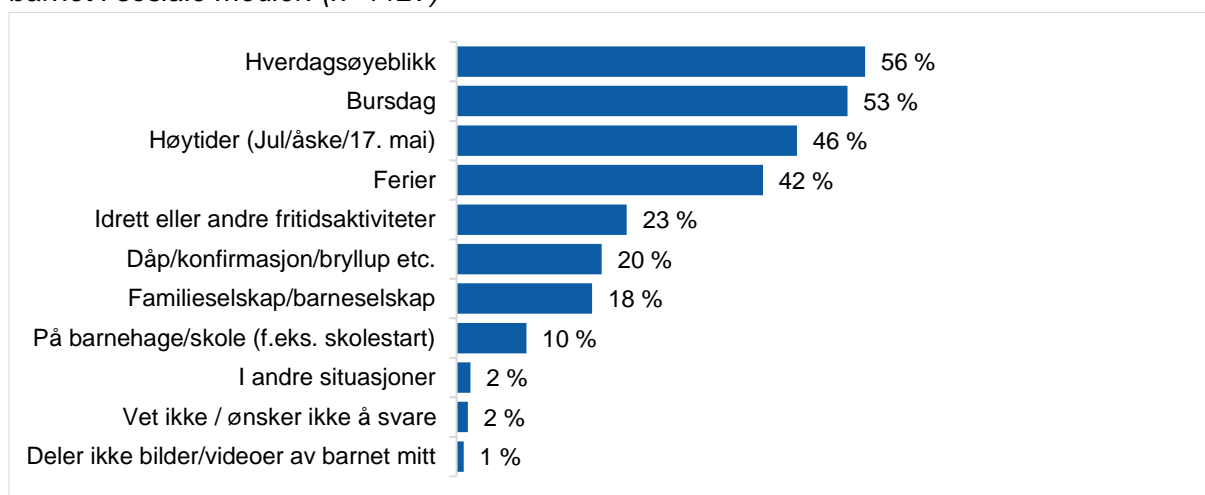
I hvilke anledninger deles bilder eller video av barnet i sosiale medier?

Foreldrene fikk også spørsmål om i hvilke anledninger de har delt bilder eller video av barnet i sosiale medier. Her var det mulig å velge flere svar. Over halvparten av foreldrene deler bilder av barnet i hverdagsøyeblikk (56 prosent) og bursdager (53 prosent). Mange foreldre deler også bilder og videoer rundt høytider (46 prosent) og i ferier (42 prosent).

Kjønnforskjellene er marginale, foruten det som gjelder idrett eller andre fritidsaktiviteter, der andelen er 26 prosent for gutter og 21 prosent for jenter.

Foreldrene fikk også mulighet til å skrive ned andre situasjoner enn de som er nevnt, og her ble barnets egne konserter og korpsturer nevnt av mer enn én forelder.

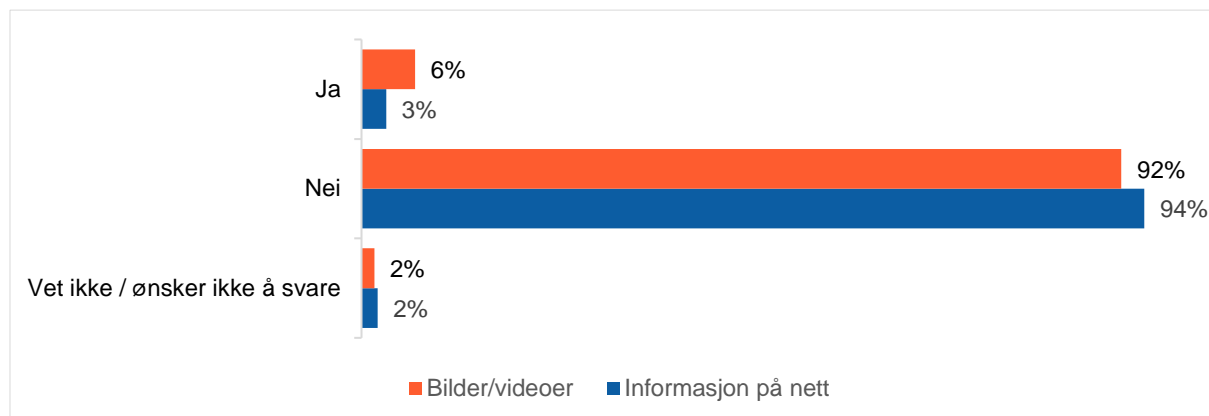
Figur 23: Prosentandel foreldre som oppgir ulike anledninger de har delt bilder/videoer av barnet i sosiale medier. (n=1127)

Ber barn foreldrene om å slette bilder eller informasjon?

En liten prosentandel av foreldrene har blitt bedt om å slette bilder eller videoer de har delt av barnet (6 prosent). Tilsvarende tall i 2020-undersøkelsen var 10 prosent. 3 prosent av foreldrene har blitt bedt om å slette informasjon om barnet på nettet.

Figur 24: Prosentandel av foreldre som oppgir hvorvidt de har blitt bedt av barnet deres om å slette bilder/informasjon om de på nettet. (n=2165)

Spill og gaming

Hvor stor andel spiller dataspill?

Foreldre til barn i alderen 1–17 år ble bedt om å angi hvor ofte barnet deres spiller dataspill på mobil, pc, nettbrett, spillkonsoll og lignende.

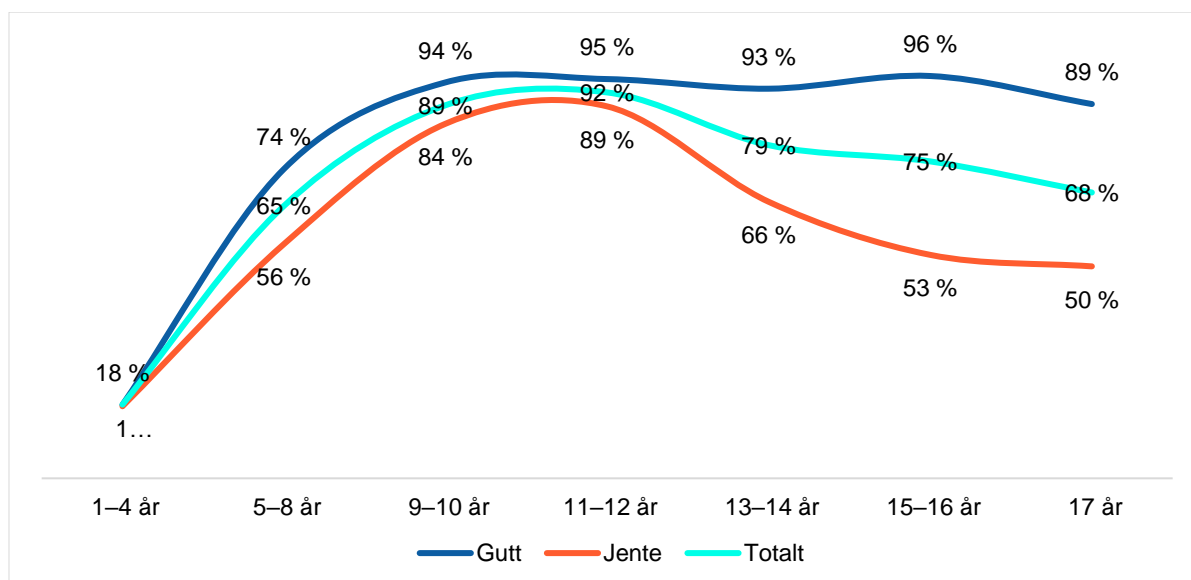
Ifølge foreldrene spiller totalt 81 prosent av barn i alderen 1–17 år spill². Tilsvarende tall i 2020-undersøkelsen var 83 prosent. De fleste oppgir at barnet spiller hver dag (36 prosent), mens 29 prosent spiller ukentlig, 9 prosent spiller månedlig og 7 prosent spiller sjeldnere enn dette. Gutter spiller hyppigere enn jenter. Nesten halvparten av guttene «gamer» daglig, mens bare en fjerdedel av jentene gjør dette.

Det er i gruppen 9–12 år vi finner den høyeste andelen som spiller daglig eller ukentlig (rundt ni av ti). Den høyeste andelen av de som ikke spiller dataspill i det hele tatt, finner vi i den yngste gruppen (1–4 år), hvor 63 prosent aldri spiller dataspill.

Fra og med 13-årsalderen fortsetter andelen som «gamer» å være høy hos gutter, men er tydelig dalende for jenter. Når de unge når 17-årsalderen, gamer ni av ti av guttene, mens kun halvparten av jentene gjør det samme (se figur 25).

² De som svarer «hver dag», «hver uke», «hver måned» eller «sjeldnere».

Figur 25: Prosentandel av gutter og jenter i ulike aldersgrupper som spiller spill daglig eller ukentlig, ifølge foreldrene. (n= 2165)

Hvorfor er det en høy andel av jentene som slutter eller trapper ned «gamingen» rundt 13–14-årsalderen? Om vi knytter dette spørsmålet til mediebruken, bruker jenter i større grad andre medieplattformer som sosiale medier og strømmetjenester. Mens 75 prosent av guttene i alderen 13–17 år bruker sosiale medier daglig, er tallet over 90 prosent for jenter. Og mens 38 prosent av guttene bruker strømmetjenester for film og tv daglig, er det samme tallet 56 prosent blant jentene.

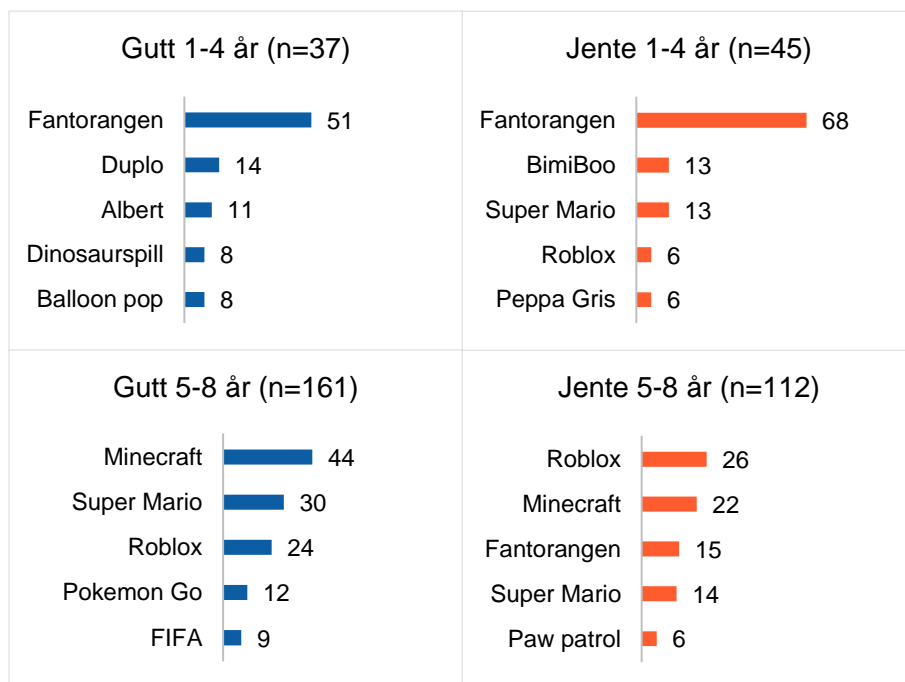
Hvilke spill spiller barn?

Foreldre til barn i alderen 1–8 år ble bedt om å angi hvilke spill barnet spiller mest (alle typer spill som kan spilles på enten pc, spillkonsoll, mobil, nettbrett eller lignende). Foreldrene hadde muligheten til å angi maks tre svar. Tre av ti foreldre til barn som spiller i denne aldersgruppen, oppga likevel ingen spill.

Foreldre til barn/unge i alderen 9–17 år fikk ikke dette spørsmålet, siden barn/unge har fått spørsmål om dette i undersøkelsen Barn og medier 2022.³

³ [Barn og medier 2022 \(medietilsynet.no\)](https://medietilsynet.no)

Figur 26: Hvilke spill spiller du mest? Topp fem nevnt blant foreldre til gutter og jenter i ulike aldersgrupper. Prosentandelen er beregnet blant de som har oppgitt minst ett spill.⁴

Blant de yngste barna (1–4 år) er Fantorangen det mest populære spillet, både blant gutter og jenter. Blant foreldrene som oppgir minst ett spill, trekker 51 prosent av gutteforeldre frem dette spillet, og 68 prosent av jenteforeldre. Det er viktig å understreke at andelen som gamer i denne gruppen, ikke er like høy som i eldre aldersgrupper. Det er kun 3 prosent som «gamer» daglig, 18 prosent ukentlig og 28 prosent månedlig. Som figuren over viser, er også basene av foreldre som oppga spill, lave.

For gutter i alderen 1–4 år er det videre Duplo, Albert, Dinosaur og Balloon Pop som er populære. For jenter er det Bimi Boo, Super Mario, Roblox og Peppa Gris.

I gruppen 5–8 år er Minecraft klart mest populært blant gutter (44 prosent), men også tre av ti spiller Super Mario. Videre er Roblox, Pokémon Go og FIFA de mest populære spillene. Roblox og Minecraft er de mest populære spillene hos jenter (henholdsvis 26 og 22 prosent), foran Fantorangen, Super Mario og Paw patrol.

Ordskyen viser at det er et stort spekter av spill som spilles av 1–8-åringene.

⁴ Alle svar er «vasket». For eksempel er flere varianter av Super Mario-spillet (Mario Kart, Mario Party osv.) alle blitt betegnet som «Super Mario».

Figur 27: Hvilke spill spiller du mest? Ordsky basert på spill som nevnes av foreldre til gutter og jenter i alderen 1–8 år. Kun spill nevnt oftere enn tre ganger er med i ordskyen. (n=355)

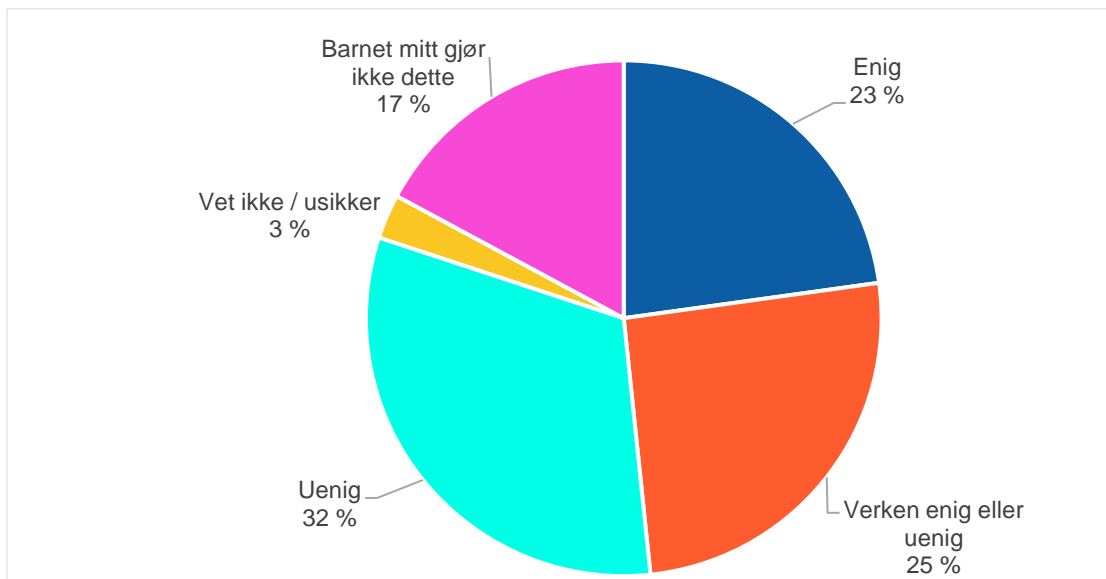

Bruker barn og unge for mye tid på dataspill?

Foreldre til 1–17-åringene fikk også spørsmål om de opplever at barnet deres bruker for mye tid på dataspill, og om de ofte er uenige med barnet om tidsbruken på dataspill.

Ser vi på hele aldersgruppen 1–17 år samlet, er det i overkant av to av ti som svarer at de opplever at barnet deres bruker for mye tid på dataspill. Det er imidlertid store kjønns- og aldersforskjeller.

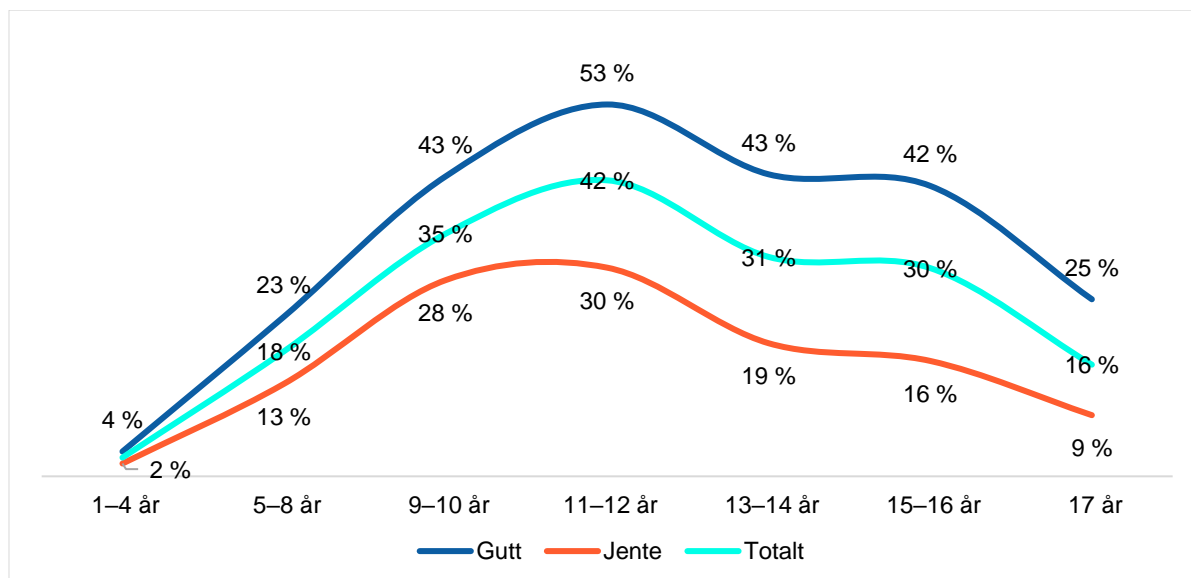
Figur 28: Andel av foreldre til 1–17-åringene som er enige eller uenige i at barnet deres bruker for mye tid på dataspill. (n=2165)

Generelt er det en dobbelt så høy andel av foreldre til gutter som opplever tidsbruken på dataspill som problematisk, sammenlignet med foreldre til jenter (henholdsvis 30 og 15 prosent).

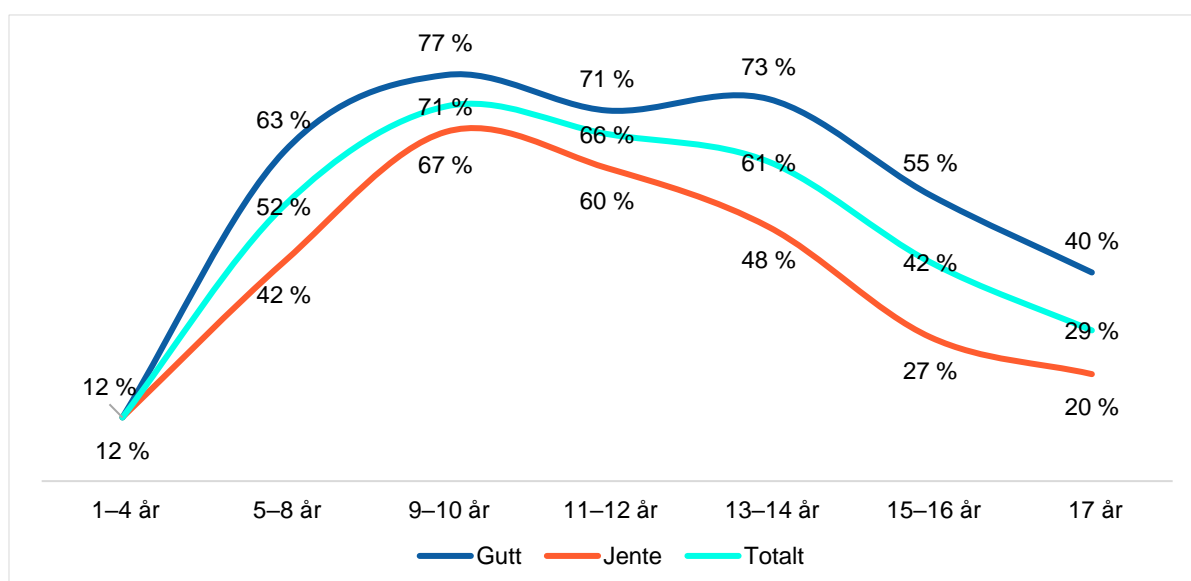
Det er særlig i 11–12-årsalderen at mange foreldre opplever at deres barn bruker for mye tid på dataspill. Over halvparten blant foreldrene til 11–12-årige gutter opplever tidsbruken som problematisk. Andelen er langt lavere for foreldre til jenter i samme alder, hvor tre av ti finner tidsbruken problematisk. Imidlertid halveres andelen av foreldre som mener barnet bruker for mye tid på dataspill, når barnet deres når 17-årsalderen. En fjerdedel av gutteforeldrene og kun 9 prosent av jenteforeldrene synes da at det brukes for mye tid.

Figur 29: Andel av foreldre til barn/unge i ulike aldersgrupper som mener at barnet deres bruker for mye tid på dataspill. (n=2165)

Når vi spør foreldrene om hvor ofte de pleier å være uenige med barna om tidsbruken på dataspill, svarer nesten halvparten at de er det «ofte» eller «av og til» (46 prosent). Også her finner vi tydelige alders- og kjønnsforskjeller. En gjennomgående høyere andel av gutteforeldrene oppgir uenighet om tidsbruk på dataspill, sammenlignet med jenteforeldre. Dette mønsteret finner vi også om vi kun ser på andelen som svarer at de «ofte» er uenige om tidsbruken. I alderen 9–10 år svarer 77 prosent av gutteforeldrene og 67 prosent av jenteforeldrene at de ofte eller av og til pleier å være uenige om tidsbruken på dataspill. Andelen halveres nesten når barnet når en alder av 17 år, men også blant foreldre til 17-åringene opplever rundt tre av ti situasjoner hvor de er uenige med barnet sitt om bruken av tid på dataspill, fire av ti gutteforeldre og to av ti jenteforeldre.

Figur 30: Andel av foreldre til barn/unge i ulike aldersgrupper som «ofte» eller «av og til» opplever å være uenige med barnet sitt om tidsbruken på dataspill. (n=2165)

Kjennskap til aldersgrenser i sosiale medier

Det er stadig diskusjoner om når barn kan opprette profiler i sosiale medier. Foreldrene til 1–17-åringene ble spurt om de kjenner aldersgrensen for å opprette egen bruker/profil på følgende tjenester: TikTok, YouTube og Snapchat. Men hvilke aldersgrenser finnes i lovverket, og hvilke aldersgrenser opererer tjenestene selv med?

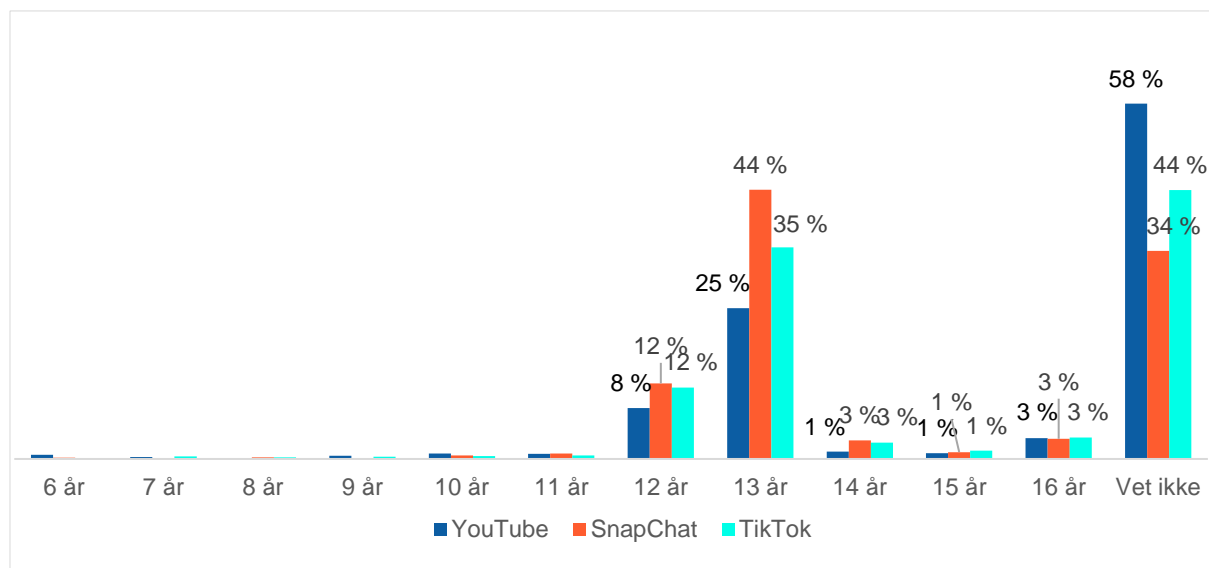
Den eneste lovfestede regelen vi har om aldersgrenser på sosiale medier, finner vi i personopplysningsloven. Loven handler om personvern og deling av personopplysninger. Barn kan samtykke til behandling av personopplysningene sine på sosiale medier fra de er fylt 13 år. Fra denne alderen kan barn selv opprette en profil i sosiale medier. Før dette må foresatte samtykke for at tjenesten skal ha lov til å behandle personopplysninger om barnet. Aldersgrensen er satt av hensyn til barns personvern og har ingenting å gjøre med hva slags innhold disse tjenestene tilbyr.

I tillegg har de fleste sosiale medier som Snapchat, TikTok og YouTube egne vilkår om hvor gammel du må være for å kunne bruke deres tjenester. Både TikTok og Snapchat setter som vilkår at du må være 13 år for å bruke tjenesten deres. YouTube har tilsvarende vilkår, men YouTube tillater likevel at barn i alle aldre kan bruke tjenesten hvis den er aktivert av en forelder eller verge. Det er da forelderen eller vergen som er ansvarlig for barnets aktivitet knyttet til tjenesten.

Distribusjonsplattformer som App Store og Google Play setter også aldersgrenser for bruk. Dette er anbefalinger for å veilede brukerne om hvem appene er egnet for. Aldersgrensene her kan være annerledes enn det tjenestene selv har satt. TikTok og Snapchat er for eksempel merket med aldersgrensen 12+ i App Store. Dette betyr at App Store mener appen ikke er egnet for barn under tolv år. Aldersgrensen må ikke forveksles med de norske aldersgrensene som settes på filmer og tv-program. Disse aldersgrensene gjelder ikke for sosiale medier.

Når vi ber foreldrene oppgi hvilken aldersgrense som gjelder for å opprette egen profil på de ulike sosiale mediene, ser vi at en høy andel av foreldrene er usikre. Den høyeste andelen blant foreldrene svarer «vet ikke». Blant de som ikke svarer «vet ikke», oppgir den største andelen 13 år som aldersgrense. 44 prosent oppgir 13 år som aldersgrense for Snapchat og 35 prosent oppgir 13 år for TikTok. 25 prosent oppgir 13 år som aldersgrense for å opprette egen profil/bruker på YouTube. Det er tydelig at det knyttes mer usikkerhet til aldersgrense for YouTube.

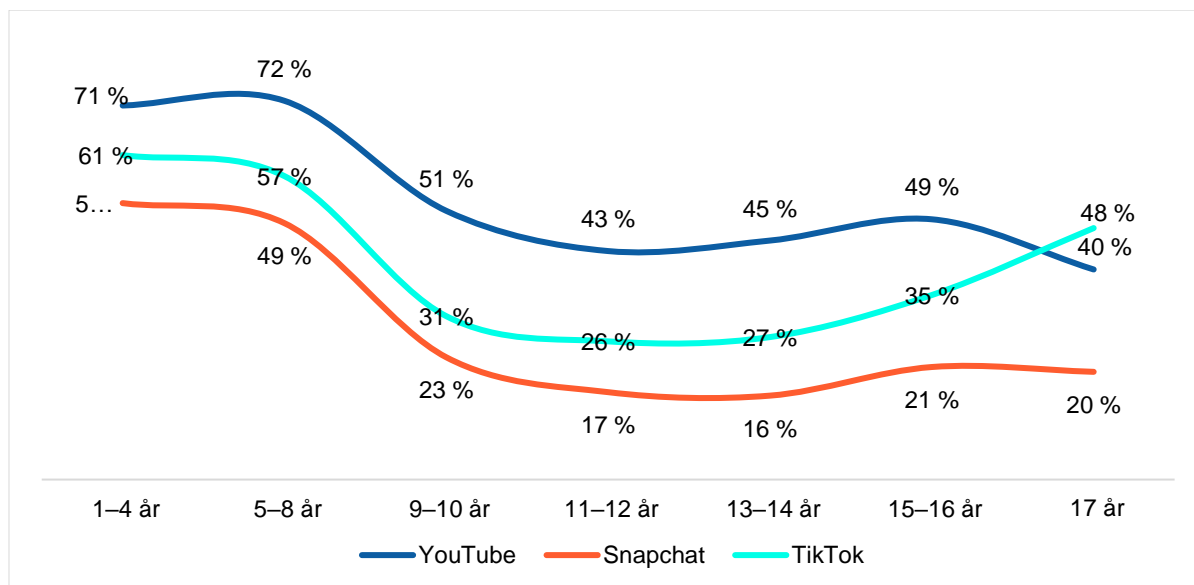
Figur 31: Kjenner du til aldersgrensen for å opprette egen bruker/profil på ...? Prosentandel som oppgir hvert alderstrinn. (n=2165)

Når vi ser på andelen som svarer «vet ikke», er denne synkende med alderen for YouTube (se figur 32). For TikTok og Snapchat er vet ikke-andelen dalende blant foreldre frem til barna deres når 15-årsalderen, hvor andelen på nytt øker. Denne utviklingen gjelder særlig for TikTok. TikTok er den nyeste tjenesten av disse sosiale mediene, og den har først økt kraftig i bruk blant barn og unge de siste to–tre årene. En mulig årsak til økningen i andelen som svarer «vet ikke» på aldersgrensen til TikTok, er at foreldrene til 15–17-åringene ikke har måttet sette seg inn i, og ta stilling til, barnets bruk av tjenesten, siden barna allerede hadde passert 13-årsgrensen da de begynte å bruke TikTok.

Generelt er altså kjennskapen til aldersgrenser i sosiale medier lavest hos foreldre til barn under 8 år og høyest blant foreldrene til 11–14-åringene. Sannsynligvis kan dette settes i sammenheng med bruken, og at barn i alderen 9–14 år blir introduserte for sosiale medier, som kan aktualisere et behov for foreldrene til å sette seg inn i aldersgrenser og vilkår for bruk av disse tjenestene. Vi finner ingen særlig forskjell i andelen som svarer «vet ikke» mellom jente- og gutteforeldrene.

Figur 32: Kjenner du til aldersgrensen for å opprette egen bruker/profil på ...? Prosentandel foreldre som svarer «vet ikke», etter alder på barnet. (n=2165)

Nyheter

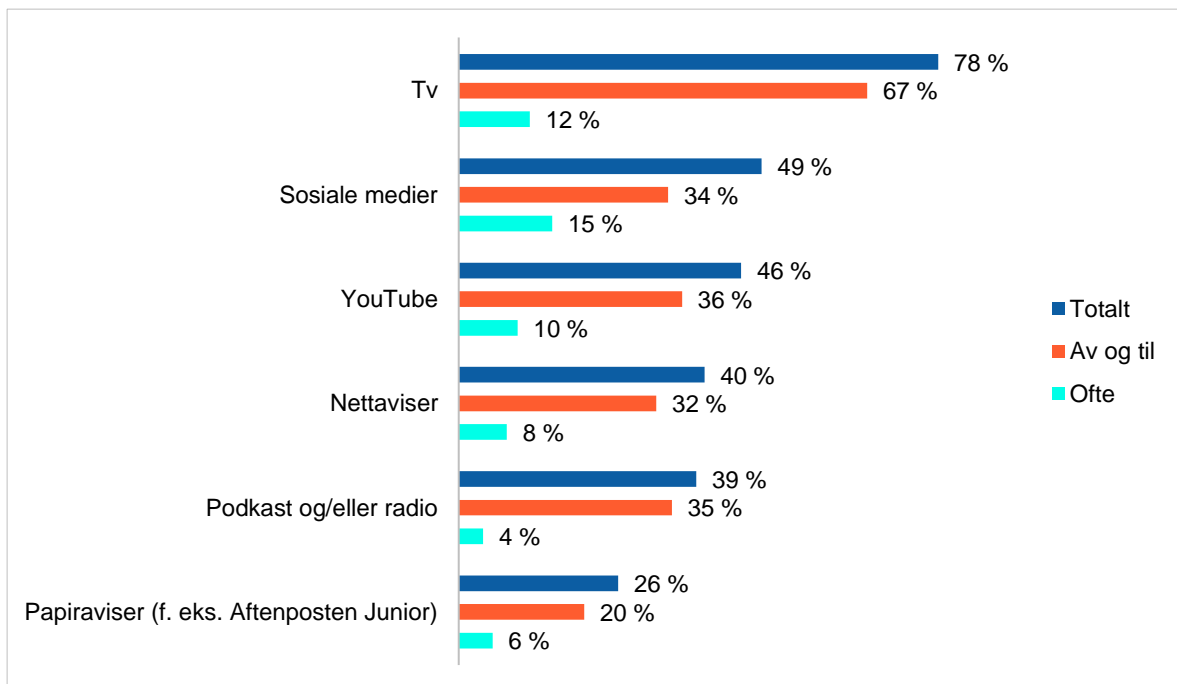
Hvor får barn med seg nyheter fra?

Foreldre til 6–17-åringer ble bedt om å oppgi hvilke plattformer barnet deres får med seg nyheter fra. Her var det mulig å gi flere svar. Tv er den vanligste plattformen barna bruker for å få med seg nyheter. Nesten åtte av ti barn i alderen 6–17 år får med seg nyheter fra tv «ofte» eller «av og til». Imidlertid er det kun 12 prosent som får med seg nyheter «ofte» fra tv. De fleste får med seg nyheter fra tv «av og til» (67 prosent). Ser vi derimot kun på medier hvor barn får med seg nyheter «ofte», viser flest foreldre til sosiale medier. 15 prosent får med seg nyheter «ofte» fra sosiale medier, 34 prosent får med seg nyheter av og til.

I underkant av halvparten av barna får med seg nyheter fra YouTube (10 prosent ofte og 36 prosent av og til). Fire av ti får med seg nyheter fra nettaviser (8 prosent ofte og 32 prosent av og til) og podkast eller radio (4 prosent ofte og 35 prosent av og til). I underkant av tre av ti får med seg nyheter fra papiraviser (6 prosent ofte, 20 prosent av og til).

Nesten halvparten av foreldrene oppgir at barnet deres får med seg nyheter fra andre steder, og de fikk mulighet til å skrive ned hvilke «andre steder» de viser til. Her skriver foreldre alt fra venner, på skolen og i samtaler med foreldrene.

Figur 33: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres «ofte» eller «av og til» får med seg nyheter fra ulike medier. (n=1740)

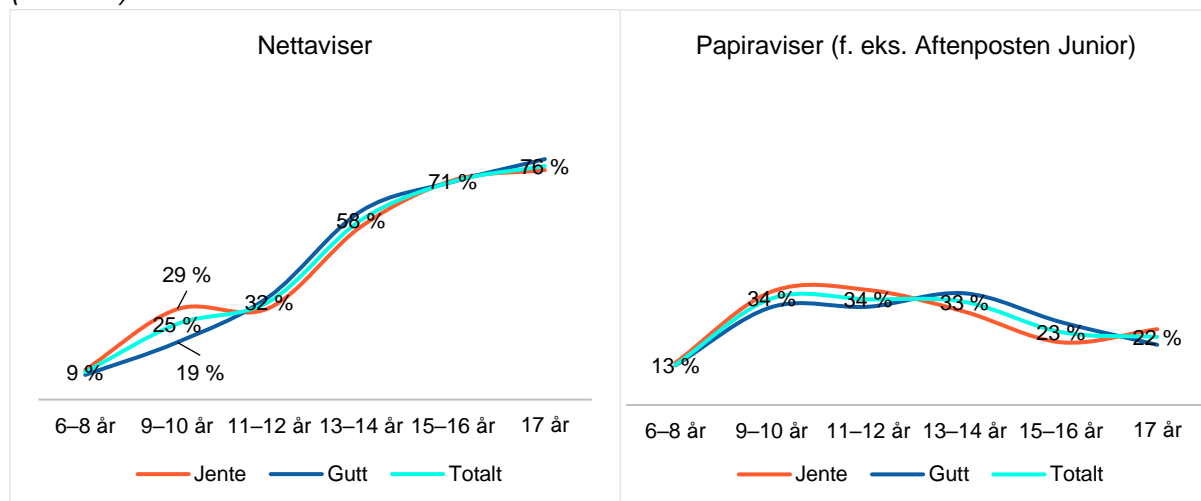

Alder har stort betydning for hvilke plattformer barn bruker for å få med seg nyheter. I de fleste plattformene øker prosentandelen med alderen. Et unntak er papiraviser (f.eks. Aftenposten Junior), hvor andelen synker med alderen.

Andelen som bruker nettaviser, øker fra i overkant av to av ti i alderen 9–10 år, til nesten åtte av ti i 17-årsalderen. Kjønnsforskjellen er størst blant barn på 9–10 år, hvor henholdsvis 29 prosent av jentene og 19 prosent av guttene får med seg nyheter fra nettaviser. En

betydelig lavere andel barn bruker papiraviser til å få med seg nyheter, sammenlignet med nettaviser. Forskjellene er størst fra 13–14-årsalderen, da 58 prosent oppgir at barna bruker nettaviser mot 32 prosent som bruker papiraviser. Andelen som bruker papiravis, er fallende fra og med 13–14-årsalderen.

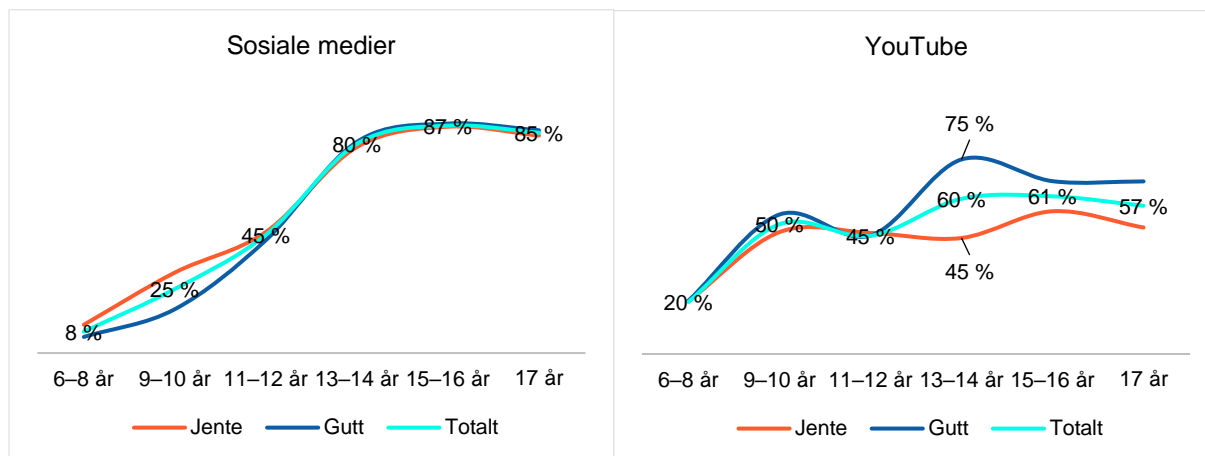
Figur 34: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres får med seg nyheter fra nettaviser og papiraviser, sammenslåing av «ofte» og «av og til». (n=1740)

Prosentandelen foreldre som oppgir at barnet deres bruker sosiale medier til å få med seg nyheter, har en bratt økning fra 6–8 år til 13–14 år, før det jevner seg ut for den eldre aldersgruppen, se figur 35. Fire av fem over 13 år bruker sosiale medier til å få med seg nyheter, oppgir foreldrene.

Når det kommer til YouTube, bruker omtrent halvparten av barna denne plattformen til å få med seg nyheter når de er 9–12 år. Deretter øker andelen til ca. 60 prosent for tenåringene (13–16 år). Det er flere gutter enn jenter som bruker YouTube til dette formålet, og kjønnsforskjellen er størst i aldersgruppen 13–14 år med 75 prosent blant gutter og 45 prosent blant jenter.

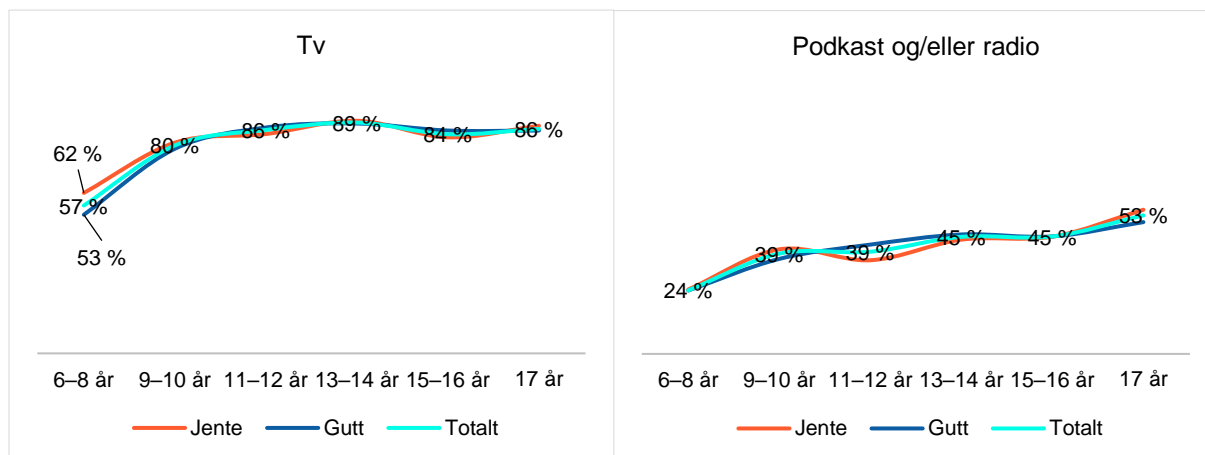
Figur 35: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres får med seg nyheter fra sosiale medier og YouTube, sammenslåing av «ofte» og «av og til». (n=1740)

Som nevnt innledningsvis i dette kapitlet, er tv den plattformen flest barn bruker til å få med seg nyheter fra. Fra barna er seks år, bruker over halvparten tv som en kilde til nyheter. 62 prosent jenter og 53 prosent gutter i gruppen 6–8 år bruker tv «ofte» eller «av og til» til nyheter. Kjønnforskjellene avtar med økende alder på barnet. Fra og med 11-årsalderen er det så å si ingen forskjell på andelen jenter og gutter som får med seg nyheter fra tv.

Over en femtedel oppgir at barnet deres hører på podkast eller radio for å få med seg nyheter når barnet er 6–8 år. Omtrent halvparten oppgir at barnet bruker denne plattformen til nyheter når barnet er mellom 13 og 17 år.

Figur 36: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres får med seg nyheter på tv og podkast og/eller radio, sammenslåing av «ofte» og «av og til». (n=1740)

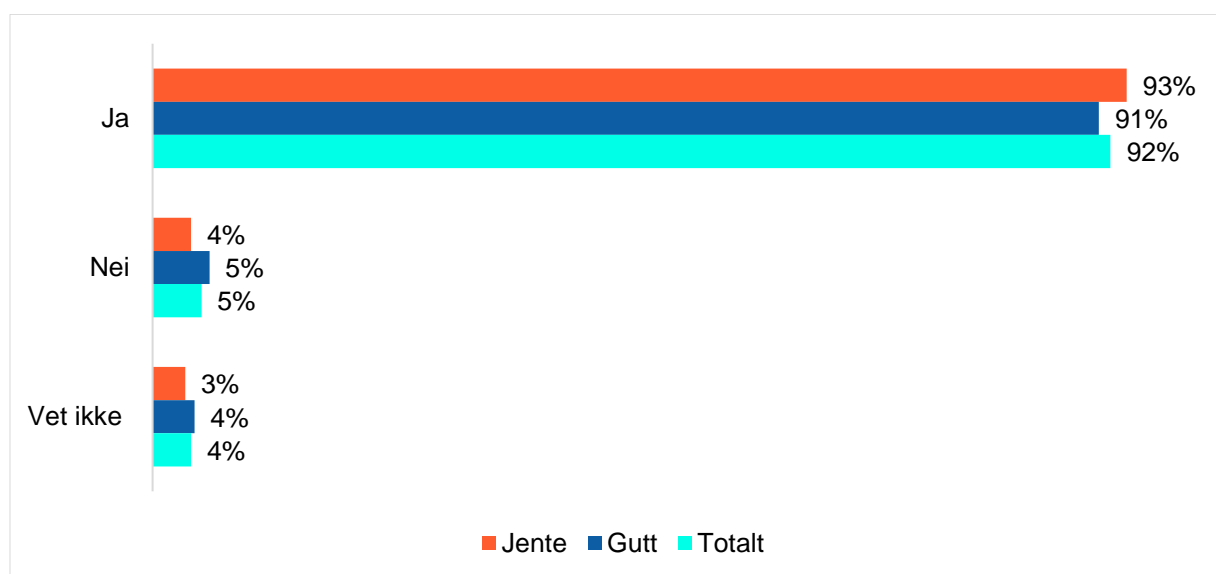

Har barnet ditt fått med seg nyheter fra krigen i Ukraina?

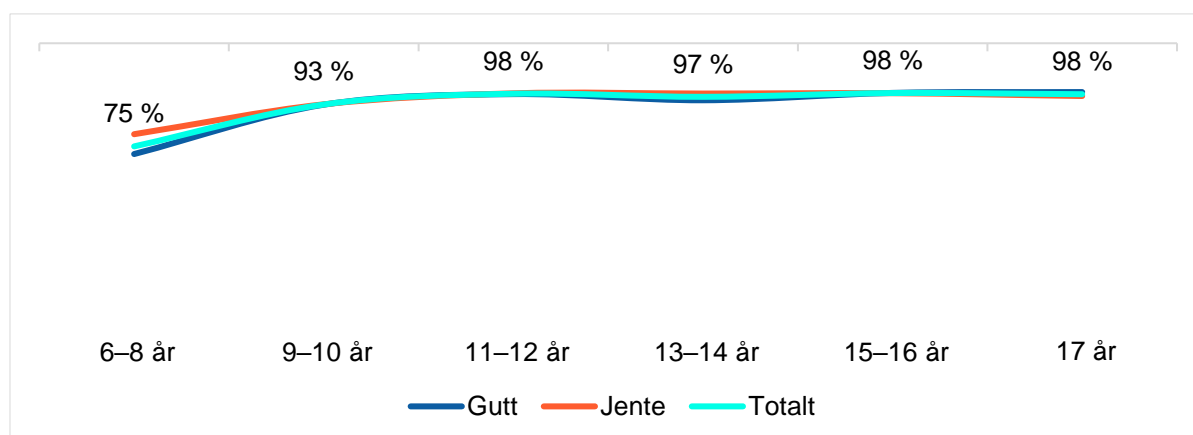
Krigen i Ukraina er noe alle voksne har fått med seg, men har *barn* fått med seg nyheter om krigen, og i så fall hvor?

De aller fleste foreldrene (92 prosent) med barn i alderen 6–17 år oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina. Spørsmålet har altså ikke blitt stilt til foreldre med barn i aldersgruppen 1–5 år. Kun 5 prosent oppgir at barna *ikke* har fått med seg nyheter om krigen. Dette gjelder i størst grad den yngste aldersgruppen, i alderen 6–8 år, hvor 15 prosent ikke har fått med seg nyheter om krigen.

Figur 37: Andel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir hvorvidt barnet deres har fått med seg nyheter fra krigen i Ukraina. (n= 1740)

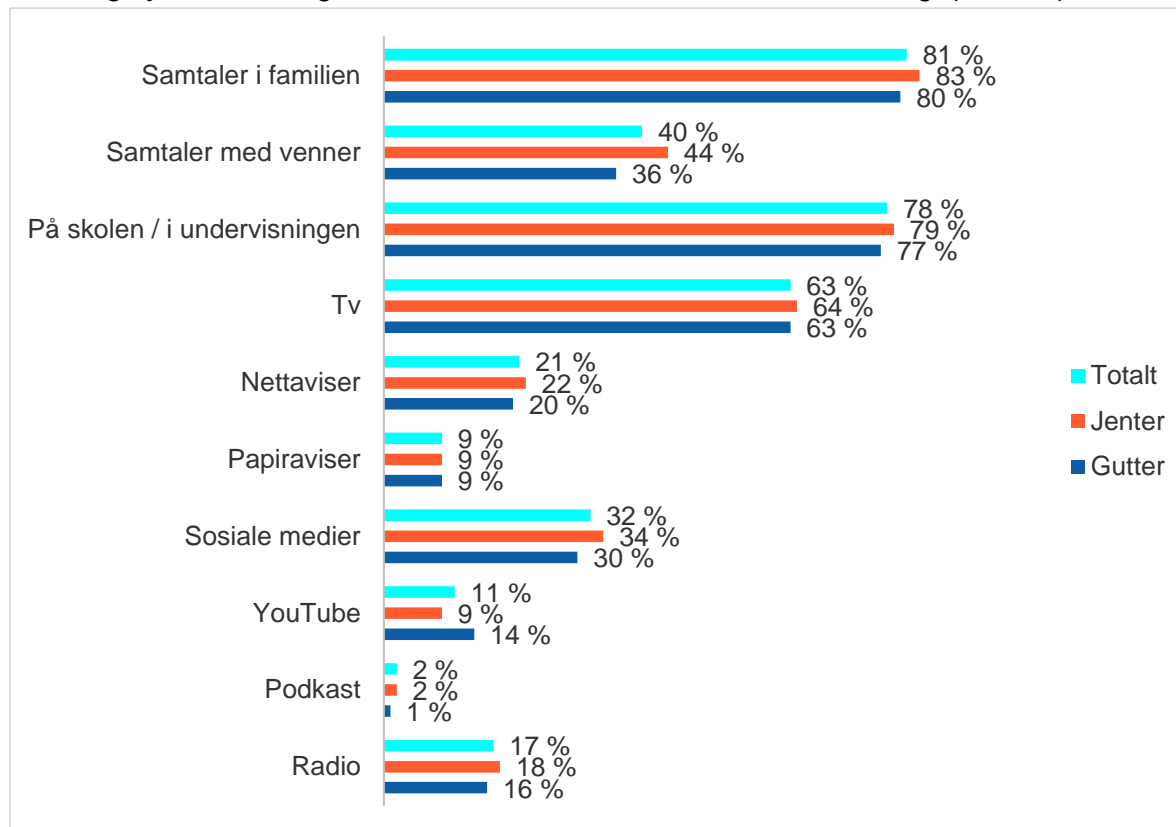
Figur 38: Andel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter fra krigen i Ukraina, fordelt på alder. (n= 1740)

Foreldrene fikk videre spørsmål om hvor barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina. 81 prosent av foreldrene til barn i alderen 6–17 år oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina gjennom samtaler i familien. Det er tydelig at temaet

også i stor grad har kommet opp på skolen. 78 prosent av de samme foreldrene svarte at barnet deres har fått med seg nyheter om dette fra skolen. 40 prosent av foreldrene svarer at barnet har fått med seg nyheter fra venner.

Figur 39: Prosentandel av foreldre til barn i alderen 6–17 år som svarer at deres barn har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina via ulike kanaler⁵, flere svar mulig. (n=1740)

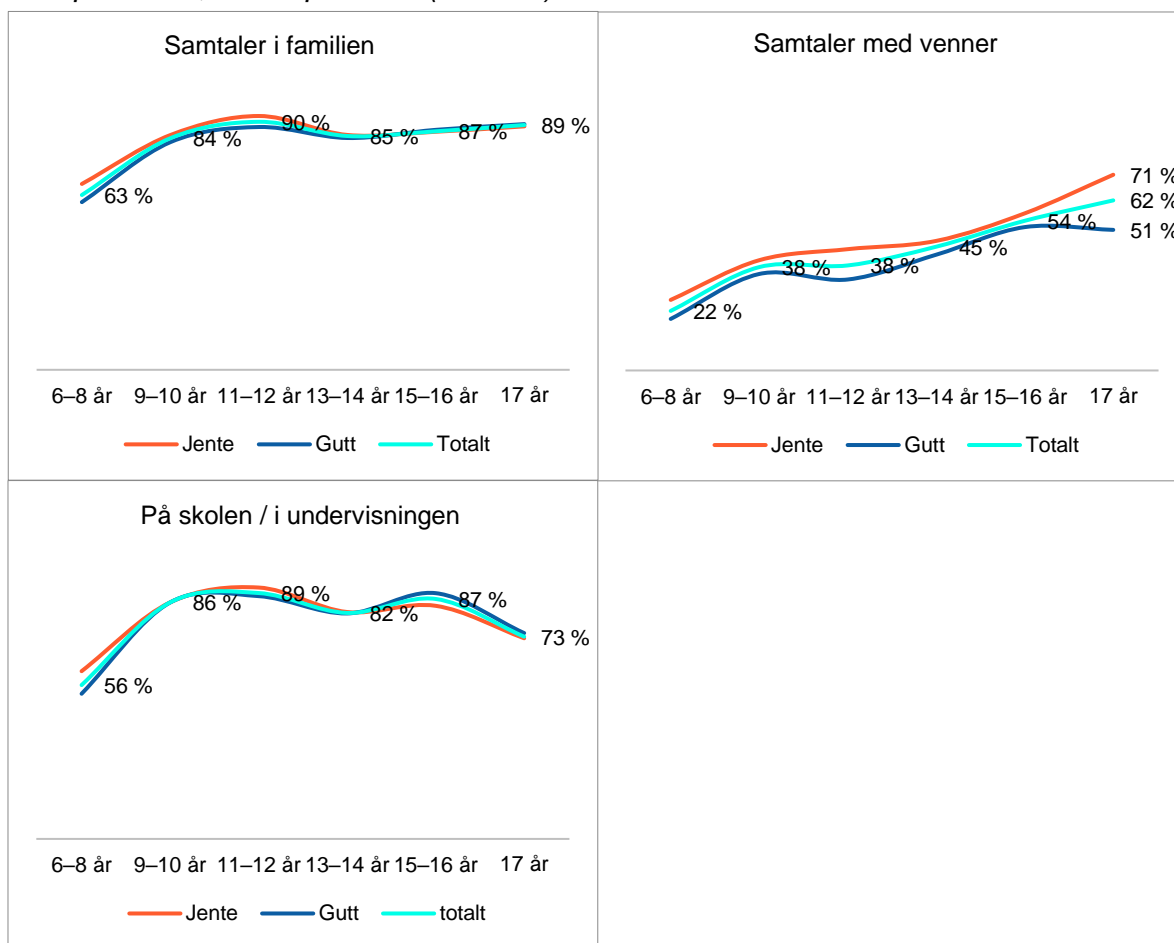

Forskjellene mellom gutter og jenter er små når det gjelder andelen som har fått med seg nyheter fra samtaler i familien og på skolen / i undervisningen. Imidlertid er det en noe høyere andel jenter som har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina gjennom samtaler med venner (44 mot 36 prosent). Den største kjønnsforskjellen finner vi blant 17-åringene hvor 71 prosent av jentene og 51 prosent av guttene har fått nyheter om Ukraina-krigen gjennom samtaler med venner.

81 prosent av foreldrene til barn i 6–17-årsalderen oppgir å ha snakket med barnet om krigen. En stor andel av foreldrene oppgir også at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen på skolen / i undervisningen: Selv så tidlig som i alderen 6–8 år, oppgir 56 prosent av foreldrene at barnet deres har fått med seg nyheter om temaet på skolen.

⁵ Tallene er prosentuert med utgangspunkt i «alle foreldre til barn i alderen 6–17 år», uavhengig om barnet har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina eller ikke.

Figur 40: Figuren viser andelen foreldre til barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina fra samtaler med familien, samtaler med venner eller på skolen, fordelt på alder. (n= 1740)

31 prosent av foreldrene til barn i 6–8-årsalderen oppgir at barnet har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina fra tv. Når barnet er i aldersgruppen 11–12 år, oppgir 76 prosent av foreldrene til jenter og 66 prosent av foreldrene til gutter at de har fått med seg nyheter om krigen på tv. For de eldre aldersgruppene er andelen som har fått med seg nyheter om krigen på tv, høyere blant gutter enn jenter, men forskjellene er små.

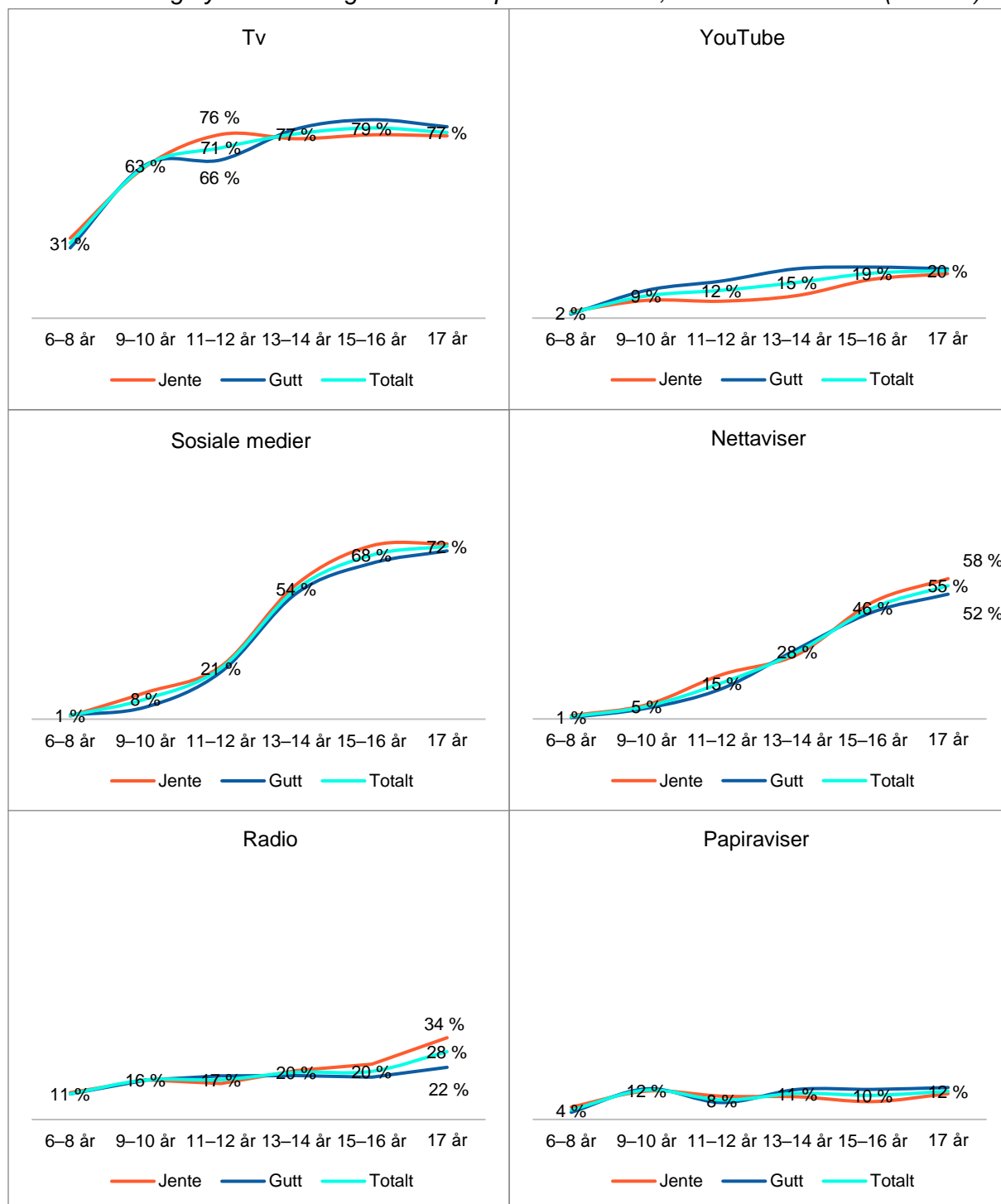
YouTube er en lite brukt plattform for å få med seg nyheter om krigen, ifølge foreldrene til 6–17-åringene. Rundt én av ti oppgir at barnet deres har kommet over nyheter om krigen i Ukraina via YouTube. Andelen øker fra 2 prosent hos 6–8-åringene til 20 prosent hos 17-åringene.

Figurene under viser også at papiravis er en lite brukt plattform blant barn og unge (mellom 4 og 12 prosent). Andelen som bruker nettaviser, er høyere og øker betraktelig med alderen. Blant 17-åringene oppgir 58 prosent av foreldre til jenter og 52 prosent av foreldre til gutter at barnet har brukt nettavis til å få med seg nyheter om krigen i Ukraina

Generelt sett er det en liten andel foreldre til 6–17-åringene som oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina via radio. Andelen er omtrent én av ti i alderen 6–8 år og i underkant av tre av ti når barnet er 17 år. Kjønnsforskjellen er størst blant 17-åringene hvor 35 prosent av jentene og 22 prosent av guttene har hørt om krigen på

radio. Andelen 6–17-åringene som har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina via podkast, er svært lav (kun 2 prosent totalt).

Figur 41: Prosentandel av foreldre med barn i alderen 6–17 år som oppgir at barnet deres har fått med seg nyheter om krigen i Ukraina på ulike medier, etter barnets alder. (n=1740)

Fra og med de unge er 13–14 år har over halvparten fått med seg nyheter om krigen i Ukraina via sosiale medier. Andelen er over 70 prosent blant 17-åringene. Forskjellene er små mellom gutter og jenter.

Regulering av mediebruk

Denne delen handler om foreldrenes regulering av barnas mediebruk.

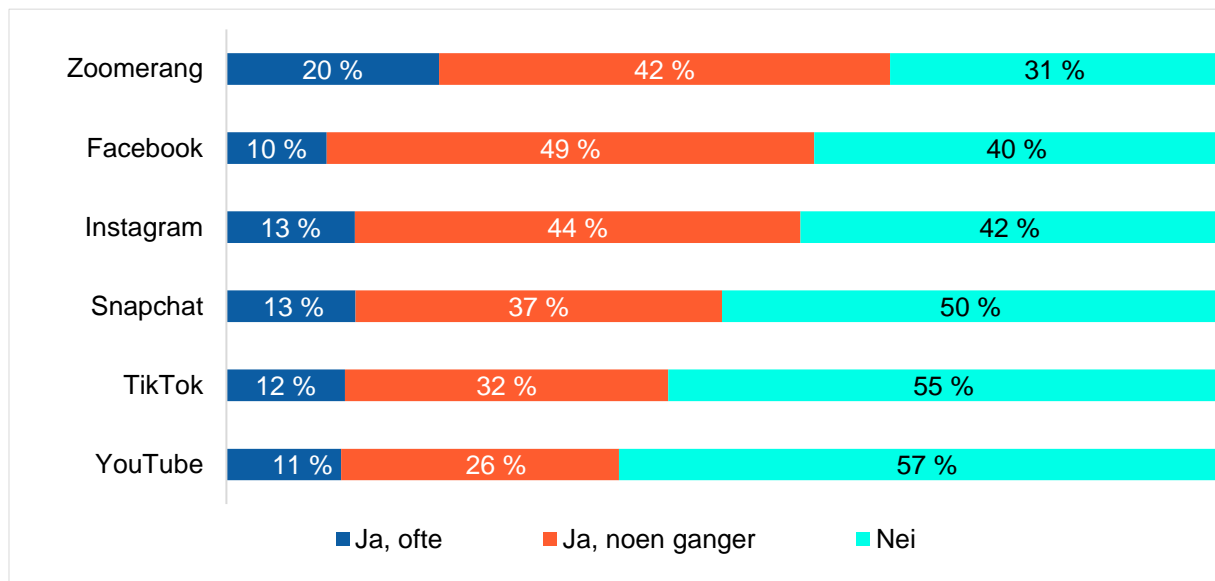
Pleier foreldre å sjekke barnets profil/bruker på sosiale medier?

Foreldrene som svarte at barna har egen profil på ulike sosiale medier (Facebook, Instagram, Snapchat, TikTok eller har egen bruker på YouTube), fikk spørsmål om de pleier å sjekke barnets bruker/profil.

Det er vanligst for foreldre å sjekke barnets profiler på Zoomerang og Facebook. Rundt seks av ti foreldre til barn som har brukere på disse tjenestene, sjekker profilene «ofte» eller «noen ganger». Det er minst vanlig å sjekke brukere/profiler på YouTube (37 prosent) og TikTok (44 prosent).

Sammenligner vi mot 2020-undersøkelsen, ser vi at andelen som «sjekker profilen», gjennomgående er noe lavere i 2022. Andelen som sjekker barnets profil på YouTube «ofte» eller «av og til», er 12 prosentpoeng lavere enn i 2020 (37 mot 49 prosent). Andelen som sjekker barnets bruk av Facebook, Instagram og Snapchat «ofte» eller «noen ganger», er 6 prosentpoeng lavere for alle tre tjenester. Zoomerang er med for første gang i 2022-undersøkelsen.

Figur 42: Pleier du å sjekke barnets bruker/profil på ...? Prosentandel av foreldre med barn med egen bruker på ulike sosiale medier.

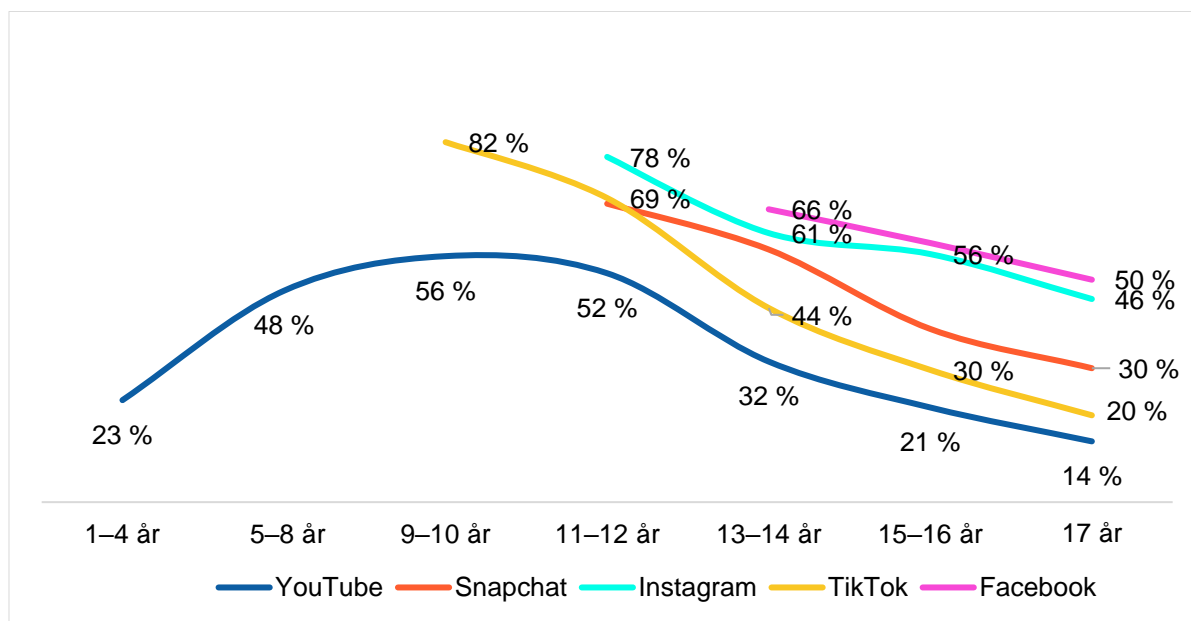
YouTube

- Nesten seks av ti foreldre til 9–10 åringer sjekker barnets YouTube-brukere. Dette er aldersgruppen hvor flest foreldre utfører slike sjekker (19 prosent sjekker ofte, og 37 prosent sjekker noen ganger). Andelen er noe høyere blant foreldre til gutter enn jenter (58 mot 53 prosent). Figur 43 viser at en lav andel foreldre

sjekker profilen til 1–4-åringene på YouTube. Andelen faller også markant etter at barnet har passert 12 år.

- Svært få av foreldrene til 17-åringene sjekker sitt barns YouTube-bruker ofte (1 prosent), men 13 prosent sjekker noen ganger (tilsvarende tall i 2020-undersøkelsen var 3 prosent ofte og 25 prosent noen ganger).

Figur 43: Pleier du å sjekke barnets bruker/profil på ...? Prosentandel av foreldre med barn med egen bruker på ulike sosiale medier som sjekker deres barns bruker ofte / noen ganger. Basen til Zoomerang er for lav til å brytes ned på alder.

Facebook

- Unge begynner å bruke Facebook først i 13–14-årsalderen (basene før denne alderen er for lave). I denne aldersgruppen sjekker 66 prosent av foreldrene profilen, 17 prosent sjekker ofte og 50 prosent sjekker noen ganger. Andelen av foreldrene som sjekker profilen, er dalende med alderen, men likevel høyest av samtlige sosiale medier, som figur 43 viser. Til og med når barnet er 17 år, er det halvparten av foreldrene som sjekker ofte eller noen ganger (7 prosent ofte, 44 prosent noen ganger).
- Andelen som sjekker Facebook-profilen, er noe høyere for foreldre til jenter enn til gutter i alderen 13–17 år.

Instagram

- Barn som bruker Instagram, begynner å bruke Instagram i 11–12-årsalderen (basene før denne alderen er for lave). I denne aldersgruppen sjekker 78 prosent av foreldrene profilen (22 prosent ofte, 57 prosent noen ganger).
- Andelen som sjekker Instagram-profilen, er noe høyere for foreldre til jenter enn til gutter i alderen 13–17 år (50 prosent av gutteforeldrene, 56 prosent av jenteforeldrene).

Snapchat

- Snapchat er vanlig å begynne med i 11–12-årsalderen (basene før denne alderen er for lave). Til sammen 68 prosent av foreldrene til 11–12-åringene sjekker barnets snapchatbruker (18 prosent sjekker ofte og 50 prosent sjekker noen ganger). Andelen er dalende med alderen, men også blant foreldrene til 17-åringene er det tre av ti som sjekker profilen/brukeren (9 prosent ofte, 21 prosent noen ganger).
- Andelen som sjekker Snapchat-profilen, er omtrent den samme blant jente- og gutteforeldre.

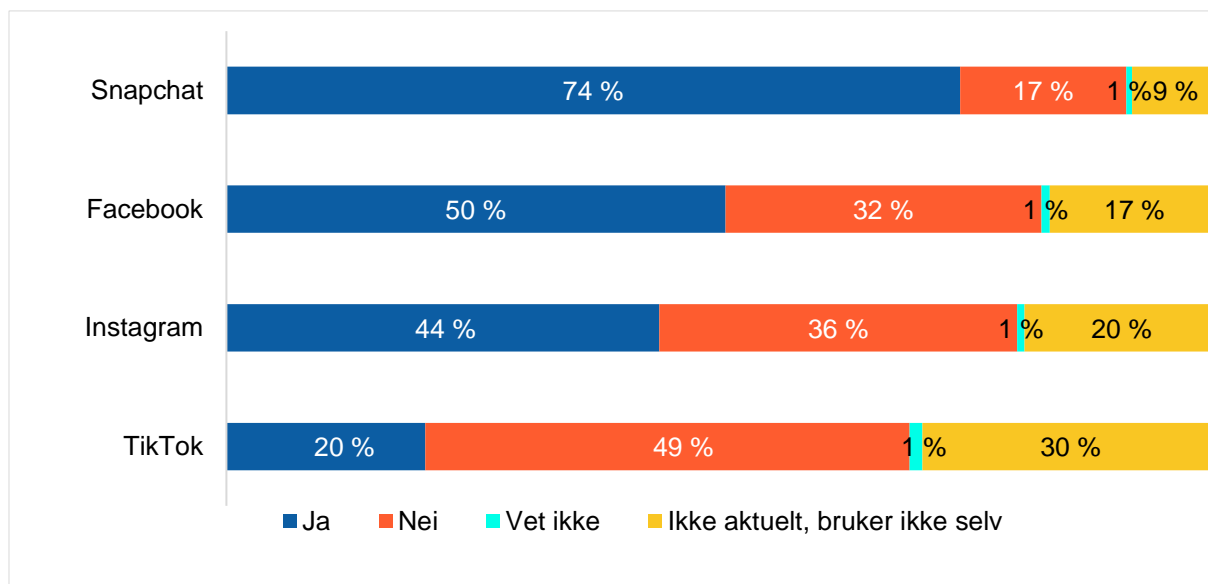
TikTok

- TikTok er vanlig å begynne med i 9–10-årsalderen (basene før denne alderen er for lave). Til sammen 82 prosent av foreldrene til 9–10-åringene sjekker barnets TikTok-profil (42 prosent sjekker ofte, og 39 prosent sjekker noen ganger). Andelen er sterkt dalende med alderen. Blant foreldrene til 17-åringene er det 20 prosent som sjekker profilen/brukeren (4 prosent ofte, 16 prosent noen ganger)
- Andelen som sjekker TikTok-profilen, er noe høyere for jenteforeldre enn for gutteforeldre.

Er foreldrene «venner» med barnet sitt på sosiale medier?

Foreldrene ble spurt om de er «venner» med barnet på sosiale medier. Resultatene i figur 44 gjelder foreldre til barn i alderen 6–17 år som har oppgitt at barna bruker minst én av de sosiale mediene Snapchat, Instagram, TikTok eller Facebook.

Figur 44: Er du og barnet ditt «venner» på ... Facebook, Snapchat, Instagram og TikTok? Andel foreldre med barn i alderen 6–17 år som bruker Facebook, Snapchat, Instagram eller TikTok. (n=1032)

- De fleste foreldrene som selv bruker Snapchat, er venn med barnet sitt på Snapchat (74 prosent).
- Halvparten av foreldrene som selv bruker Facebook, er venn med barnet på Facebook.
- 44 prosent av foreldrene som selv er på Instagram, er venn med barnet på Instagram.
- Kun to av ti av foreldrene som selv er på TikTok, er venn med barnet på TikTok.

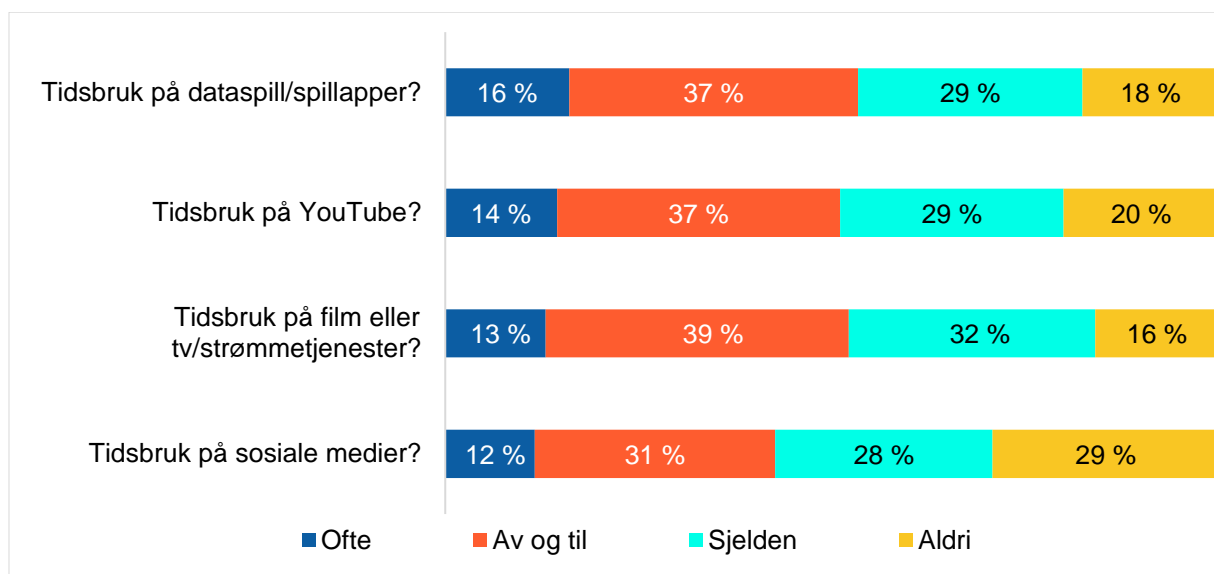
Uenighet om tidsbruk på medieaktiviteter

Foreldrene ble deretter spurt om de bruker å være uenige med barnet om tidsbruk på ulike medier. Spørsmålene om tidsbruk gjelder for dataspill/spillapper, film/tv, sosiale medier og YouTube.

Rundt halvparten av foreldrene er «ofte» eller «av og til» uenige om tidsbruken på dataspill, YouTube og strømmetjenester for tv/film. Noen færre (i overkant av fire av ti) er uenige om tidsbruken på sosiale medier.

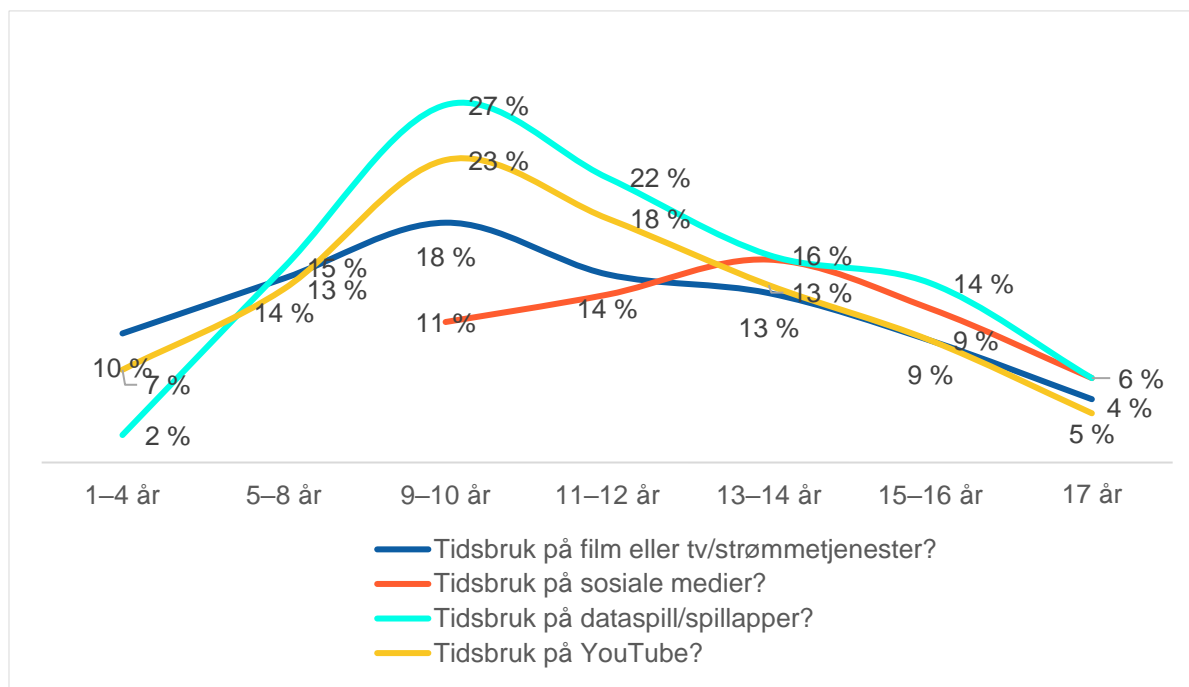
Resultatene viser at en noe lavere andel er uenige om tidsbruken på de ulike medieaktivitetene enn det vi finner i 2020-undersøkelsen. Uenigheten om tidsbruk på dataspill («ofte» eller «av og til») har gått ned med 3 prosentpoeng sammenlignet med 2020-undersøkelsen. Uenighet om tidsbruk på strømmetjenester for film/tv er redusert med 6 prosentpoeng og uenighet om tidsbruk på sosiale medier har gått ned med syv prosentpoeng.

Figur 45: Bruker du og barnet å være uenige om ...? Prosentandel blant foreldrene som oppgir at barnet bruker de ulike mediene. (n = 2165) NB! Foreldre hadde også mulighet til å svare «barnet mitt gjør ikke dette» og «vet ikke». Andelene i figuren er prosentuert på nytt, kun med respondenter som har svart «ofte», «av og til», «sjelden» og «aldri».

Imidlertid finner vi stor variasjon i uenighetene, avhengig av alderen på barnet. Andelen foreldre som «ofte» er uenig med barnet sitt om bruken av tid på de ulike medieaktivitetene, er høyest blant barn i alderen 9–10 år, deretter daler andelen. Unntaket er bruken av sosiale medier, hvor andelen som «ofte» er uenig om tidsbruken, er på sitt høyeste når barnet er 13–14 år, se figur 46.

Figur 46: Bruker du og barnet å være uenige om ...? Prosentandel foreldre til barn i alderen 1–17 år som oppgir at de «ofte» er uenige med barnet om tidsbruken på ulike medier, brutt ned på aldersgrupper. (n = 2165)

Dataspill: Høyest er andelen som «ofte» er uenige om tidsbruken på dataspill. Når barnet er 9–10 år, er nesten tre av ti foreldre «ofte» uenige om tiden barnet bruker på dataspill. Andelen er også langt høyere hos gutteforeldre enn hos jenteforeldre (henholdsvis 35 mot 20 prosent).

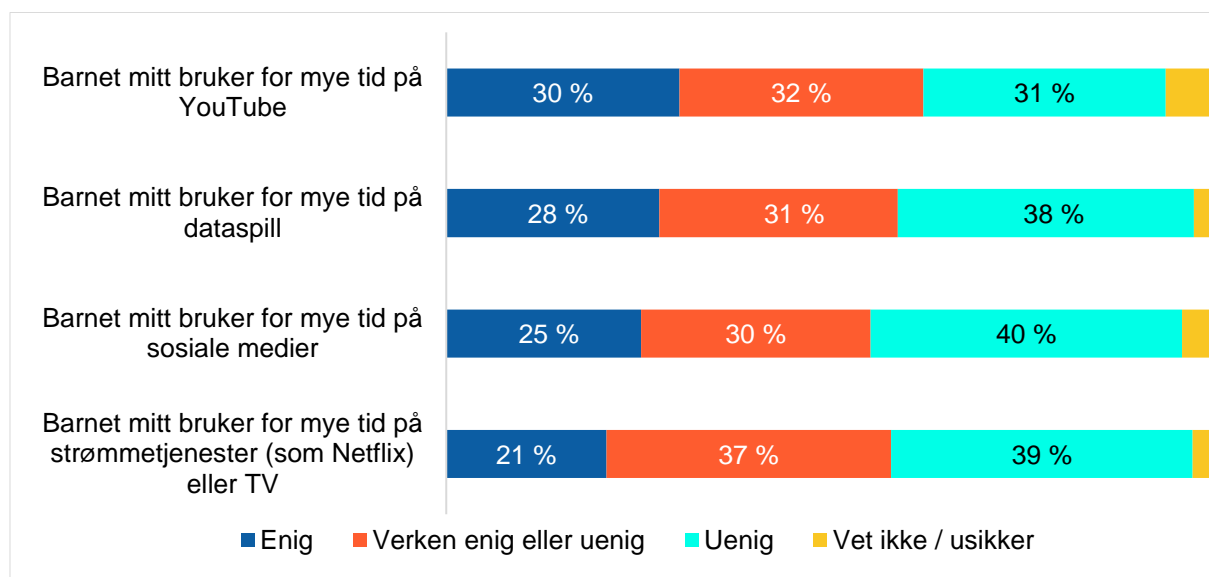
YouTube: Andelen foreldre som «ofte» er uenige om tidsbruken på YouTube, er også forholdsvis høy, sammenlignet mot de andre medieaktivitetene. Når barnet er 9–10 år, er i overkant av to av ti foreldre «ofte» uenige om tiden barnet bruker på YouTube. Andelen er også langt høyere hos gutteforeldre enn hos jenteforeldre (henholdsvis 27 mot 19 prosent).

Strømmetjenester for film/tv: Andelen foreldre som «ofte» er uenige om tidsbruken på strømmetjenester for film/tv, er noe lavere, sammenlignet mot de andre medieaktivitetene. Når barnet er 9–10 år, er i underkant av to av ti foreldre «ofte» uenige om tiden barnet bruker på strømmetjenestene. Andelen er også noe høyere hos gutteforeldre enn hos jenteforeldre (henholdsvis 22 mot 15 prosent).

Sosiale medier: Andelen foreldre som «ofte» er uenig om tidsbruken på sosiale medier, er også forholdsvis høy, sammenlignet mot de andre medieaktivitetene, men først i det barnet er 13–14 år. Da er nesten to av ti foreldre «ofte» uenige om tiden barnet bruker på sosiale medier. I motsetning til de andre medieaktivitetene er imidlertid jenteforeldre langt oftere uenige med sine barn enn gutteforeldre i denne aldersgruppen (henholdsvis 19 mot 12 prosent).

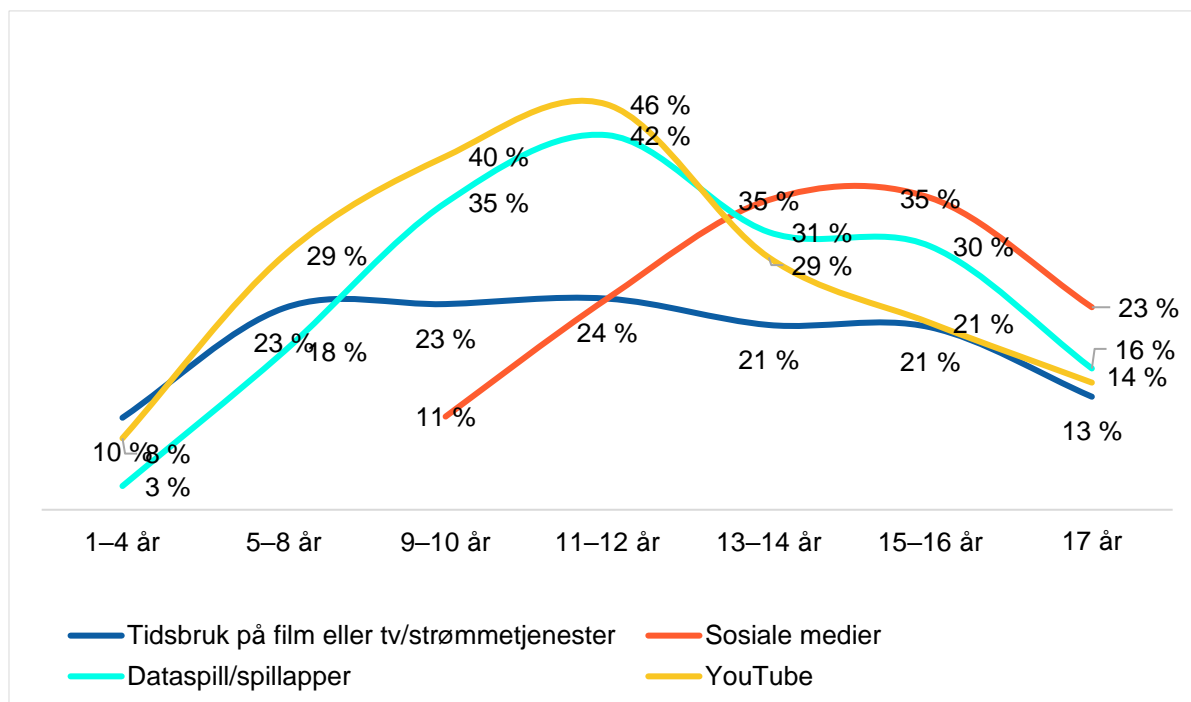
Alle foreldrene ble også spurt om de var enige eller uenige i påstander om at barnet generelt bruker for mye tid på ulike medieaktiviteter, se figur 47. Andelen som er enige i at barnet bruker for mye tid, er forholdsvis lik på tvers av de ulike medieaktivitetene. Høyest andel av foreldrene mener at barnet bruker for mye tid på YouTube (tre av ti). To av ti av foreldrene mener at barnet bruker for mye tid på strømmetjenester eller tv. 28 prosent mener barnet bruker for mye tid på dataspill, 25 prosent mener det samme om barnets bruk av sosiale medier.

Figur 47: Er du enig eller uenig i dette? Prosentandel blant foreldrene som oppgir at barnet bruker de ulike mediene. (n = 2165) NB! Foreldre hadde også mulighet til å svare «barnet mitt gjør ikke dette» og «vet ikke». Andelene i figuren er prosentuert på nytt, kun med respondenter som har svart «enig», «verken enig eller uenig», «uenig» og «vet ikke».

4 prosent av foreldrene til barn som bruker de ulike mediene (vist i figur over), mener at barnet bruker for mye tid på alle fire aktivitetene. Vi finner igjen de samme mønstrene som i spørsmålet om foreldrene «ofte» er uenige med barnet i tidsbruken.

Figur 48: Er du enig eller uenig i dette? Prosentandel blant foreldrene som oppgir at de er enige i at barnet bruker for mye tid på ulike medieaktiviteter, brutt ned på aldersgrupper. (n = 2165)

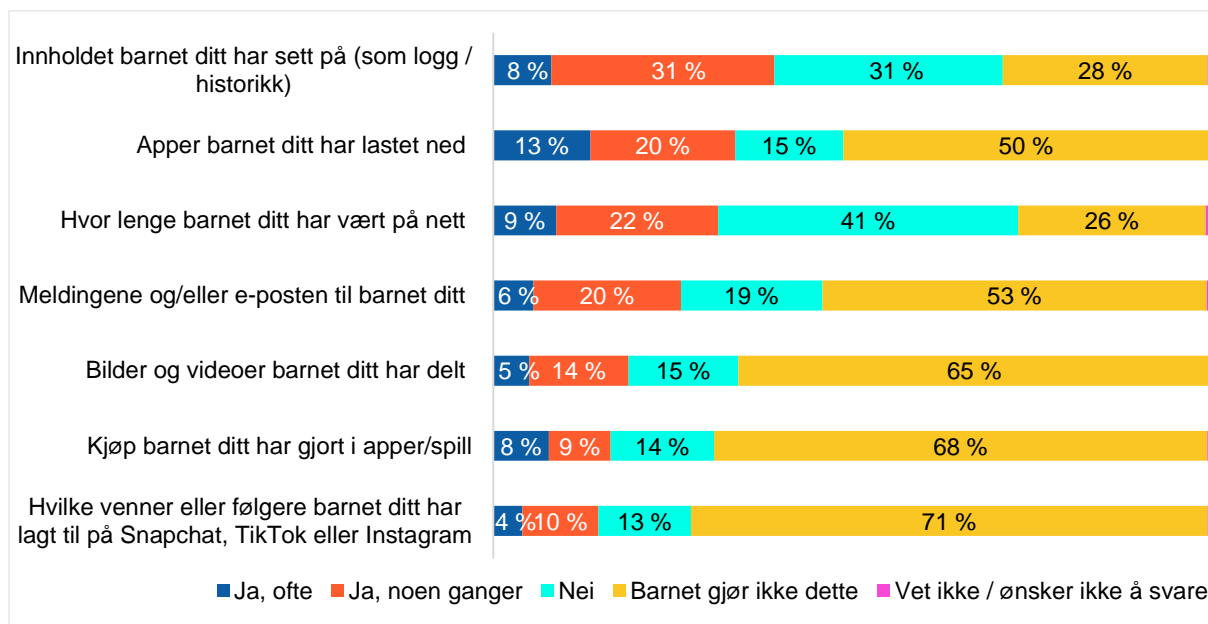
Flest foreldre er enige i at barnet bruker for mye tid på YouTube. Særlig er andelen som er enig i dette, høy når barnet er 11–12 år, hvor nesten halvparten av foreldrene er enige i at tidsbruken er for høy. Videre er andelen som er enige i at barnet bruker for mye tid på dataspill, også høyest blant foreldre med barn i alderen 11–12 år. 42 prosent av disse er enige i at barnet bruker for mye tid på dataspill. Andelen foreldre som er enige i at tidsbruken på strømmetjenester er problematisk, er jevnt over lavere enn for de andre medieaktivitetene. 35 prosent av foreldrene til barn i alderen 13–16 år er enige i at deres barn bruker for mye tid på sosiale medier.

Kontroll/sjekk av barnets nettbruk

Foreldre med barn i alderen 1–12 år ble spurt om de gjør ulike sjekker av barnets nettbruk.

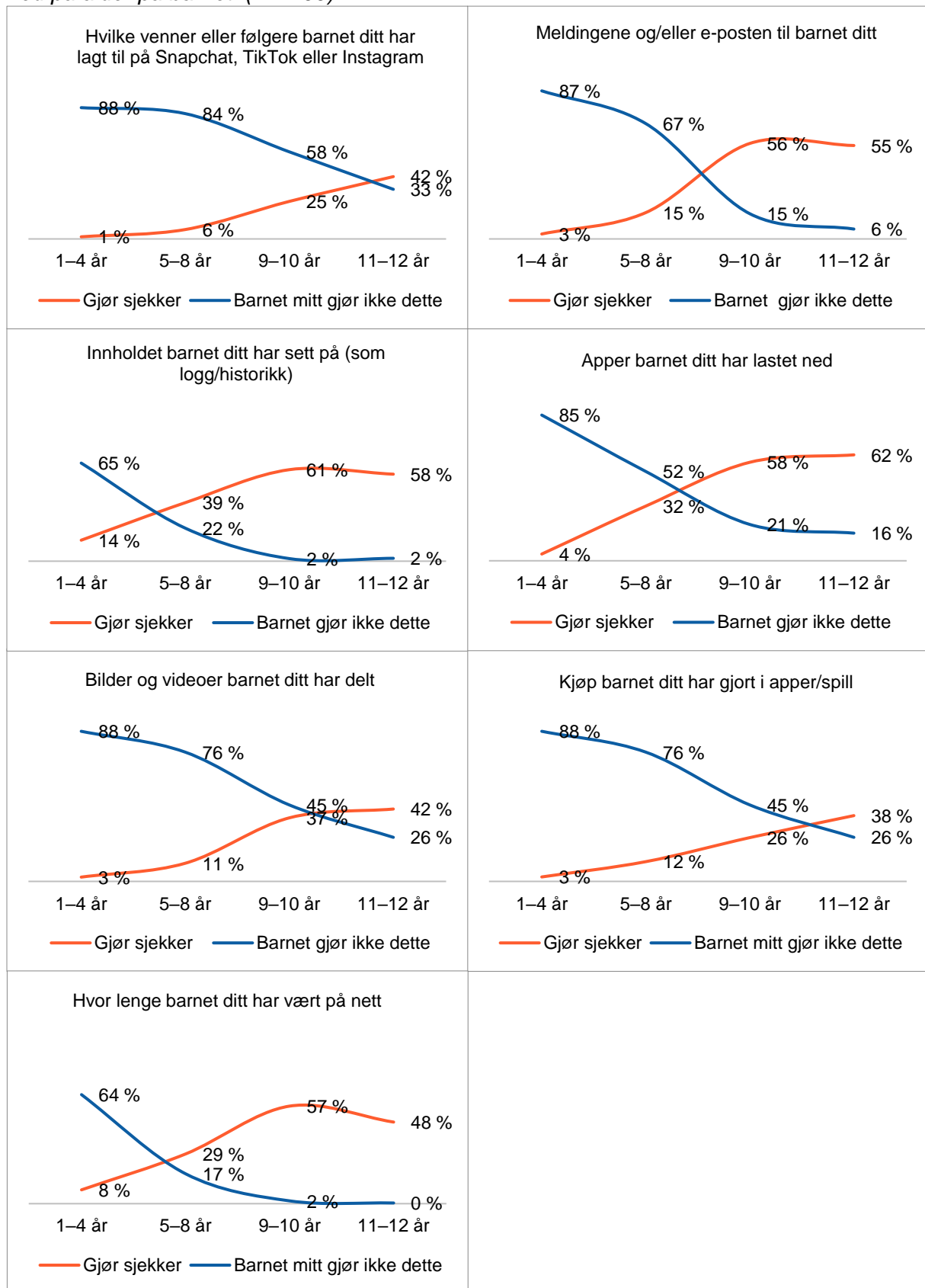
I underkant av fire av ti foreldre til barn under 12 år sjekker innholdet barnet har sett på nett «ofte» eller «noen ganger». I overkant av tre av ti av foreldrene sjekker apper barnet har lastet ned, og hvor lenge barnet har vært på nettet. 26 prosent sjekker meldinger og/eller e-post. 19 prosent sjekker bilder og videoer barnet har delt. 17 prosent sjekker kjøp som barnet har gjort i spill/apper. 14 prosent sjekker hvilke venner eller følgere barnet har lagt til på sosiale medier.

Figur 49: Sjekker du dette etter at barnet ditt har vært på nettet...? Prosentandel av foreldre med barn i alderen 1–12 år som sjekker aktiviteten etter at barnet har vært på nettet (foreldre til barn på 1–12 år). (n=1499)

- Over fire av ti foreldre til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker hvilke venner eller følgere barnet har lagt til på sosiale medier, se figur 50.
- Over halvparten av foreldre til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker meldinger og/eller e-post til barnet.
- Nesten seks av ti av foreldrene til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker innholdet barnet har sett på nettet. 14 prosent av foreldrene med barn under 4 år har gjort det samme.
- Over seks av ti av foreldrene til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker apper barnet har lastet ned.
- Over fire av ti av foreldrene til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker bilder og videoer barnet har delt.

Figur 50: Sjekker du dette etter at barnet ditt har vært på nettet...? Prosentandel av foreldre med barn i alderen 1–12 år som sjekker aktiviteten etter at barnet har vært på nettet, brutt ned på alder på barnet. (n=1499)

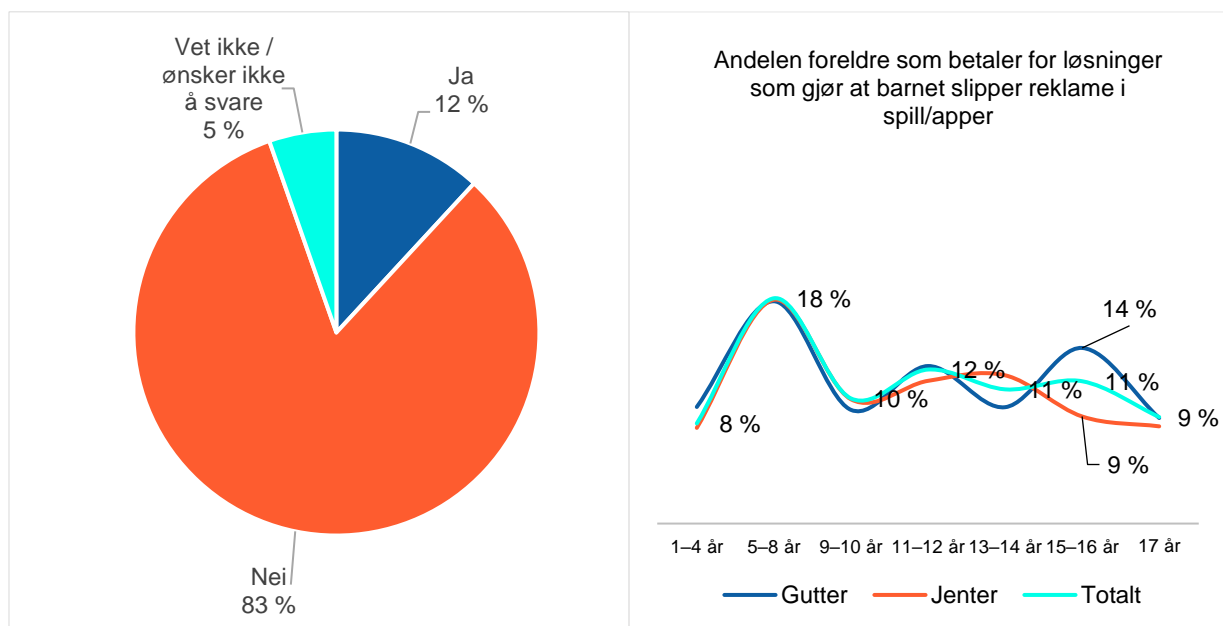
- Like under fire av ti av foreldrene til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker kjøp barnet har gjort i spill/apper.
- Nesten halvparten av foreldrene til barn i aldersgruppen 11–12 år sjekker hvor lenge barnet har vært på nettet. 8 prosent av foreldrene med barn under 4 år har gjort det samme.

Reklamefilter i spill/apper

Samtlige foreldre ble også spurt om familien betaler for at barnet skal slippe å få reklame i spill/apper.

Kun 12 prosent av foreldrene gjør dette. Imidlertid ser vi at andelen øker med 5 prosentpoeng fra 2020-undersøkelsen. Over åtte av ti foreldre svarer at de ikke betaler for reklamefilter. 5 prosent svarer at de ikke vet.

Figur 51: *Betaler din familie for løsninger som gjør at barnet slipper å få reklame i spill/apper? (n = 2165)*

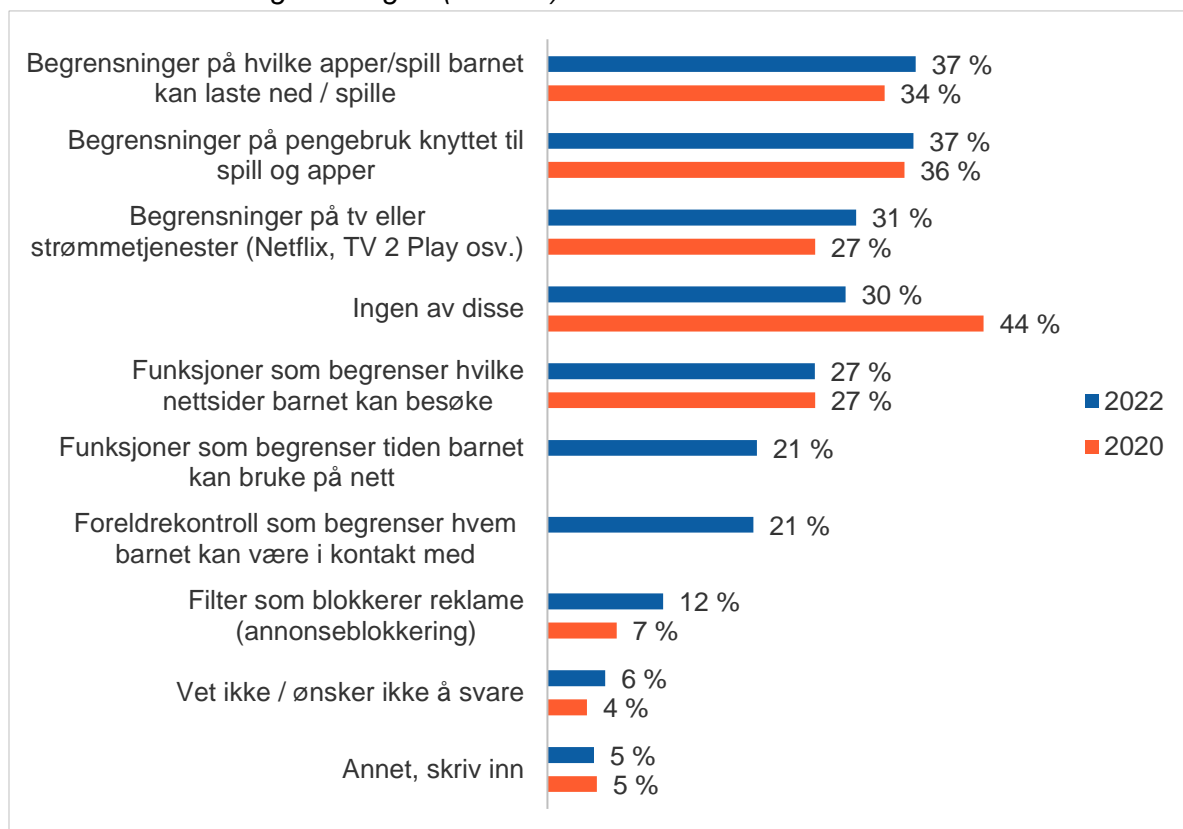
Andelen foreldre som betaler for reklamefilter, er høyest når barnet er i alderen 5–8 år. Da er det nesten to av ti foreldre som betaler (18 prosent). Vi finner i liten grad forskjeller når vi ser på barnets kjønn. Imidlertid er det en noe høyere andel gutteforeldre enn jenteforeldre som betaler for reklamefilter når barnet er 15–16 år (14 mot 9 prosent).

Foreldrekontroll

Foreldrene til barn i alderen 1–12 år ble spurt om familien benytter foreldrekontroll som regulerer barnets tilgang til medieinnhold. Den vanligste foreldrekontrollen er å ha begrensninger på hvilke apper/spill som barnet kan laste ned eller spille, og begrensninger på pengebruk knyttet til spill eller apper. I underkant av fire av ti foreldre har tilrettelagt for disse to formene for foreldrekontroll.

Rundt tre av ti har tilrettelagt for begrensninger på tv eller strømmetjenester. Her er andelen 4 prosentpoeng høyere enn i 2020. I underkant av tre av ti bruker funksjoner som begrenser hvilke nettsider barnet kan besøke. Rundt to av ti benytter seg av funksjoner som begrenser tiden barnet kan bruke på nett, og like mange bruker funksjoner som begrenser hvem barnet kan være i kontakt med. 12 prosent bruker filter som blokkerer reklame. Her ser vi en økning på 5 prosentpoeng siden 2020-undersøkelsen. Tre av ti foreldre svarer at de ikke bruker slike funksjoner.

Figur 52: Bruker deres familie foreldrekontroll i form av filter eller innstillinger som begrenser barnets tilgang til innhold på mobil, nettbrett, pc eller lignende? Flere svar mulig. Figuren viser prosentandel foreldre med barn i alderen 1–12 år som bruker ulike typer foreldrekontroller/begrensninger. (n=1262)

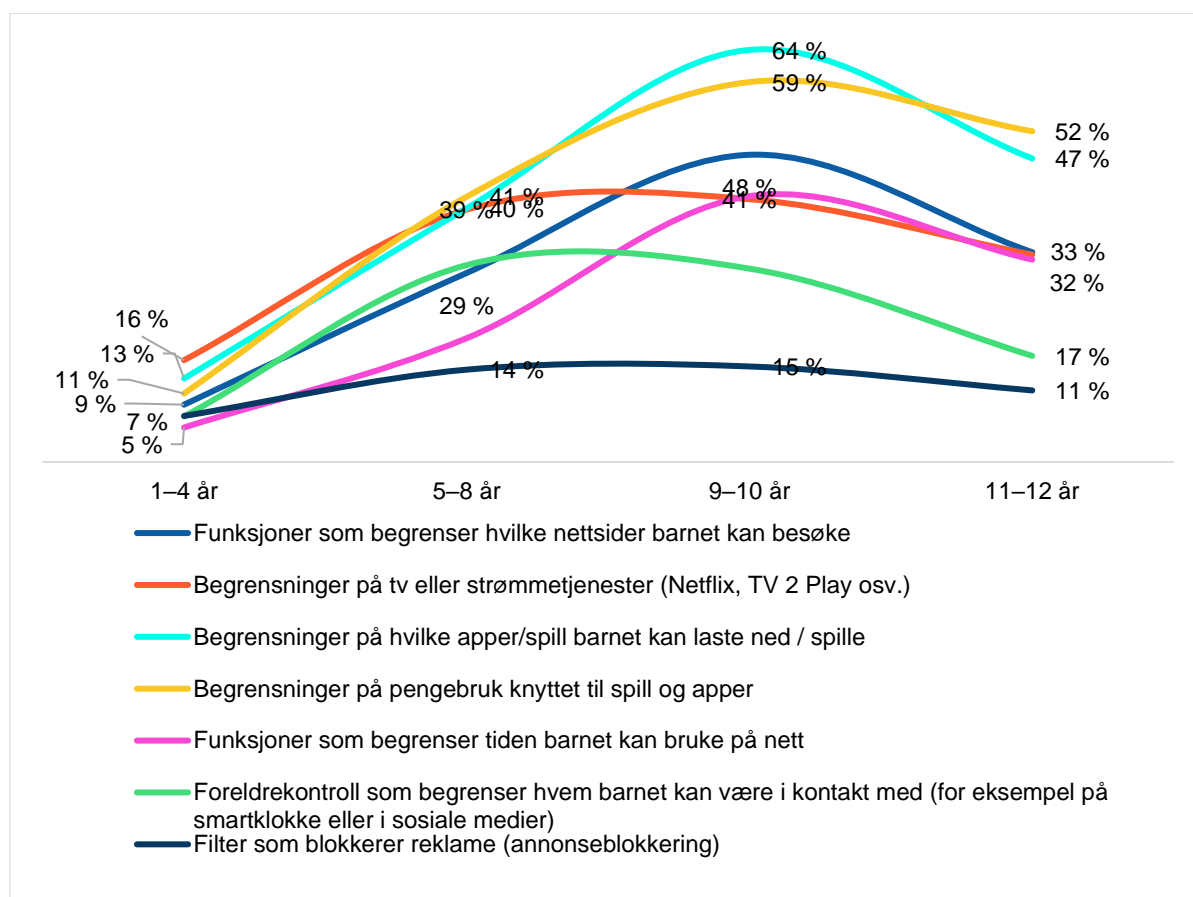
Det er lite utbredt blant foreldrene med barn i alderen 1–4 år å benytte noen form for foreldrekontroll, se figur 53.

Det er først vanlig å tilrettelegge for funksjoner for foreldrekontroll når barnet blir 5–8 år. Da er begrensninger på hvilke strømmetjenester man kan bruke, hvilke apper/spill som kan

lastes ned og pengebruk knyttet til spill/apper de vanligste funksjonene for foreldrekontroll. Majoriteten av foreldrene tar slike funksjoner i bruk først når barnet er 9–10 år. Da er det 64 prosent som tar i bruk begrensninger for hvilke apper/spill som kan lastes ned, og 59 prosent som begrenser pengebruken knyttet til spill/apper.

Bruken av disse funksjonene for foreldrekontroll er dalende når barnet når 11–12-årsalderen. Forskjellene mellom foreldre til gutter og jenter er generelt svært små.

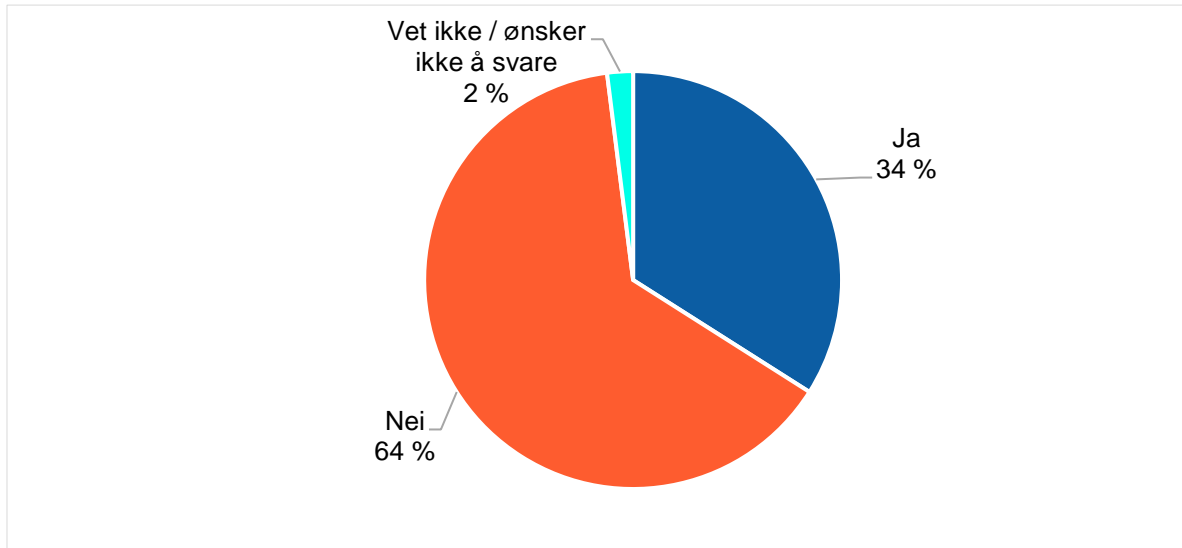
Figur 53: Bruker deres familie foreldrekontroll i form av filter eller innstillinger som begrenser barnets tilgang til innhold på mobil, nettbrett, pc eller lignende? Figuren viser prosentandel foreldre med barn i alderen 1–12 år som bruker ulike typer foreldrekontroller/ begrensninger, brutt ned på alder. (n=1262)

Foreldres sporing av barn

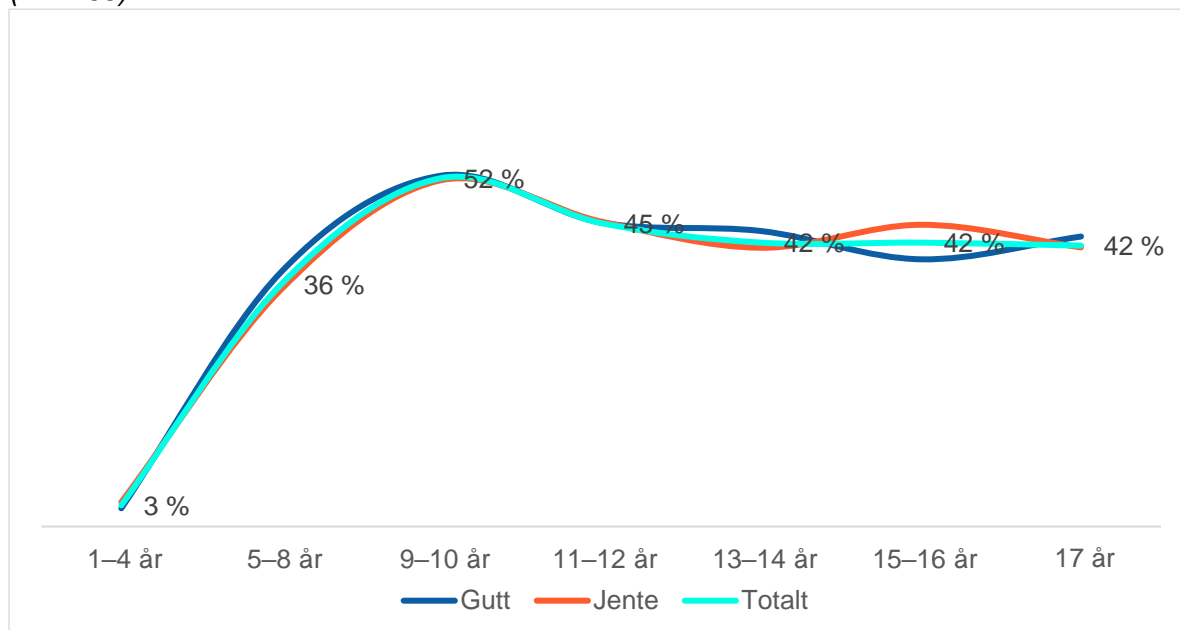
Foreldrene fikk spørsmål om de noen gang har brukt teknologi som sporer/viser hvor barnet er. Her vises det til GPS på smartklokke, Snap Map, Apples funksjon «Hvor er?» eller andre sporingstjenester. Rundt en tredjedel av foreldrene til 1–17-åringer har tatt i bruk denne typen teknologi.

Figur 54: Har du brukt teknologi som sporer/viser hvor barnet ditt er (f.eks. GPS på smartklokke, Snap Map, Apples funksjon «Hvor er?» eller andre sporingstjenester)? (n=2165)

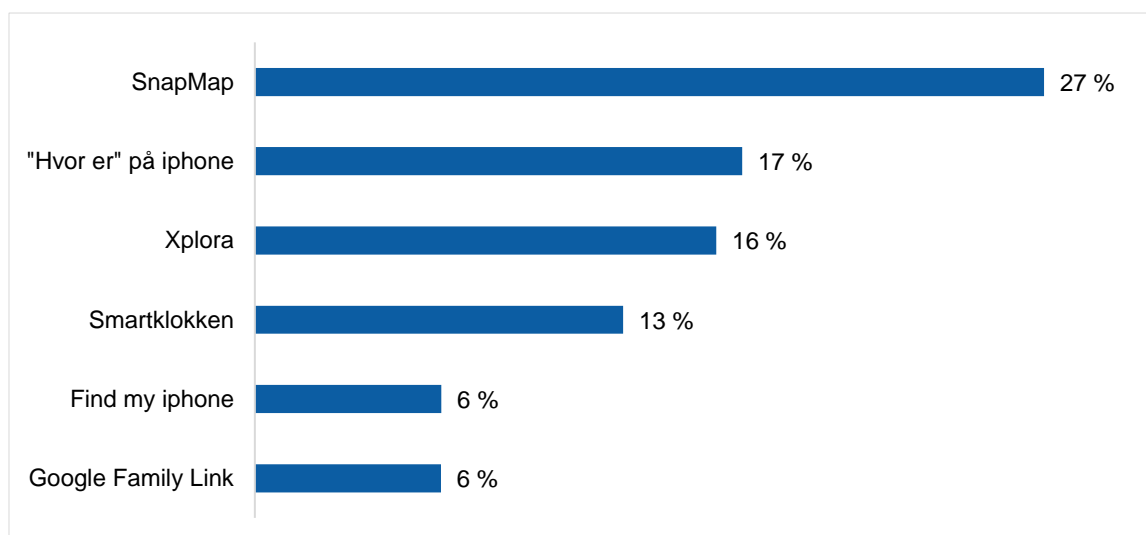
Andelen foreldre som har tatt i bruk denne typen sporingsteknologi, er høyest når barnet er i tidlig skolealder. Aller høyest er andelen når barnet er i alderen 9–10 år. Over halvparten av foreldrene har tatt i bruk slik teknologi da. Nesten ingen foreldre til barn i alderen 1–4 år bruker slik teknologi. Fra og med barnet er 11–17 år er det omtrent fire av ti som har brukt sporingsteknologi for å vite hvor barnet er.

Figur 55: Har du brukt teknologi som sporer/viser hvor barnet ditt er (f.eks. GPS på smartklokke, Snap Map, Apples funksjon «Hvor er?» eller andre sporingstjenester)? Figuren viser prosentandel av foreldre som har brukt teknologi for å spore barnet, brutt ned på alder. (n=2165)

Foreldrene som svarte at de hadde brukt sporet teknologi for å vite hvor barnet deres er, ble spurt om hvilke tjenester/produkter de bruker for å spore barnet. En gjennomgang av disse åpne svarene viser at den mest vanlige tjenesten for å spore barnet sitt er Snap Map. Nesten tre av ti av foreldrene som benytter sporingsteknologi, bruker Snap Map. 17 prosent benytter seg av «hvor er»-funksjonen på iPhone. 16 prosent oppgir at de bruker mobilklokken Xplora. 13 prosent oppgir bare «smartklokken», 6 prosent oppgir «Find My iPhone» og 6 prosent Google Family Link.

Figur 56: Hvilke tjenester/produkter bruker du for å spore barnet ditt? Andel som bruker ulike tjenester. Andelen beregnes kun ut fra de foreldrene som har skrevet inn hvilken tjeneste de benytter (n = 708). Samtlige svar er gjennomgått og «vasket», slik at alle svar som ligner, gjøres like.

Ordskyen viser samtlige svar som er oppgitt mer enn to ganger.

Figur 57: Ordsky «Hvilke tjenester/produkter bruker du for å spore barnet ditt?»

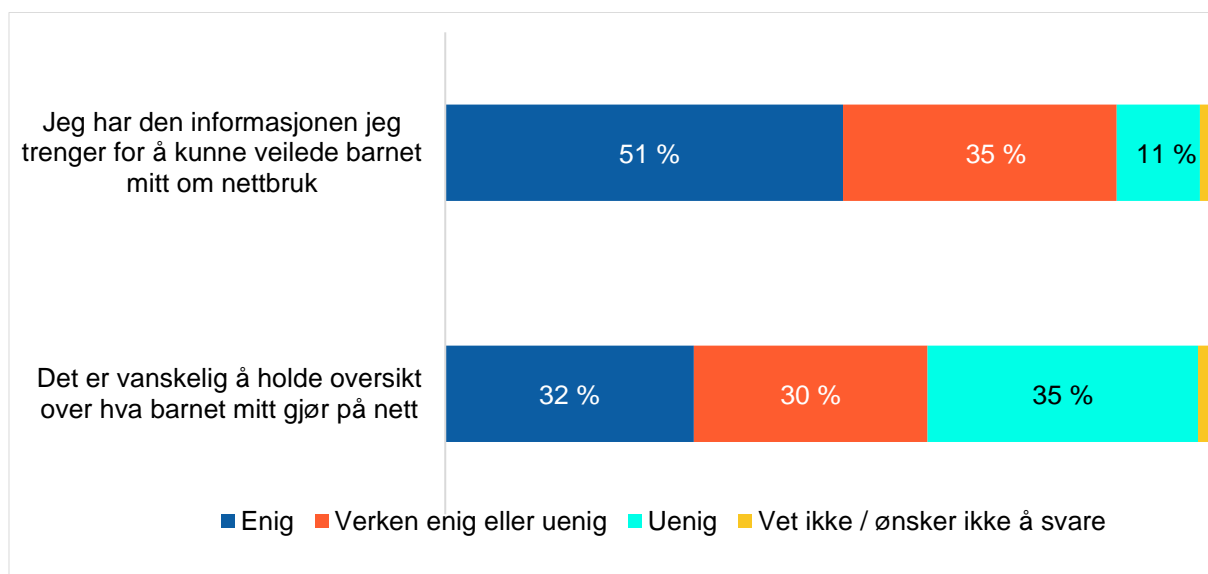
Er det enkelt for foreldre å ha oversikten over barns nettbruk?

Alle foreldrene fikk spørsmål om hvor enige de er i to påstander knyttet til å ha oversikten over deres barns nettbruk.

Rundt halvparten av foreldrene mener at de har tilstrekkelig informasjon til å veilede barnet om nettbruk. 35 prosent er verken enige eller uenige i påstanden. Omtrent én av ti opplever at de ikke har tilstrekkelig informasjon til å veilede barnet om nettbruk.

32 prosent av foreldrene er enige i påstanden om at det er vanskelig å holde oversikten over hva barnet deres gjør på nettet. 35 prosent er uenige i påstanden, og 30 prosent er verken enige eller uenige.

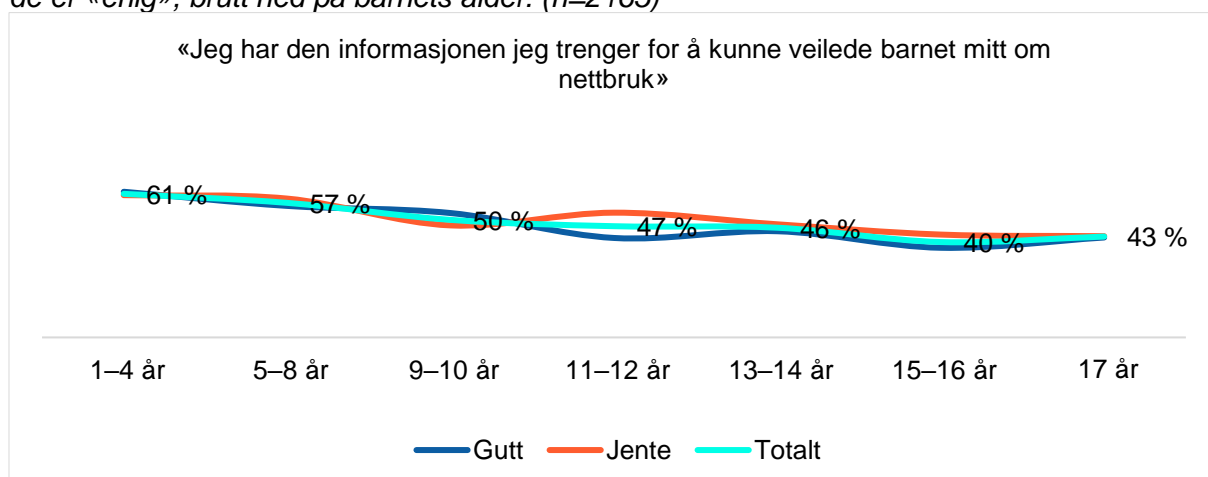
Figur 58: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? (n= 2165)

Ser vi disse påstandene i lys av alderen på barnet, finner vi noen skiller, se figur 59. Andelen som svarer at de har tilstrekkelig informasjon for å kunne veilede barnet om nettbruk, er høyere blant foreldre til små barn enn hos foreldre til eldre barn.

Figur 59 viser at flere foreldre gradvis mister opplevelsen av å ha tilstrekkelig informasjon for å veilede barna i nettbruk ettersom barna blir eldre. Mens seks av ti foreldre med barn i alderen 1–8 år opplever at de har tilstrekkelig informasjon, svarer om lag fire av ti av foreldrene til unge i alderen 15–17 år det samme. Kun halvparten av foreldrene til barn i alderen 9–12 år svarer at de har informasjonen de trenger for å kunne veilede barnet om nettbruk.

Figur 59: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? Andelen av foreldre som svarer de er «enig», brutt ned på barnets alder. (n=2165)

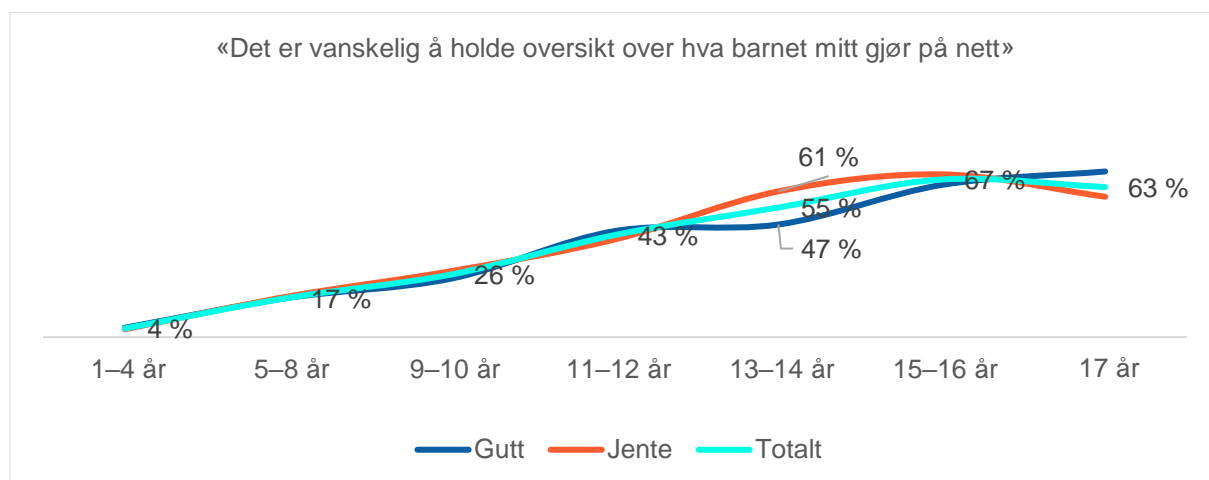

Når det gjelder påstanden «Det er vanskelig å holde oversikt over hva barnet mitt gjør på nettet», ser vi også at de aller fleste foreldre til de yngste barna (1–8 år) opplever at de har oversikt over hva barna deres gjør på nettet, se figur 60. Kun 4 prosent av foreldrene til 1–4-åringer og 17 prosent av foreldre til 5–8-åringer opplever at det er vanskelig å holde oversikt

over barnets nettbruk. Figur 60 viser at gradvis flere foreldre mister opplevelsen av å ha oversikten over barnas nettbruk i takt med at barna blir eldre. Blant foreldrene til barn i alderen 9–10 år oppgir en fjerdedel av foreldrene at det er vanskelig å ha oversikt, mens når de unge blir 15–16 år, svarer nesten syv av ti foreldre det samme.

Det er små forskjeller mellom foreldre til jenter og gutter, men en noe høyere andel av foreldrene til jenter i alderen 13–14 år, synes det er vanskelig å holde oversikten over barnas nettbruk, sammenlignet med foreldre til gutter i samme alder (61 prosent blant jenter, mot 47 prosent blant gutter).

Figur 60: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander? Andelen av foreldre som er «enig», brutt ned på barnets alder og kjønn. (n= 2165)

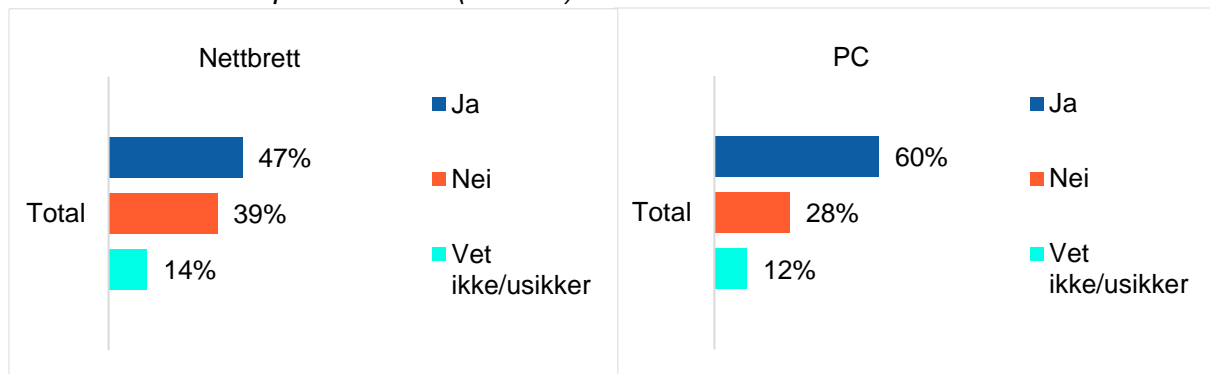

Barns bruk av pc og nettbrett på skolen

Foreldrene til 5–17-åringar fikk spørsmål om barns bruk av nettbrett og pc fra skolen.

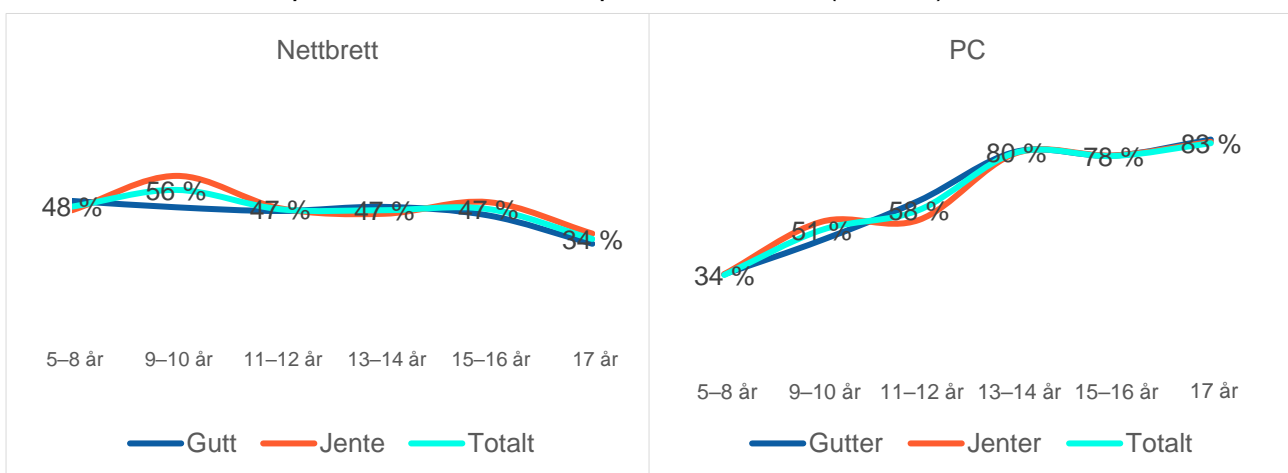
I underkant av halvparten av foreldrene synes at barnet deres bør få nettbrett fra skolen. Seks av ti synes at barnet deres bør få pc fra skolen. Fire av ti mener at barn *ikke* bør få nettbrett på skolen, og i underkant av tre av ti mener at barnet *ikke* bør få pc på skolen. I overkant av én av ti er usikre både når det gjelder pc og nettbrett.

Figur 61: «Synes du barnet ditt bør få ...?». Prosentandel av foreldre som synes barnet deres bør få nettbrett eller pc fra skolen. (n=1740)

Andelen foreldre som mener barn bør få nettbrett fra skolen, er stabilt eller svakt dalende med alderen på barnet. Andelen foreldre som mener barnet bør få pc fra skolen, er derimot sterkt økende med alderen på barnet.

Figur 62: «Synes du barnet ditt bør få ...?». Prosentandel av foreldre som synes barnet deres bør få nettbrett eller pc fra skolen, brutt ned på barnets alder. (n=1740)

Når det gjelder andelen foreldre som mener barn bør få nettbrett fra skolen, er det ikke store forskjeller når vi ser på barnets alder. Unntaket er foreldre til 17-åringar, hvor andelen som mener barnet deres bør få nettbrett, er markant lavere (34 prosent). Høyest er andelen blant

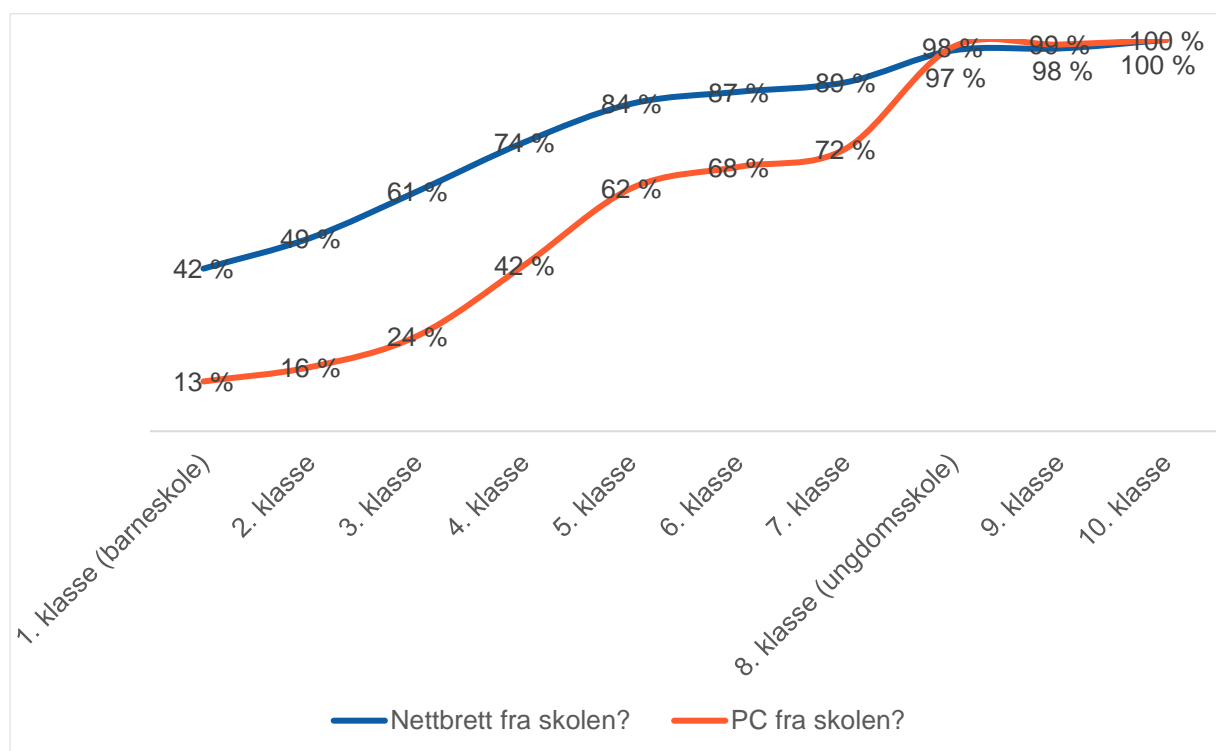
foreldre til 9–10-åring, hvor godt over halvparten mener barnet bør få nettbrett fra skolen (56 prosent). Ser vi på foreldres holdning til skole-pc, finner vi at andelen som mener barn bør få pc av skolen, er høyest blant foreldre til 17-åring (83 prosent). Om lag åtte av ti foreldre med barn på 13 år og eldre mener at barnet deres bør få pc på skolen.

Foreldrene som mente at barnet burde få nettbrett og pc på skolen, ble spurt om i hvilket klassetrinn de mener at barnet bør få det. Forskjellene for når foreldrene mener at barnet burde få nettbrett og pc, er store. 10 og 13 prosent svarte «vet ikke / ønsker ikke å svare».

Figur 63 viser i hvilket klassetrinn foreldrene mener deres barn bør få nettbrett og pc. Grafikken viser tydelig at foreldre finner det mer naturlig at deres barn får nettbrett i de laveste klassetrinnene og at de får pc i høyere klassetrinn. Over fire av ti blant foreldrene som synes barn bør få nettbrett/pc fra skolen, mener at barnet bør få nettbrett allerede ved skolestart i 1. klasse. Over syv av ti mener barnet bør få nettbrett i 4. klasse. Gruppen foreldre som svarer «vet ikke» (10 prosent for pc i skolen og 13 prosent for nettbrett i skolen), er da ikke inkludert.

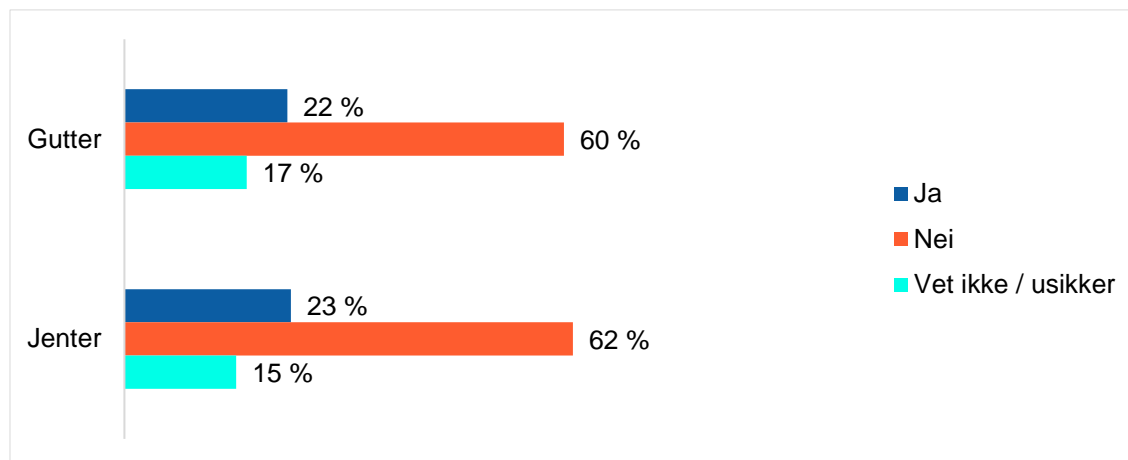
Nesten alle (98 prosent) mener det er greit at barnet får nettbrett ved oppstart på ungdomsskolen (8. klasse). Tilsvarende tall for skole-pc er én av ti ved skolestart (1. klasse), over fire av ti i fjerdeklasse og «nesten alle» ved oppstart på ungdomsskolen.

Figur 63: Hvilket klassetrinn foreldre synes barn bør få nettbrett og pc, kumulativt. (n=1383) «Vet ikke»-andelen er tatt ut (henholdsvis 10 prosent på pc fra skolen og 13 prosent for nettbrett fra skolen).

I overkant av to av ti av foreldrene mener at barnet bruker nettbrett/pc for mye i skolesammenheng. Seks av ti mener at barnet *ikke* bruker for mye tid.

Figur 64: Prosentandel av foreldre som har svart «ja», «nei» eller «vet ikke» på hvorvidt barnet deres bruker for mye nettbrett/pc i skolesammenheng. (n=1740)

Det er små variasjoner i barnets alder når det kommer til om foreldrene synes barnet deres bruker nettbrett/pc for mye i skolesammenheng. 30 prosent av gutteforeldrene synes at barnet deres bruker for mye tid når barnet er 11–12 år. Andelen er signifikant lavere hos jenteforeldre (19 prosent). Andelen som mener barnet bruker for mye tid på nettbrett/pc i skolesammenheng, er noe høyere blant jenteforeldre enn gutteforeldre til barn i 13–16-årsalderen.

Figur 65: Prosentandel av foreldre som synes barnet deres bruker for mye nettbrett/pc i skolesammenheng, fordelt på alder. (n=1740)

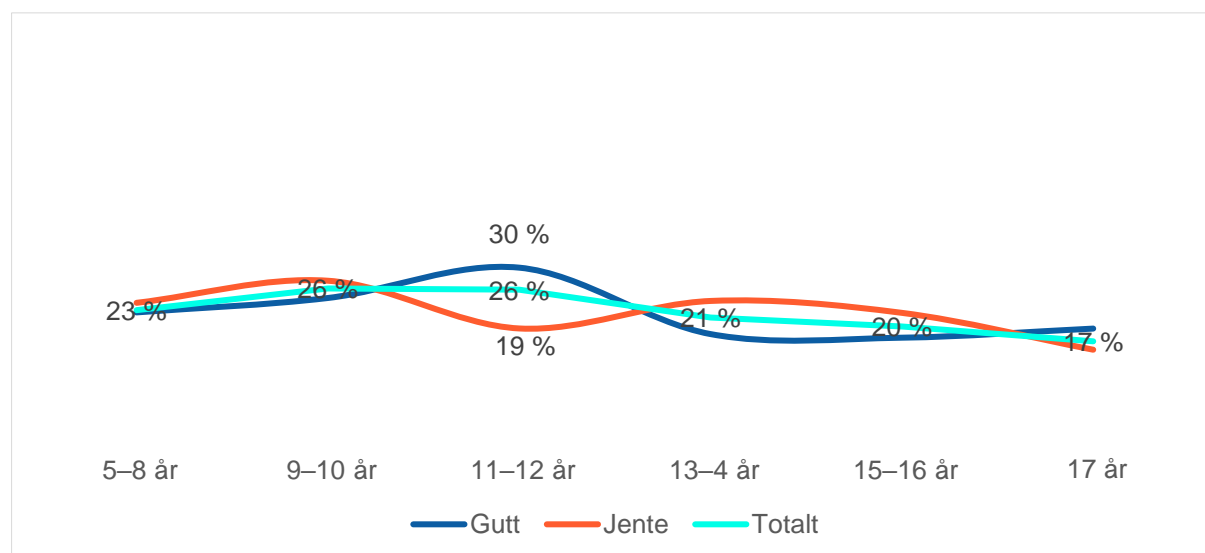

Foto: Lisbeth Michelsen/15 sekunder

ISBN: 978-82-8428-041-7

 Nygata 4, 1607 Fredrikstad

 69 30 12 00

 post@medietilsynet.no

